

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din _____ 2025

Chișinău

Cu privire la aprobarea Normei sanitare veterinare privind autorizarea unităților și circulația materialului germinativ provenit de la anumite animale terestre deținute

În temeiul art.94 alin.(3), art.97 alin(2), art.106 alin.(1), art.122 alin.(1) și (2), art.131 alin.(1), art.160 alin.(1) și (2), art.163 alin.(5), art.164 alin.(2) din Legea nr.196/2024 privind sănătatea animală (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2024, 389-391, art. 600), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Prezenta Hotărâre transpune Regulamentul delegat (UE) 2020/686 al Comisiei din 17 decembrie 2019 de completare a Regulamentului (UE) 2016/429 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește autorizarea unităților de material germinativ și cerințele de trasabilitate și de sănătate animală pentru circulația în interiorul Uniunii a materialului germinativ provenit de la anumite animale terestre deținut, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 174 din 3 iunie 2020, CELEX: 32020R0686, așa cum a fost modificat ultima oară prin Regulamentul delegat (UE) 2023/647 al Comisiei din 13 ianuarie 2023 și Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2022/1345 al Comisiei din 1 august 2022 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) 2016/429 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește înregistrarea și autorizarea unităților care dețin animale terestre și care colectează, produc, prelucrează sau depozitează material germinativ, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 202 din 2 august 2022, CELEX: 32022R1345.

1. Se aprobă Norma sanitară veterinară privind autorizarea unităților și circulația materialului germinativ provenit de la anumite animale terestre deținute (se anexează).

2. Controlul asupra executării prezentei Hotărâri se pune în sarcina Agenției

Naționale pentru Siguranța Alimentelor.

3. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data intrării în vigoare a Legii nr. 196/2024 privind sănătatea animală.

PRIM-MINISTRU

DORIN RECEAN

Contrasemnează:

Ministru agriculturii și
industriei alimentare

Ludmila CATLABUGA

Aprobată prin
Hotărârea Guvernului
nr. _____/2025

NORMA SANITARĂ VETERINARĂ
privind autorizarea unităților și circulația materialului germinativ provenit de
la anumite animale terestre deținute

Normă sanitară veterinară privind autorizarea unităților și circulația materialului germinativ provenit de la anumite animale terestre deținute transpune Regulamentul delegat (UE) 2020/686 al Comisiei din 17 decembrie 2019 de completare a Regulamentului (UE) 2016/429 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește autorizarea unităților de material germinativ și cerințele de trasabilitate și de sănătate animală pentru circulația în interiorul Uniunii a materialului germinativ provenit de la anumite animale terestre deținut, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 174 din 3 iunie 2020, CELEX: 32020R0686, așa cum a fost modificat ultima oară prin Regulamentul delegat (UE) 2023/647 al Comisiei din 13 ianuarie 2023 și Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2022/1345 al Comisiei din 1 august 2022 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) 2016/429 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește înregistrarea și autorizarea unităților care dețin animale terestre și care colectează, produc, prelucreează sau depozitează material germinativ, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 202 din 2 august 2022, CELEX: 32022R1345.

TITLUL I

Obiect și domeniu de aplicare

1. Prezenta Normă sanitară veterinară (*în continuare - Normă*) stabilește normele de implementare prevăzute în Legea nr.196/2024 privind sănătatea animală în ceea ce privește unitățile de material germinativ autorizate și cerințele de trasabilitate și de sănătate animală pentru circulația materialului germinativ provenind de la anumite animale terestre deținute.

2. Titlul II capitolul I stabilește cerințele pentru autorizarea unităților de material germinativ provenit de la bovine, porcine, ovine, caprine și ecvidee din care este deplasat materialul germinativ al acestor animale, în legătură cu:

- 2.1 carantina, izolarea și alte măsuri de biosecuritate;
- 2.2 cerințele în materie de supraveghere;
- 2.3 instalațiile și echipamentele;
- 2.4 responsabilitățile, competența și formarea specializată a personalului și a medicilor veterinari pentru activitatea unităților de material germinativ;
- 2.5 responsabilitățile autorității competente de autorizare a unităților de material germinativ;
- 2.6 normele speciale aplicabile în cazul încetării activității respectivelor unități de material germinativ.

3. Titlul II capitolul II stabilește cerințele privind:

- 3.1 informațiile care trebuie incluse de autoritatea competentă în registrul cu unitățile de material germinativ înregistrate;
- 3.2 informațiile care trebuie incluse de autoritatea competentă în registrul cu unitățile autorizate de material germinativ provenit de la bovine, porcine, ovine, caprine și ecvidee; și normele privind disponibilitatea publică a acestui registru atunci când materialul germinativ provenind de la aceste animale urmează să fie deplasat în alte țări.

4. Titlul II capitolul III stabilește:

- 4.1 normele privind obligațiile de ținere a evidențelor care revin operatorilor unităților autorizate de material germinativ provenit de la bovine, porcine, ovine, caprine și ecvidee, precum și cerințele privind ținerea evidențelor în legătură cu materialul germinativ colectat, produs sau prelucrat într-o astfel de unitate după ce și-a încetat activitatea;
- 4.2 cerințele de trasabilitate pentru materialul germinativ provenit de la:
 - 4.2.1 bovine, porcine, ovine, caprine și ecvidee;
 - 4.2.2 câini (*Canis lupus familiaris*) și pisici (*Felis silvestris catus*);
 - 4.2.3 alte animale terestre decât bovinele, porcinele, ovinele, caprinele și ecvideele ținute în unități izolate;
 - 4.2.4 animale din familiile camelide și cervide.

5. Titlul III capitolul I stabilește cerințele de sănătate animală, inclusiv derogările, pentru circulația în alte țări a materialului germinativ provenit de la bovine, porcine, ovine, caprine și ecvidee, precizând:

- 5.1 normele pentru colectarea, producerea, prelucrarea și depozitarea materialului germinativ în unitățile de material germinativ autorizate;

5.2 cerințele de sănătate animală pentru animalele donatoare de la care s-a colectat materialul germinativ și cerințele privind izolarea și carantina pentru aceste animale;

5.3 testele de laborator și alte teste ce urmează a fi efectuate pe animalele donatoare și pe materialul germinativ;

5.4 cerințele de sănătate animală pentru colectarea, producerea, prelucrarea, depozitarea și alte proceduri, precum și pentru transportul materialului germinativ.

6. Titlul III capitolul II privind deplasarea în alte țări a materialului germinativ provenit de la bovine, porcine, ovine, caprine și ecvidee stabilește:

6.1 normele privind certificarea sănătății animale;

6.2 informațiile care trebuie incluse în certificatul de sănătate animală;

6.3 cerințele privind declarația pe proprie răspundere;

6.4 cerințele de notificare.

7. Titlul III capitolul III stabilește cerințele de sănătate animală și cerințele de certificare și notificare pentru circulația în alte țări a materialului germinativ provenit de la:

7.1 alte animale terestre decât bovinele, porcinele, ovinele, caprinele și ecvideele ținute în unități izolate;

7.2 animale din familiile camelide și cervide.

8. Titlul III capitolul IV stabilește normele pentru acordarea de derogări de către autoritățile competente pentru circulația în alte țări a materialului germinativ utilizat în scopuri științifice și a materialului germinativ depozitat în bănci de gene.

9. În sensul prezentei Norme, în plus față de noțiunile menționate la Norma sanitară veterinară cu privire la supravegherea, programele de eradicare și statutul de indemn de boală pentru anumite boli listate și emergente, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 229/2025, adițional, se definesc următoarele noțiuni:

autoritate competentă – autoritate responsabilă de organizarea controalelor oficiale și de alte activități oficiale în conformitate cu normele art. 1 alin. (2) din Legea nr.82/2024 privind controalele oficiale în domeniul agroalimentar;

bancă de gene - un depozit de material genetic provenit de la animale pentru conservarea ex situ și utilizarea durabilă a resurselor genetice ale animalelor terestre deținute, ținut de o instituție gazdă autorizată sau recunoscută de către autoritatea competentă pentru a îndeplini aceste sarcini;

bovină sau animal din specia bovină - un animal din speciile de ungulate care aparțin genurilor Bison, Bos (inclusiv subgenurile Bos, Bibos, Novibos, Poephagus) și Bubalus (inclusiv subgenul Anoa) și descendenții rezultați din încrucișarea acestor specii;

caprină sau animal din specia caprină - un animal din speciile de ungulate care aparțin genului Capra și descendenții rezultați din încrucișarea acestor specii;

certificat de sănătate animală - un document emis de autoritatea competentă a țării de origine pentru a însoți un transport de material germinativ către locul său de destinație, astfel cum este prevăzut la art.161 alin.(4) din Legea nr.196/2024 privind sănătatea animală;

centru de colectare a materialului seminal - o unitate de material germinativ autorizată de autoritatea competentă pentru colectarea, prelucrarea, depozitarea și transportul materialului seminal provenit de la bovine, porcine, ovine, caprine sau ecvidee care este destinat să circule într-o altă țară, astfel cum se menționează la pct.11;

data retragerii autorizației - data la care autoritatea competentă a suspendat sau a retras autorizația unui centru de material germinativ autorizat în conformitate cu art.100 din Legea nr.196/2024 privind sănătatea animală;

declarație pe propria răspundere - un document emis de operator pentru a însoți un transport de material germinativ către locul său de destinație, astfel cum este prevăzut la pct.52 și 65;

embrion - înseamnă faza inițială a dezvoltării unui animal, atunci când este posibil să fie transferat într-o femelă receptoare;

ecvideu sau animal din specia ecvidee - un animal din speciile de solipede care aparțin genului Equus (inclusiv caii, măgarii și zebrele) și descendenții rezultați din încrucișarea acestor specii;

echipă de colectare de embrioni - o unitate de material germinativ care este compusă dintr-un grup de profesioniști sau o structură autorizată de autoritatea competentă pentru colectarea, prelucrarea, depozitarea și transportul oocitelor sau a embrionilor recoltate/recoltați in vivo de la bovine, porcine, ovine, caprine sau ecvidee și destinate/destinați transportului la o altă țară, astfel cum se menționează la pct.11;

echipă de producție de embrioni - o unitate de material germinativ care este compusă dintr-un grup de profesioniști sau o structură autorizată de autoritatea competentă pentru colectarea, prelucrarea, depozitarea și transportul oocitelor, precum și pentru producția in vitro, dacă este cazul, cu material seminal depozitat, prelucrarea, depozitarea și transportul embrionilor proveniți de la bovine, porcine,

ovine, caprine sau ecvidee care sunt destinați să circule într-o altă țară, astfel cum se menționează la pct.11;

laborator oficial - un laborator care este situat într - o altă țară, desemnat în conformitate cu art.35 din Legea nr.82/2024 privind controalele oficiale în domeniul agroalimentar de către autoritatea competentă să efectueze testele prevăzute la pct.43 și 44;

lot de animale donatoare - un grup de animale cu același statut sanitar de la care se colectează și se prelucrează în același timp material germinativ și care sunt transportate împreună;

material seminal - sperma unui animal sau a unor animale, fie în stare nemodificată, fie preparată sau diluată;

medicul veterinar al centrului - medicul veterinar responsabil cu activitățile care se desfășoară în cadrul centrului de colectare a materialului seminal, în cadrul unității de prelucrare a materialului germinativ sau în cadrul centrului de depozitare a materialului germinativ, astfel cum se prevede în prezenta Normă;

medicul veterinar al echipei - medicul veterinar responsabil cu activitățile efectuate de o echipă de colectare de embrioni sau de o echipă de producție de embrioni, astfel cum se prevede în prezenta Normă;

număr unic de autorizare - un număr atribuit de autoritatea competentă;

număr unic de înregistrare - un număr atribuit unei unități de material germinativ înregistrate;

ovină sau animal din specia ovină - un animal din speciile de ungulate care aparțin genului Ovis și descendenții rezultați din încrucișarea acestor specii;

oocite - fazele haploide ale ovogenezei, inclusiv oocitele secundare și ovulele;

porcină sau animal din specia porcină - un animal din specia de ungulate Sus scrofa;

program de eradicare aprobat - un program de eradicare a unei boli aprobat de autoritatea competentă în conformitate cu art.31 alin.(3) din Legea nr.196/2024 privind sănătatea animală;

rasă pe cale de dispariție - o rasă locală recunoscută de o țară ca fiind pe cale de dispariție, adaptată genetic la unul sau mai multe sisteme sau medii de producție tradiționale în respectiva țară și în cazul căreia statutul de rasă pe cale de dispariție este stabilit din punct de vedere științific de un organism care deține competențele și cunoștințele necesare în domeniul raselor aflate pe cale de dispariție;

transport de material germinativ - o anumită cantitate de material seminal, de oocite, de embrioni recoltați in vivo sau de embrioni produși in vitro expediată dintr-

o singură unitate de material germinativ autorizată și care este acoperită de un singur certificat de sănătate animală;

unitate de material germinativ înregistrată - o unitate de material germinativ, alta decât o unitate de material germinativ autorizată, înregistrată de autoritatea competentă în conformitate cu art. 93 lit. (a) din Legea nr.196/2024 privind sănătatea animală;

unitate de material germinativ autorizată - un centru de colectare a materialului seminal, o echipă de colectare de embrioni, o echipă de producție de embrioni, o unitate de prelucrare a materialului germinativ sau un centru de depozitare a materialului germinativ, care au fost autorizate în conformitate cu art. 97 din Legea nr.196/2024 privind sănătatea animală;

unitate de prelucrare a materialului germinativ - o unitate de material germinativ autorizată de autoritatea competentă pentru prelucrarea, inclusiv, dacă este cazul, sexarea materialului seminal, și depozitarea materialului seminal, a oocitelor sau a embrionilor proveniți de la bovine, porcine, ovine, caprine sau ecvidee care aparțin uneia sau mai multor specii, sau a oricărei combinații de tipuri de material germinativ sau de specii, care sunt destinate să circule într-o altă țară, astfel cum se menționează la pct.11;

unitate de depozitare a materialului germinativ - o unitate de material germinativ autorizată de autoritatea competentă pentru depozitarea materialului seminal, a oocitelor sau a embrionilor proveniți de la bovine, porcine, ovine, caprine sau ecvidee care aparțin uneia sau mai multor specii, sau a oricărei combinații de tipuri de material germinativ sau de specii, care sunt destinate să circule într-o altă țară, astfel cum se menționează la pct.11;

unitate de carantină —unitate autorizată de autoritatea competentă în scopul izolării bovinelor, porcinelor, ovinelor sau caprinelor pentru o perioadă de cel puțin 28 de zile înainte de a fi admise într-un centru de colectare a materialului seminal;

unitate indemnă de (boala) - o unitate care a obținut statutul în conformitate cu cerințele prevăzute pct. 39-42 la Norma sanitară veterinară cu privire la supravegherea, programele de eradicare și statutul de indemn de boală pentru anumite boli listate și emergente, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 229/2025.

TITLUL II

AUTORIZAREA UNITĂȚILOR DE MATERIAL GERMINATIV, REGISTRELE, ȚINEREA EVIDENȚELOR ȘI TRASABILITATEA

Capitolul I

AUTORIZAREA UNITĂȚILOR DE MATERIAL GERMINATIV

10. Operatorii următoarelor unități de material germinativ provenit de la bovine, porcine, ovine, caprine și ecvidee solicită autorității competente autorizarea în vederea circulației transporturilor materialului germinativ provenite de la animalele respectiv în alte țări în conformitate cu art.94 alin.(1) lit.b) din Legea nr.196/2024 privind sănătatea animală:

10.1 unitatea în care materialul seminal provenit de la bovine, porcine, ovine, caprine sau ecvidee este colectat, prelucrat și depozitat în vederea autorizării ca centru de colectare a materialului seminal;

10.2 grupul de profesioniști sau structura supravegheată de medicul veterinar al unei echipe care deține competența de a efectua colectarea, prelucrarea și depozitarea oocitelor sau a embrionilor de bovine, porcine, ovine, caprine sau ecvidee în vederea autorizării ca echipă de colectare de embrioni;

10.3 grupul de profesioniști sau structura supravegheată de medicul veterinar al unei echipe care deține competența de a efectua colectarea, prelucrarea și depozitarea oocitelor și producerea, prelucrarea și depozitarea embrionilor proveniți de la bovine, porcine, ovine, caprine sau ecvidee în vederea autorizării ca echipă de producție de embrioni;

10.4 unitatea în care sunt prelucrate și depozitate material seminal proaspăt, refrigerat sau congelat, oocite sau embrioni provenind de la bovine, porcine, ovine, caprine sau ecvidee în vederea autorizării ca unitate de prelucrare a materialului germinativ;

10.5 unitatea în care sunt depozitate material seminal proaspăt, refrigerat sau congelat, oocite sau embrioni provenind de la bovine, porcine, ovine, caprine sau ecvidee în vederea autorizării ca unitate de depozitare a materialului germinativ.

11. Autoritatea competentă acordă autorizație unei unități de material germinativ provenit de la bovine, porcine, ovine, caprine sau ecvidee, astfel cum se menționează la art.97 din Legea nr.196/2024 privind sănătatea animală, numai după ce s-a asigurat că această unitate respectă următoarele cerințe:

11.1 operatorul a desemnat:

11.1.1 un medic veterinar al centrului responsabil cu activitățile stabilite în:

11.1.1.1 anexa nr.1 Titlul I pct.1, în cazul cererii de autorizare a unei unități de material germinativ menționate la sbp.10.1 drept centru de colectare a materialului seminal;

11.1.1.2 anexa nr.1 Titlul IV pct.7, în cazul cererii de autorizare a unei unități de material germinativ menționate la sbp.10.4 drept unitate de prelucrare a materialului germinativ;

11.1.1.3 anexa nr.1 I Titlul V pct.9, în cazul cererii de autorizare a unei unități de material germinativ menționate la sbp.10.5 drept centru de depozitare a materialului germinativ; sau

11.1.2 un medic veterinar al echipei responsabil cu activitățile stabilite în:

11.1.2.1 anexa nr.1 Titlul II pct.3, în cazul cererii de autorizare a unei unități de material germinativ menționate la sbp.10.2 drept echipă de colectare de embrioni;

11.1.2.2 anexa nr.1 Titlul III pct.5, în cazul cererii de autorizare a unei unități de material germinativ menționate la sbp.10.3 drept echipă de producție de embrioni;

11.2 instalațiile, echipamentele și procedurile operaționale pentru activitatea în cauză respectă cerințele stabilite în:

11.2.1 anexa nr.1 Titlul I pct.2, în legătură cu colectarea, prelucrarea, depozitarea și transportul materialului seminal provenit de la bovine, porcine, ovine, caprine sau ecvidee;

11.2.2 anexa nr.1 Titlul II pct.4, în legătură cu colectarea, prelucrarea, depozitarea și transportul oocitelor sau embrionilor de bovine, porcine, ovine, caprine sau ecvidee;

11.2.3 anexa nr.1 I Titlul III pct.6, în legătură cu colectarea oocitelor și în legătură cu producerea, prelucrarea, depozitarea și transportul embrionilor proveniți de la bovine, porcine, ovine, caprine sau ecvidee, inclusiv cu prelucrarea și depozitarea materialului seminal și oocitelor utilizate pentru producția de embrioni;

11.2.4 anexa nr.1 Titlul IV pct.8, în legătură cu prelucrarea, depozitarea și transportul materialului seminal proaspăt, refrigerat sau congelat și ale oocitelor sau ale embrionilor proveniți de la bovine, porcine, ovine, caprine sau ecvidee;

11.2.5 anexa nr.1 Titlul V pct.10, în legătură cu depozitarea și transportul materialului seminal proaspăt, refrigerat sau congelat și ale oocitelor sau ale embrionilor proveniți de la bovine, porcine, ovine, caprine sau ecvidee.

12. Atunci când acordă autorizație unei unități de material germinativ provenit de la bovine, porcine, ovine, caprine și ecvidee, astfel cum se menționează la art.97 și 99 din Legea nr.196/2024 privind sănătatea animală, autoritatea competentă atribuie acestei unități un număr de autorizare unic, care include codul SM EN ISO 3166-1:2021 al țării în care s-a acordat autorizația.

13. În cazul în care o operatorul unei unități autorizate de material germinativ provenit de la bovine, porcine, ovine, caprine și ecvidee își încetează activitatea, operatorul respectiv se asigură că toate transporturile de material seminal, oocite sau embrioni colectate sau produse și depozitate în unitatea de material germinativ în cauză au fost deplasate, înainte de data retragerii autorizației:

13.1 într-un centru de depozitare a materialului germinativ, în vederea depozitării ulterioare; sau

13.2 într-un centru în care sunt ținute bovine, porcine, ovine, caprine sau ecvidee, în scopuri de reproducere; sau

13.3 în vederea eliminării în siguranță sau a utilizării ca subproduse de origine animală în conformitate cu art. 15 din Legea nr.129/2019 privind subprodusele de origine animală și produsele derivate care nu sunt destinate consumului uman.

14. În cazul în care transporturile de material seminal, oocite sau embrioni nu sunt deplasate din unitatea de material germinativ autorizată înainte de retragerea autorizației menționate la pct.13, aceste transporturi nu sunt deplasate într- o altă țară;

Capitolul II

REGISTRELE UNITĂȚILOR DE MATERIAL GERMINATIV ÎNREGISTRATE ȘI A CELOR AUTORIZATE

15. Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare va elabora, în termen de 12 luni de la intrarea în vigoare a prezentei hotărâri, conceptul sistemului informațional destinat ținerii registrului unităților de material germinativ înregistrate și a registrului unităților autorizate de material germinativ și regulamentele registrelor respective.

16. Autoritatea competentă întocmește și ține un registru actualizat al unităților de material germinativ înregistrate. Pentru fiecare unitate de material germinativ înregistrată, autoritatea competentă include în registru cel puțin următoarele informații:

16.1 numele, datele de contact și, dacă este disponibil, localizatorul uniform de resurse (*în continuare - URL*) site-ului web al unității de material germinativ înregistrate;

16.2 adresa unității de material germinativ înregistrate;

16.3 tipul de material germinativ și specia de animale pentru care a fost înregistrată;

16.4 numărul unic de înregistrare atribuit de autoritatea competentă și data înregistrării;

16.5 în cazul în care activitatea unității de material germinativ înregistrate a încetat, data încetării activității.

17. Autoritatea competentă întocmește și ține un registru al unităților autorizate de material germinativ provenit de la bovine, porcine, ovine, caprine și ecvidee. Pentru fiecare unitate de material germinativ autorizată, autoritatea competentă include în registrul cel puțin următoarele informații:

17.1.1 numele, datele de contact și, dacă este disponibil, URL-ul site-ului web al unității de material germinativ;

17.1.2 adresa unității de material germinativ;

17.1.3 numele medicului veterinar al centrului sau al medicului veterinar al echipei;

17.1.4 tipul de material germinativ, tipul de unitate de material germinativ și specia de animale pentru care a fost acordată autorizația;

17.1.5 numărul unic de autorizare atribuit de autoritatea competentă și data autorizării.

17.2 În cazul în care, pe baza cerințelor prevăzute la pct.11, o unitate de prelucrare a materialului germinativ sau un centru de depozitare a materialului germinativ este autorizat de o autoritate competentă pentru depozitarea și, în ceea ce privește unitatea de prelucrare a materialului germinativ, prelucrarea, mai multor tipuri de materiale germinative sau provenite de la mai multe specii de animale, autoritatea competentă include în registrul său cu unitățile de material germinativ autorizate informații cu privire la tipurile de material germinativ depozitate și, dacă este cazul, prelucrate în cadrul unității de material germinativ autorizate, precum și speciile de animale de la care provin.

17.3 În cazul în care autoritatea competentă a suspendat sau a retras autorizația unei unități de material germinativ autorizate în conformitate cu art.100 alin.(2) din Legea nr.196/2024 privind sănătatea animală, aceasta, fără nicio întârziere nejustificată:

17.3.1 indică respectiva suspendare sau retragere în registrul său cu unități de material germinativ autorizate;

17.3.2 precizează, în cazul suspendării autorizației, data de începere și data de încetare a suspendării, iar în cazul retragerii autorizației, data retragerii autorizației.

17.4 În cazul în care o unitate de material germinativ autorizată și-a încetat activitatea în conformitate cu pct.13 și 14, autoritatea competentă, va indica, fără nicio întârziere nejustificată, data încetării activității respective în registrul său cu unități de material germinativ autorizate.

17.5 Atunci când urmează să fie deplasat material germinativ către alte țări, autoritatea competentă pune la dispoziția publicului registrul menționat prin intermediul paginii sale web oficiale.

Capitolul III

ȚINEREA EVIDENȚELOR ȘI TRASABILITATEA

Secțiunea 1-a

Ținerea evidențelor

18. Operatorii unităților autorizate de material germinativ provenit de la bovine, porcine, ovine, caprine și ecvidee țin și mențin actualizate evidențe care conțin cel puțin următoarele informații:

18.1 în legătură cu un centru de colectare a materialului seminal:

18.1.1 specia, rasa, data nașterii și identificarea fiecărui animal donator aflat în centrul de colectare a materialului seminal;

18.1.2 datele oricărei circulații a animalelor donatoare înspre și dinspre centrul de colectare a materialului seminal și, în cazul în care aceste animale sunt însoțite de un document, trimiterea la documentul respectiv;

18.1.3 statutul sanitar, rezultatele testelor clinice și diagnostice și tehnicile de laborator utilizate, tratamentele și vaccinurile efectuate animalelor donatoare;

18.1.4 data colectării materialului seminal și, dacă este cazul, data și locul prelucrării materialului seminal;

18.1.5 identificarea materialului seminal și detaliile cu privire la destinația sa;

18.2 în legătură cu o echipă de colectare de embrioni, cu o echipă de producție de embrioni sau cu o echipă de colectare și producție de embrioni:

18.2.1 specia, rasa, data nașterii și identificarea fiecărui animal donator de la care au fost colectate oocite sau embrioni;

18.2.2 statutul sanitar, rezultatele testelor clinice și diagnostice și tehnicile de laborator utilizate, tratamentele și vaccinurile efectuate animalelor donatoare de oocite sau embrioni;

18.2.3 data și locul colectării, examinării și prelucrării oocitelor sau embrionilor;

18.2.4 identificarea oocitelor sau a embrionilor și detaliile cu privire la destinația lor;

18.2.5 în cazul în care se efectuează o micromanipulare a embrionilor, detaliile cu privire la tehnicile de micromanipulare utilizate care implică penetrare prin *zona pellucida* sau, în cazul embrionilor proveniți de la ecvidee, prin membrana *pellucida*;

18.2.6 originea materialului seminal utilizat pentru înseminarea artificială a animalelor donatoare sau pentru fertilizarea oocitelor în vederea producției de embrioni *in vitro*;

18.3 în legătură cu o unitate de prelucrare a materialului germinativ sau cu un centru de depozitare a materialului germinativ:

18.3.1 tipul de material germinativ care este fie prelucrat și depozitat, fie depozitat în unitatea de material germinativ autorizată cu precizarea speciei animalului donator;

18.3.2 datele circulației materialului germinativ înspre și dinspre unitatea de material germinativ autorizată cu trimitere la documentele care au însoțit materialul germinativ în cauză;

18.3.3 documentele, inclusiv un certificat de sănătate animală și o declarație pe propria răspundere, care confirmă că statutul sanitar al animalelor donatoare al căror material germinativ este fie prelucrat și depozitat, fie depozitat în unitatea de material germinativ autorizată respectă cerințele prevăzute în prezenta Normă;

18.3.4 identificarea materialului germinativ care este fie prelucrat și depozitat, fie depozitat în unitatea de material germinativ autorizată.

19. În cazul în care o unitate de material germinativ menționată la sbp.18.3 este autorizată de autoritatea competentă fie pentru prelucrarea și depozitarea, fie pentru depozitarea mai multor tipuri de material germinativ sau a materialului germinativ provenit de la mai multe specii de animale, operatorul ține și păstrează evidențele separat, pentru fiecare tip de material germinativ și pentru materialul germinativ provenit de la fiecare specie de animale care este fie prelucrat și depozitat, fie depozitat.

20. În cazul în care o unitate autorizată de material germinativ provenit de la bovine, porcine, ovine, caprine și ecvidee își încetează activitatea conform pct.13, operatorul unității respective nu deplasează transporturile de material germinativ depozitat către un centru de depozitare a materialului germinativ decât dacă aceste transporturi sunt însoțite de exemplarele originale sau de copiile evidențelor solicitate în conformitate cu pct.18.

21. Operatorul centrului de depozitare a materialului germinativ care primește transportul de material germinativ de la unitatea care și-a încetat activitatea conform pct.20 . înregistrează intrarea materialului germinativ și detaliile cu privire la acesta pe baza documentelor însoțitoare prevăzute la sbp.18.3.

Secțiunea a 2-a **Trasabilitatea**

22. Operatorii care colectează, produc, prelucrează sau depozitează material germinativ provenit de la bovine, porcine, ovine, caprine sau ecvidee marchează fiecare paietă sau alt ambalaj în care sunt plasate, depozitate și transportate materialul seminal, oocitele sau embrionii, separate sau neparate în doze individuale, astfel încât următoarele informații să poată fi stabilite imediat:

22.1 data colectării sau producerii acestui material germinativ;

22.2 specia și identificarea animalului (animalelor) donator (donatoare);

22.3 numărul de autorizare unic al unității de material germinativ în care se colectează sau se produce, se prelucrează și se depozitează materialul germinativ respectiv.

22.4 orice alte informații relevante la decizia operatorului.

23. În cazul unui material germinativ prelucrat într-o altă unitate de material germinativ decât cea colectare, operatorul unității de material germinativ în care se efectuează prelucrarea completează informațiile menționate la pct.22 cu informații care permit identificarea numărului de autorizare unic al unității de prelucrare a materialului germinativ respectiv.

24. În cazul în care o singură paietă sau un alt ambalaj conține material seminal provenit de la bovine, porcine, ovine sau caprine care a fost colectat de la mai multe animale donatoare, operatorul se asigură că informațiile menționate la pct.21. permit identificarea tuturor animalelor donatoare care au contribuit la doza de material seminal utilizată pentru inseminare.

25. Prin derogare de la pct.22, atunci când materialul seminal provenit de la ovine sau caprine este

25.1 congelat în granule, operatorul marchează gobleta care conține granulele de material seminal provenit de la un singur donator, în loc să marcheze fiecare granulă individuală din gobleta respectivă;

25.2 material seminal proaspăt sau refrigerat, operatorul marchează gobleta care conține eprubetele sau paielele de material seminal provenit de la un singur donator, în loc să marcheze fiecare eprubetă sau paietă individuală din gobleta respectivă.

26. Prin derogare de la sbp.22.3, operatorul se asigură că marcarea fiecărei paiete sau a altui ambalaj în care sunt plasate, depozitate și transportate material seminal, oocite sau embrioni este efectuată astfel încât să permită identificarea:

26.1 în cazul materialului seminal provenit de la ovine și caprine care a fost colectat în unitatea în care sunt ținute animalele donatoare, astfel cum se menționează la pct.31, a numărului de înregistrare unic al unității respective; sau

26.2 în cazul materialului germinativ provenit de la bovine, porcine, ovine, caprine sau ecvidee care a fost colectat sau produs într-o unitate izolată menționată la pct.33, a numărului de autorizare unic al unității izolate respective.

27. Operatorii care colectează, produc, prelucrează sau depozitează material germinativ provenit de la câini sau de la pisici, de la alte animale terestre decât bovinele, porcinele, ovinele, caprinele și ecvideele ținute în unități izolate sau de la animale din familia camelide sau cervide marchează fiecare paietă sau alt ambalaj în care sunt plasate, depozitate și transportate materialul seminal, oocitele sau embrionii, separate sau neseperate în doze individuale, astfel încât următoarele informații să poată fi stabilite imediat:

27.1 data colectării sau producerii acestui material germinativ;

27.2 specia și, dacă este necesar, subspecia, și identificarea animalului (animalelor) donator (donatoare);

27.3 una dintre următoarele:

27.3.1 în cazul în care unității de colectare sau producere, prelucrare și depozitare a acestui material germinativ i s-a atribuit un număr de înregistrare unic, acest număr unic de înregistrare, care include codul SM EN ISO 3166-1:2021 al țării în care este înregistrată unitatea;

27.3.2 în cazul în care unitatea de colectare sau producere, prelucrare și depozitare a acestui material germinativ este o unitate izolată, numărul de înregistrare unic, care include codul SM EN ISO 3166-1:2021 al țării în care este acordată autorizația.

27.4 orice alte informații relevante la decizia operatorului.

28. În cazul sexării materialului seminal într-o altă unitate decât unitatea în care a fost colectat sau produs, operatorul unității de colectare sau de producție a acestui material seminal completează informațiile prevăzute la pct.27 cu informații care permit identificarea unității în care materialul seminal respectiv a fost sexat.

29. Prin derogare de la pct.27, în cazul în care materialul seminal provenit de la animalele menționate la pct.27 este congelat în granule, operatorul marchează gobleta care conține granule de material seminal provenit de la un singur donator în loc să marcheze fiecare granulă individuală din gobleta respectivă.

30. În cazul în care o singură paletă sau un alt ambalaj conține material seminal colectat de la mai multe animale donatoare, operatorul se asigură că informațiile menționate la pct.27. includ identificarea tuturor animalelor donatoare.

Titlul III

CIRCULAȚIA MATERIALULUI GERMINATIV ÎN ALTE ȚĂRI

Capitolul I

CERINȚELE DE SĂNĂTATE ANIMALĂ PENTRU CIRCULAȚIA MATERIALULUI GERMINATIV PROVENIT DE LA BOVINE, PORCINE, OVINE, CAPRINE ȘI ECVIDEE

Secțiunea 1-a

Norme privind colectarea, producerea, prelucrarea și depozitarea materialului germinativ provenit de la bovine, porcine, ovine, caprine și ecvidee în unități de material germinativ autorizate

31. Operatorii nu deplasează către alte țări decât materialul seminal, oocitele și embrionii proveniți de la bovine, porcine, ovine, caprine și ecvidee care au fost colectați, produși, prelucrați și depozitați în unități de material germinativ autorizate.

32. Prin derogare de la pct.31, operatorii pot deplasa către alte țări transporturi de material seminal provenit de la ovine și caprine care a fost colectat, prelucrat și depozitat în unitatea în care sunt ținute aceste animale, cu condiția ca acești operatori:

32.1 să obțină din partea autorității competente a țării de destinație acordul prealabil cu privire la acceptarea transportului respectiv;

32.2 să se asigure că, înainte de colectarea materialului seminal, animalele donatoare au fost examinate din punct de vedere clinic de către un medic veterinar și nu au prezentat, în ziua în care a fost colectat materialul seminal, niciun simptom care să sugereze prezența vreuneia dintre bolile de categoria D sau a vreuneia dintre bolile emergente relevante pentru ovine și caprine ori semne clinice ale acestor boli de categoria D sau emergente;

32.3 să se asigure că animalele donatoare provin din unități care îndeplinesc cerințele de sănătate animală prevăzute la pct. 29-32 la *Norma sanitară veterinară privind circulația animalelor terestre și a ouălor pentru incubatie pe teritoriul Republicii Moldova, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. ____/2025*;

32.4 să se asigure că animalele donatoare au fost supuse următoarelor teste, cu rezultate negative, efectuate pe eșantioane prelevate în timpul perioadei de izolare, care trebuie să înceapă cu cel puțin 30 de zile înainte de data colectării materialului seminal:

32.4.1 un test serologic prevăzut în anexa nr.1 partea I pct.1 la *Norma sanitară veterinară privind circulația animalelor terestre și a ouălor pentru incubatie pe teritoriul Republicii Moldova, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. ____/2025*, pentru infecția cu *Brucella abortus*, *Brucella melitensis* și *Brucella suis*;

32.4.2 în cazul ovinelor, un test serologic pentru depistarea epididimitei ovine (*Brucella ovis*);

32.4.3 în cazul caprinelor ținute împreună cu ovine, un test serologic pentru depistarea epididimitei ovine (*Brucella ovis*);

32.5 să se asigure că animalele donatoare sunt identificate în conformitate cu prevederile pct.78 sau cu pct.80-82 din *Norma sanitară veterinară privind unitățile care dețin animale terestre, incubatoare și trasabilitatea acestora, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 72/2025*;

32.6 să se asigure că materialul seminal a fost marcat conform cerințelor prevăzute la pct.22;

32.7 să țină evidențe ale unității, care trebuie să includă cel puțin informațiile prevăzute la sbp.18.1;

32.8 să se asigure că lotul de material seminal este transportat în conformitate cu pct.47 și 48;

32.8.1 să se asigure că animalele donatoare nu au fost utilizate pentru reproducere naturală în cursul unei perioade de cel puțin 30 de zile înainte de data

primei colectări de material seminal destinat circulației în alte țări și în cursul perioadei de colectare a materialului seminal respectiv.

33. Prin derogare de la pct.31, operatorii unităților izolate pot deplasa către alte țări transporturi de material seminal, oocite și embrioni colectați în aceste unități de la bovine, porcine, ovine, caprine și ecvidee, cu condiția ca acești operatori:

33.1 să deplaseze aceste transporturi de material germinativ numai către altă unitate izolată;

33.2 să se asigure că animalele donatoare:

33.2.1 nu provin dintr-o unitate situată într-o zonă de restricție stabilită din cauza apariției unei boli de categoria A sau a unei boli emergente relevante pentru bovine, porcine, ovine, caprine sau ecvidee, și nici nu au intrat în contact cu animale provenite dintr-o astfel de unitate;

33.2.2 provin dintr-o unitate în care nu s-au raportat, cu cel puțin 30 de zile înainte de data colectării materialului seminal, a oocitelor sau a embrionilor, niciuna dintre bolile de categoria D care sunt relevante pentru bovine, porcine, ovine, caprine sau ecvidee;

33.2.3 au rămas într-o singură unitate izolată de origine pentru o perioadă de cel puțin 30 de zile înainte de data colectării materialului seminal, a oocitelor sau a embrionilor;

33.2.4 au fost examinate din punct de vedere clinic de medicul veterinar al unității responsabil cu activitățile desfășurate în unitatea izolată și, în ziua colectării materialului seminal, a oocitelor sau a embrionilor, nu au prezentat niciun simptom care să sugereze prezența vreuneia dintre bolile de categoria D menționate la pct.33.2.2 sau a vreuneia dintre bolile emergente ori semne clinice ale acestor boli;

33.2.5 pe cât posibil, nu au fost utilizate pentru reproducere naturală în cursul unei perioade de cel puțin 30 de zile înainte de data primei colectări și în cursul perioadei de colectare a materialului seminal, a oocitelor sau a embrionilor destinați să circule către o altă țară;

33.2.6 sunt identificate în conformitate cu cerințele prevăzute la Norma sanitară veterinară privind unitățile care dețin animale terestre, incubatoare și trasabilitatea acestora, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 72/2025.

33.3 să se asigure că materialul germinativ a fost marcat conform cerințelor prevăzute la pct.22-26;

33.4 să se asigure că lotul de material germinativ este transportat în conformitate cu pct.48 și 49.

Secțiunea a 2-a

Cerințele de sănătate animală privind animalele donatoare de la care s-a colectat materialul germinativ și cerințele privind izolarea și carantina acestor animale

34. Operatorii deplasează către altă țară numai transporturile de material seminal, oocite și embrioni proveniți de la bovine, porcine, ovine, caprine și ecvidee care respectă următoarele cerințe:

34.1 materialul germinativ a fost colectat de la animale care nu prezintă, în ziua colectării, simptome sau semne clinice de boli ale animalelor transmisibile;

34.2 deplasarea a fost aprobată de medicul veterinar al centrului sau, respectiv, de medicul veterinar al echipei.

35. Medicii veterinari ai centrului, în cea ce privește animalele donatoare de material seminal, sau medicii veterinari ai echipei, în ceea ce privește animalele donatoare de oocite și de embrioni, se asigură că animalele donatoare din speciile bovină, porcină, ovină, caprină și ecvidee respectă următoarele cerințe:

35.1 s-au născut și au rămas de când s-au născut pe teritoriul Republicii Moldova sau au intrat pe teritoriul Republicii Moldova în conformitate cu cerințele privind intrarea pe teritoriul Republicii Moldova;

35.2 provin din unități situate într-o altă țară, fiecare dintre acestea respectând cerințele de sănătate animală prevăzute *la Norma sanitară veterinară privind circulația animalelor terestre și a ouălor pentru incubare pe teritoriul Republicii Moldova, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. ____/2025;*

34.3 au fost identificate în conformitate cu cerințele prevăzute la Norma sanitară veterinară privind unitățile care dețin animale terestre, incubatoare și trasabilitatea acestora, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 72/2025.

35.4 pentru o perioadă de cel puțin 30 de zile înainte de data primei colectări a materialului germinativ și în cursul perioadei de colectare:

35.4.1 au fost ținute în unități care nu sunt situate într-o zonă de restricție stabilită din cauza apariției, la bovine, porcine, ovine, caprine sau ecvidee, a unei boli de categoria A sau a unei boli emergente relevante pentru aceste animale;

35.4.2 au fost ținute în unități în care nu s-a raportat nicio boală de categoria D relevantă pentru aceste animale;

35.4.3 nu au intrat în contact cu animale care provin din unități situate într-o zonă de restricție, astfel cum se menționează la sbp.35.4.1, sau din unități care nu îndeplinesc condițiile menționate la sbp.35.4.2;

35.4.5 nu au fost utilizate pentru reproducere naturală;

35.5 nu au prezentat, în ziua colectării materialului seminal, a oocitelor sau a embrionilor, niciun simptom sau semne clinice ale oricăreia dintre bolile de categoria D menționate la sbp.35.4.2 sau ale bolilor emergente;

35.6 respectă cerințele de sănătate animală suplimentare stabilite pentru:

35.6.1 bovine, la pct.39, precum și în Titlul I și în Titlul V capitolele I, II și III din anexa nr.2;

34.6.2 porcine, la pct.40, precum și în Titlul II și în Capitolele I și IV din Titlul V - din anexa nr.2;

34.6.3 ovine și caprine, la pct.41, precum și în Titlul III și în Capitolele I, II și III din Titlul V- din anexa nr.2;

34.6.4 ecvidee, la pct.42, precum și în Titlul IV din anexa nr.2.

36. Medicii veterinari ai centrelor, în ceea ce privește animalele donatoare de material seminal, sau medicii veterinari ai echipelor, în ceea ce privește animalele donatoare de oocite și embrioni, se asigură că materialul seminal, oocitele și embrionii colectați fie într-un centru de colectare a materialului seminal, fie într-o unitate supusă restricțiilor de circulație pentru motive de sănătate animală cu privire la bolile menționate la sbp.35.2, pct.3, 40, 41 sau 42, respectă următoarele cerințe:

36.1 acestea trebuie să fie ținute în depozite separate;

36.2 acestea nu trebuie deplasate în alte țări până în momentul în care restricțiile de circulație aplicate centrului de colectare a materialului seminal sau unității în care s-au colectat materialul seminal, oocitele sau embrionii au fost ridicate de către autoritățile competente; și

36.3 materialul seminal, oocitele și embrionii depozitați trebuie să fi fost supuși investigațiilor oficiale adecvate pentru a se exclude prezența în materialul seminal, în oocite sau în embrioni a unor agenți patogeni care cauzează bolile pentru care au fost instituite restricțiile de circulație.

37. Medicii veterinari ai centrelor se asigură că animalele donatoare din speciile bovină, porcine, ovine, caprine și ecvidee respectă următoarele cerințe:

37.1 acestea nu au prezentat simptome sau semne clinice ale a dintre bolile de categoria D menționate la sbp.35.4.2 în ziua admiterii lor în centrul de colectare a materialului seminal;

37.2 în ceea ce privește animalele donatoare din speciile bovină, porcină, ovină și caprină, acestea au fost ținute, înainte de ziua aditerii într-un centru de colectare a materialului seminal, într-o unitate de carantină care, în ziua respectivă, respecta următoarele condiții:

37.2.1 cu cel puțin 30 de zile înainte, nu a fost raportată niciuna dintre bolile de categoria D relevante pentru bovine, porcine, ovine sau caprine;

37.2.2 nu este situat într-o zonă de restricție stabilită din cauza apariției, la bovine, porcine, ovine, caprine sau ecvidee, a unei boli de categoria A sau a unei boli emergente relevante pentru aceste animale;

37.3 acestea sunt ținute într-un centru de colectare a materialului seminal care:

37.3.1 într-o perioadă formată din cel puțin 30 de zile anterioare datei colectării și cel puțin 30 de zile ulterioare datei colectării materialului seminal sau, în cazul materialului seminal proaspăt, până la data expedierii transportului de material seminal, nu a fost raportată niciuna dintre bolile de categoria D relevantă pentru bovine, porcine, ovine, caprine sau ecvidee;

37.3.2 nu este situat într-o zonă de restricție stabilită din cauza apariției, la bovine, porcine, ovine, caprine sau ecvidee, a unei boli de categoria A sau a unei boli emergente relevante pentru aceste animale.

38. Prin derogare de la sbp.37.2, operatorii pot deplasa animalele donatoare din speciile bovină, porcină, ovină și caprină, precum și animalele donatoare din specia ecvidee care au fost supuse programului de testare pentru anumite boli, astfel cum se menționează în anexa nr.2 Titlul IV sbp.24.3.1, direct de la un centru de colectare a materialului seminal către un alt centru de colectare a materialului seminal:

38.1 fără carantină sau testare, înainte și după deplasare, astfel cum se prevede în anexa nr.2 în legătură cu următoarele animale:

38.1.1 bovine, în Titlul I și în Titlul V - Capitolele I, II și III din aceasta;

38.1.2 porcine, în Titlul II și în Titlul V - Capitolele I și IV din aceasta;

38.1.3 ovine și caprine, în Titlul III și în Titlul V - Capitolele I, II și III din aceasta;

38.1.4 ecvidee, în Titlul IV Capitolul I sbp.24.1 din aceasta; și

38.2 cu condiția ca animalele donatoare:

38.2.1 în ziua deplasării, să nu prezinte niciun simptom sau semn ale oricăreia dintre bolile de categoria D relevante pentru animalele din speciile bovină, porcină, ovină, caprină sau ecvidee;

38.2.2 înainte de deplasare, acestea să fi fost prezente în permanență, din ziua admiterii, în centrul de colectare a materialului seminal și să fi fost supuse următoarelor teste relevante pentru bovinele, porcinele, ovinele, caprinele sau ecvideele menționate la sbp.38.1, cu rezultate negative:

38.2.2.1 toate testele de rutină obligatorii menționate în anexa nr.2 în perioada aferentă celor 12 luni anterioare datei deplasării; sau

38.2.2.2 în cazul în care în centrul de colectare a materialului seminal nu au fost încă efectuate toate testele de rutină obligatorii, toate testele obligatorii înainte de admiterea într-un centru de colectare a materialului seminal efectuate în perioada imediat precedentă carantinei și din timpul perioadei de carantină.

38.3 Operatorii deplasează animalele donatoare, astfel cum se menționează la sbp.38.1 și 38.2 teza introductivă, numai cu acordul prealabil al medicului veterinar al centrului de colectare a materialului seminal de destinație.

38.4 Operatorii se asigură că animalele donatoare menționate în teza introductivă a pct.38 nu intră în contact direct sau indirect în timpul deplasării cu animale cu un statut sanitar inferior și că mijloacele de transport utilizate au fost curățate și dezinfectate înainte de utilizare.

38.5 Operatorii centrelor de colectare a materialului seminal de destinație supun animalele donatoare menționate în teza introductivă a pct.38 la toate testele de rutină obligatorii menționate la sbp.38.1 nu mai târziu de 12 luni de la data ultimelor teste de rutină obligatorii efectuate pe aceste animale.

39. Medicul veterinar al centrului, în cea ce privește animalele donatoare de material seminal, sau medicul veterinar al echipei, în ceea ce privește animalele donatoare de oocite și de embrioni, se asigură că animalele donatoare din specia bovină respectă următoarele cerințe:

39.1 au venit dintr-o unitate, în cazul animalelor donatoare de material seminal înainte de admiterea lor într-o unitate de carantină, care era indemnă de următoarele boli și nu au fost ținute niciodată într-o unitate cu un statut sanitar inferior:

39.1.1 infecția cu complexul *Mycobacterium tuberculosis* (*M. bovis*, *M. caprae* și *M. tuberculosis*);

39.1.2 infecția cu *Brucella abortus*, *Brucella melitensis* și *Brucella suis*;

39.1.3 leucoza enzootică bovină;

39.1.4 rinotraheita infecțioasă bovină/vulvovaginita pustuloasă infecțioasă;

39.2acestea respectă cerințele de sănătate animală suplimentare prevăzute în Titlul I și în Titlul V - Capitolele I, II și III din anexa nr.2.

39.3 Prin derogare de la sbp.39.1.3, medicul veterinar al centrului acceptă un animal donator de material seminal care a sosit dintr-o unitate care nu era indemnă de leucoză enzootică bovină, cu condiția ca animalul respectiv:

39.3.1 să aibă vârsta mai mică de doi ani și să fi fost născut de o femelă care a fost supusă, cu rezultate negative, unui test serologic pentru leucoză enzootică bovină după îndepărtarea animalului respectiv de mama sa; sau

39.3.2 să fi împlinit doi ani și să fi fost supus, cu rezultate negative, unui test serologic pentru leucoză enzootică bovină.

39.4 Prin derogare de la sbp.39.1.3, medicul veterinar al echipei acceptă un animal donator de oocite și embrioni care provine dintr-o unitate care nu era indemnă de leucoză enzootică bovină, cu condiția ca medicul veterinar responsabil al unității de origine să fi certificat că nu a existat niciun caz clinic de leucoză enzootică bovină în cursul unei perioade anterioare de cel puțin 3 ani.

39.5 Prin derogare de la sbp.39.1.4,

39.5.1 medicul veterinar al centrului, în ceea ce privește animalele donatoare de material seminal, acceptă un animal donator care provine dintr-o unitate care nu era indemnă de rinotraheită infecțioasă bovină/vulvovaginită pustuloasă infecțioasă, cu condiția ca animalul să fi fost supus testului necesar în conformitate cu anexa nr.2 Titlul I Capitolul I sbp.1.2.4; sau

39.5.2 medicul veterinar al echipei, în ceea ce privește animalele donatoare de oocite și de embrioni, acceptă un animal donator care provine dintr-o unitate care nu era indemnă de rinotraheită infecțioasă bovină/vulvovaginită pustuloasă infecțioasă, cu condiția ca medicul veterinar oficial responsabil al unității de origine să fi certificat că nu a existat niciun caz clinic de rinotraheită infecțioasă bovină/vulvovaginită pustuloasă infecțioasă în cursul unei perioade anterioare de cel puțin 12 luni.

40. Medicul veterinar al centrului, în cea ce privește animalele donatoare de material seminal, sau medicul veterinar al echipei, în ceea ce privește animalele donatoare de oocite și de embrioni, se asigură că animalele donatoare din specia porcină respectă următoarele cerințe:

40.1 în cazul animalelor donatoare de material seminal anterior admisiei lor într-o unitate de carantină, provin dintr-o unitate în care nu a fost înregistrată nicio manifestare clinică, serologică, virusologică sau patologică a infecției cu virusul bolii lui Aujeszky în cursul unei perioade anterioare de cel puțin 12 luni;

40.2 respectă cerințele de sănătate animală suplimentare prevăzute în Titlul II și în Titlul V Capitolul I și IV din anexa nr.2.

40.3 Medicul veterinar al centrului se asigură că animalele din specia porcină donatoare de material seminal respectă următoarele cerințe:

40.3.1 înainte de a fi admise într-o unitate de carantină, au venit dintr-o unitate care era indemnă de infecția cu *Brucella abortus*, *Brucella melitensis* și *Brucella suis* în conformitate cu cerințele prevăzute în anexa nr.2 Titlul V Capitolul IV;

40.3.2 au fost ținute într-o unitate de carantină care, în ziua admiterii lor, era indemnă de infecția cu *Brucella abortus*, *Brucella melitensis* și *Brucella suis* pentru o perioadă anterioară de cel puțin 3 luni;

40.3.3 sunt ținute într-un centru de colectare a materialului seminal în care nu s-a raportat nicio manifestare clinică, serologică, virusologică sau patologică a infecției cu virusul bolii lui Aujeszky pentru o perioadă formată din cel puțin 30 de zile anterioare datei admiterii și cel puțin 30 de zile imediat anterioare datei colectării;

40.3.4 nu au fost vaccinate împotriva infecției cu virusul sindromului respirator și de reproducție porcine și au fost ținute, de la naștere sau pentru o perioadă de cel puțin trei luni anterioare datei intrării în unitatea de carantină, într-o unitate în care nu a fost vaccinat niciun animal împotriva infecției cu virusul sindromului respirator și de reproducție porcine și în perioada respectivă nu a fost înregistrată nicio infecție cu virusul sindromului respirator și de reproducție porcine.

41. Medicul veterinar al centrului, în cea ce privește animalele donatoare de material seminal, sau medicul veterinar al echipei, în ceea ce privește animalele donatoare de oocite și de embrioni, se asigură că animalele donatoare din speciile ovină și caprină respectă următoarele cerințe:

41.1 au venit dintr-o unitate, în cazul animalelor donatoare de material seminal înainte de admiterea lor într-o unitate de carantină, care era indemnă de infecția cu *Brucella abortus*, *Brucella melitensis* și *Brucella suis* și nu au fost ținute niciodată într-o unitate cu un statut sanitar inferior;

41.2 respectă cerințele de sănătate animală suplimentare prevăzute în Titlul III și în Titlul V - Capitolul I, II și III din anexa nr.2.

42. Medicul veterinar al centrului, în cazul ecvideelor admise într-un centru de colectare a materialului seminal, și medicul veterinar al echipei, în cazul ecvideelor utilizate pentru colectarea de oocite și embrioni sau pentru producția de embrioni, se asigură că aceste animale respectă următoarele cerințe înainte de a avea loc colectarea materialului germinativ:

42.1 provin dintr-o unitate:

42.1.1 în care tripanozomiaza animalelor (*Trypanosoma evansi*) nu a fost raportată în cursul unei perioade de cel puțin 30 de zile anterioare, sau în care tripanozomiaza animalelor (*Trypanosoma evansi*) a fost raportată în cursul celor doi ani anteriori, însă după ultimul focar de boală unitatea afectată a rămas sub restricții de circulație până în momentul în care:

42.1.1.1 animalele infectate au fost eliminate din unitate; și

42.1.1.2 animalele rămase au fost supuse unui test pentru tripanozomiaza animalelor (*Trypanosoma evansi*) utilizând una dintre metodele de diagnostic prevăzute în anexa nr.1 partea 3 la Norma sanitară veterinară privind circulația animalelor terestre și a ouălor pentru incubatie pe teritoriul Republicii Moldova, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. ____/2025 și s-au obținut rezultate negative pe probele prelevate la cel puțin șase luni după ce ultimul animal infectat a fost îndepărtat din unitate;

42.1.2 în care durina nu a fost raportată în cursul unei perioade de cel puțin șase luni anterioare, sau în care durina a fost raportată în cursul celor doi ani anteriori, însă după ultimul focar de boală unitatea afectată a rămas sub restricții de circulație până în momentul în care:

42.1.2.1 animalele infectate au fost ucise și distruse sau sacrificate, sau toți masculii de ecvidee infectați au fost castrați; și

42.1.2.2 ecvideele rămase în unitate, cu excepția masculilor de ecvidee castrați prevăzuți la sbp.42.1.2.1 și ținuți separat de femelele de ecvidee, au fost supuse unui test pentru urină utilizând una dintre metodele de diagnostic prevăzute în anexa nr.1 partea 8 la Norma sanitară veterinară privind circulația animalelor terestre și a ouălor pentru incubatie pe teritoriul Republicii Moldova, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. ____/2025, și s-au obținut rezultate negative pe probele prelevate la cel puțin șase luni după ce au fost luate măsurile descrise la sbp.42.1.2.1;

42.1.3 în care anemia infecțioasă la ecvidee nu a fost raportată în cursul unei perioade de cel puțin 90 de zile anterioare, sau în care anemia infecțioasă la ecvidee a fost raportată în cursul celor 12 luni anterioare, însă după ultimul focar de boală unitatea afectată a rămas sub restricții de circulație până în momentul în care:

42.1.3.1 animalele infectate au fost ucise și distruse sau sacrificate; și

42.1.3.2 animalele rămase în unitate au fost supuse unui test pentru anemia infecțioasă la ecvidee utilizând una dintre metodele de diagnostic prevăzute în anexa nr.1 partea 9 la Norma sanitară veterinară privind circulația animalelor terestre și a ouălor pentru incubatie pe teritoriul Republicii Moldova, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. ____/2025, și s-au obținut rezultate negative pe probele prelevate de

două ori, la interval de cel puțin trei luni, după ce măsurile descrise la sbp.42.1.3.1 au fost luate și unitatea a fost curățată și dezinfectată;

42.2 în cazul donatorilor de material seminal, aceștia au fost ținuti în cursul celor 30 de zile anterioare colectării materialului seminal în unități în care niciun ecvideu nu a prezentat în această perioadă semne clinice de infecție cu virusul arteritei la ecvidee sau de metrită contagioasă la ecvidee;

42.3 respectă cerințele de sănătate animală suplimentare prevăzute în Titlul IV din anexa nr.2.

42.4 Prin derogare de la sbp.42.1, restricțiile de circulație menționate la sbp.42.1-42.1.3.2 trebuie să rămână în vigoare pentru o perioadă de cel puțin 30 de zile, începând cu ziua în care toate animalele din unitate care aparțin speciilor enumerate pentru boala menționată la sbp.42.1-42.1.3.2 au fost fie ucise și distruse, fie sacrificate, atunci când acest lucru este permis în conformitate cu sbp.42.2, și unitatea a fost curățată și dezinfectată.

Secțiunea a 3-a

Teste de laborator și alte teste care trebuie efectuate asupra animalelor donatoare deținute din speciile bovină, porcină, ovină, caprină și ecvidee și asupra materialului germinativ provenit de la acestea

43. Operatorii se asigură că:

43.1 animalele donatoare al căror material germinativ urmează să fie deplasat către alte țări au fost supuse următoarelor teste, menționate:

43.1.1 în cazul bovinelor, în Titlul I și, după caz, în Titlul V capitolele I, II și III din anexa nr.2;

43.1.2 în cazul porcinelor, în Titlul II și, după caz, în Titlul V capitolele I și IV din anexa nr.2;

43.1.3 în cazul ovinelor și al caprinelor, în Titlul III și, după caz, în Titlul V capitolele I, II și III din anexa nr.2;

43.1.4 în cazul ecvideelor, în Titlul IV din anexa nr.2.

43.2 toate testele menționate la sbp.43.1 sunt efectuate în laboratorul național de referință.

44. Autoritatea competentă aprobă efectuarea următoarelor teste menționate în anexa nr.2 pe probe prelevate în unitate de carantină:

44.1 în cazul bovinelor, testele menționate în Titlul I Capitolul I sbp.1.2 din aceasta;

44.2 în cazul porcinelor, testele menționate în Titlul II Capitolul I sbp.12.2 din aceasta;

44.3 în cazul ovinelor și caprinelor, testele menționate în Titlul III Capitolul I sbp.19.3 din aceasta.

45. Pentru efectuarea testelor, menționate la pct.44, trebuie îndeplinite următoarele condiții:

45.1 perioada de carantină în unitatea de carantină nu trebuie să înceapă înainte de data prelevării probei în scopul testării menționate la sbp.44.1-44.3;

45.2 în cazul în care rezultatele oricărui test dintre cele menționate la pct.44 sunt pozitive, animalul în cauză trebuie îndepărtat imediat din unitatea de carantină;

45.2 în cazul carantinei instituite pentru un grup de animale, dacă oricare dintre aceste animale înregistrează un rezultat pozitiv la un test dintre cele menționate la pct.44, carantina nu trebuie să fie instituită în unitatea de carantină pentru animalele rămase până în momentul în care animalul testat pozitiv nu este îndepărtat din unitatea respectivă.

Secțiunea a 4-a

Cerințele de sănătate animală pentru colectarea, producerea, prelucrarea, depozitarea, transportul și alte proceduri efectuate asupra materialului germinativ provenit de la bovine, porcine, ovine, caprine și ecvidee

46. Operatorii se asigură că transporturile de material seminal, oocite și embrioni proveniți de la bovine, porcine, ovine, caprine și ecvidee sunt deplasate în alte țări numai dacă îndeplinesc cerințele de sănătate animală pentru colectarea, producerea, prelucrarea și depozitarea materialului germinativ stabilite în anexa nr.3.

47. În cazul în care materialul germinativ provenit de la bovine, porcine, ovine, caprine și ecvidee este deplasat către o altă țară sau către o unitate de prelucrare a materialului germinativ ori un centru de depozitare a materialului germinativ din același țară, medicul veterinar al centrului sau medicul veterinar al echipei se asigură că:

47.1 containerele de transport sunt sigilate și numerotate înainte de a fi expediate din unitatea de material germinativ autorizată;

47.2 marcajul de pe paiete sau alte ambalaje, aplicat în conformitate cu pct.22-26, și numărul de pe sigiliul aplicat pe containerul în care sunt transportate paielele sau ambalajele corespund cu marca și cu numărul furnizat fie în certificatul de sănătate animală, fie în declarația pe proprie răspundere.

47.3 Sigiliul menționat la sbp.47.1 aplicat în temeiul responsabilității medicului veterinar al centrului sau a medicului veterinar al echipei poate fi înlocuit de medicul veterinar oficial.

48. Operatorii deplasează către alte țări materialul seminal, oocitele și embrionii proveniți de la bovine, porcine, ovine, caprine și ecvidee numai dacă sunt îndeplinite următoarele condiții:

48.1 în containerul de transport a fost plasat numai un singur tip de material germinativ provenit de la o specie;

48.2 containerul de transport menționat la sbp.48.1:

48.2.1 a fost curățat și dezinfectat sau sterilizat înainte de utilizare ori este un container de unică folosință nou;

48.2.2 a fost umplut cu un agent criogenic care nu a mai fost utilizat anterior pentru alte materiale.

48.3 Prin derogare de la sbp.48.1-48.2.2, operatorii pot plasa într-un container de transport material seminal, oocite și embrioni proveniți din aceeași specie cu condiția ca:

48.3.1 paielele sau alte ambalaje în care este plasat materialul germinativ sunt sigilate în mod sigur și ermetic;

48.3.2 materialele germinative de tipuri diferite sunt separate între ele de compartimente fizice sau prin plasarea lor în pungi de protecție secundare.

48.4 Prin derogare de la sbp.48.1-48.3.2, operatorii pot plasa într-un container de transport material seminal, oocite și embrioni proveniți de la ovine și caprine.

49. În cazul în care operatorii deplasează în altă țară transporturi de material seminal provenit de la bovine, porcine, ovine sau caprine care a fost colectat de la mai multe animale donatoare și a fost plasat într-o singură paietă sau într-un alt ambalaj, operatorii au obligația:

49.1 să se asigure că materialul seminal este colectat și expedit dintr-un singur centru de colectare a materialului seminal sau, în cazul derogărilor prevăzute la pct.32 și 33, dintr-o singură unitate în care a fost colectat;

49.2 să instituie proceduri în ceea ce privește prelucrarea materialului seminal respectiv, astfel încât să asigure trasabilitatea acestuia în conformitate cu pct.22 și 38.

Capitolul II

CERTIFICAREA SĂNĂTĂȚII ANIMALE, DECLARAȚIA PE PROPRIE RĂSPUNDERE ȘI NOTIFICAREA PRIVIND CIRCULAȚIA ÎN CEEA CE PRIVEȘTE MATERIALUL GERMINATIV PROVENIT DE LA BOVINE, PORCINE, OVINE, CAPRINE ȘI ECVIDEE

50. Înainte de a emite un certificat de sănătate animală conform art.161 alin.(1) din Legea nr.196/2024 privind sănătatea animală, pentru circulația în alte țări a transporturilor de material germinativ provenit de la bovine, porcine, ovine, caprine și ecvidee, medicul veterinar oficial efectuează:

50.1 o examinare vizuală a containerului de transport pentru a verifica dacă au fost îndeplinite cerințele prevăzute la pct.48 și pentru a verifica:

50.1.1 sigiliul și numărul aplicat de medicul veterinar al centrului sau al echipei pe containerul de transport, astfel cum se menționează la sbp.47.1; sau

50.1.1 dacă este necesar, materialul germinativ plasat în containerul de transport, iar după această verificare aplică sigiliul și numărul pe containerul de transport;

50.2 un control al documentelor cu privire la datele transmise de medicul veterinar al centrului sau al echipei, pentru a se asigura că:

50.2.1 informațiile care trebuie certificate sunt susținute de evidențele ținute în conformitate cu pct.18;

50.2.2 marcajul de pe paiete sau alte ambalaje, aplicat în conformitate cu pct.22, corespunde cu numărul furnizat în certificatul de sănătate animală și pe containerul în care sunt transportate;

50.2.3 au fost respectate cerințele menționate în Titlul III Capitolul I.

50.3 Medicul veterinar oficial efectuează controalele și examinările menționate la sbp.50.1-50.2.3 și emite certificatul de sănătate animală în intervalul de 72 de ore dinainte de ora expedierii transportului de material germinativ.

51. Certificatele de sănătate animală pentru circulația în alte țări a transporturilor de material germinativ provenit de la bovine, porcine, ovine, caprine și ecvidee conțin cel puțin informațiile stabilite la pct.1 din anexa nr.4.

52. În cazul în care operatorul unei unități autorizate de material germinativ provenit de la bovine, porcine, ovine, caprine și ecvidee trimite materialul germinativ spre a fi prelucrat de o unitate de prelucrare a materialului germinativ, acesta se asigură că transportul de material germinativ este însoțit de o declarație pe proprie răspundere în cursul transportului către și dinspre unitatea de prelucrare a materialului germinativ.

52.1 Operatorul unei unități de material germinativ autorizate se asigură că declarația pe proprie răspundere menționată la pct.52 conține cel puțin următoarele informații:

52.1.1 denumirea și adresa unității de material germinativ autorizate pentru colectarea sau producerea de material germinativ;

52.1.2 denumirea și adresa unității de prelucrare a materialului germinativ către care este deplasat materialul germinativ în vederea prelucrării;

52.1.3 datele circulației transportului de material germinativ către și dinspre unitatea de prelucrare a materialului germinativ;

52.1.4 tipul și cantitatea de material germinativ;

52.1.5 marcajul materialului germinativ, astfel cum se prevede la pct.22;

52.1.6 specia de animale donatoare;

52.1.7 numărul de pe sigiliul aplicat pe containerul de transport;

52.1.8 declarația conform căreia lotul îndeplinește cerințele de sănătate animală prevăzute în Capitolul I.

53. În cazul în care se deplasează transporturi de material germinativ provenit de la bovine, porcine, ovine, caprine și ecvidee în alte țări, operatorii unităților de material germinativ autorizate, operatorii unităților în care sunt ținute ovine și caprine, astfel cum se menționează la pct.32 sau operatorii unităților izolate, astfel cum se menționează la pct.33, notifică în prealabil autoritatea competentă din țara de origine cu privire la circulația preconizată a respectivelor transporturi de material germinativ.

54. Operatorii care notifică autoritatea competentă din țara de origine în conformitate cu pct.53 furnizează autorității competente în cauză informațiile

referitoare la fiecare transport de material germinativ care urmează să fie deplasat în altă țară care sunt prevăzute:

54.1 în anexa nr.4 sbp.1.1-1.6, atunci când materialul germinativ este însoțit de un certificat de sănătate animală; sau

54.2 la sbp.52.1, atunci când materialul germinativ este însoțit de o declarație pe proprie răspundere.

55. În cazul întreruperii alimentării cu energie electrică și al altor probleme, autoritatea competentă pentru transportul de material germinativ provenit de la bovine, porcine, ovine, caprine și ecvidee care urmează să fie deplasat către un o altă țară respectă măsurile pentru situații neprevăzute stabilite în Procedura pentru situații de urgență pentru TRACES în conformitate cu art. 163 alin.(5) lit.c) din Legea nr.196/2024 privind sănătatea animală.

Capitolul III

CERINȚELE DE SĂNĂTATE ANIMALĂ, CERTIFICAREA SĂNĂTĂȚII ANIMALE ȘI NOTIFICAREA PRIVIND MATERIALUL GERMINATIV PROVENIT DE LA ALTE ANIMALE DECÂT BOVINELE, PORCINELE, OVINELE, CAPRINELE ȘI ECVIDEELE

56. Operatorii unităților izolate deplasează către unități izolate din alte țări materialul germinativ provenit de la alte animale terestre decât bovinele, porcinele, ovinele, caprinele și ecvideele ținute în aceste unități numai dacă animalele donatoare:

56.1 s-au născut și au rămas de când s-au născut pe teritoriul Republicii Moldova sau au intrat pe teritoriul Republicii Moldova în conformitate cu cerințele privind intrarea pe teritoriul Republicii Moldova;

56.2 au rămas într-o singură unitate izolată de origine pentru o perioadă de cel puțin 30 de zile înainte de data colectării materialului seminal, a oocitelor sau a embrionilor;

56.3 nu provin dintr-o unitate situată într-o zonă de restricție stabilită din cauza apariției unei boli de categoria A sau a unei boli emergente relevante pentru speciile de animale terestre ținute, și nici nu au intrat în contact cu animale provenite dintr-o astfel de unitate;

56.4 provin dintr-o unitate în care nu a fost raportată nicio boală de categoria D relevantă pentru specia respectivă pentru o perioadă de cel puțin 30 de zile înainte de data colectării materialului seminal, a oocitelor sau a embrionilor;

56.5 sunt identificate și înregistrate conform normelor din unitatea izolată respectivă;

56.6 pe cât posibil, nu au fost utilizate pentru reproducere naturală în cursul unei perioade de cel puțin 30 de zile înainte de data primei colectări și în cursul perioadei de colectare a materialului seminal, a oocitelor sau a embrionilor destinați să circule către o altă țară;

56.7 au fost examinate din punct de vedere clinic de medicul veterinar al unității responsabil cu activitățile desfășurate în unitatea izolată și, la data colectării materialului seminal, a oocitelor sau a embrionilor, nu au prezentat niciun simptom de boală.

57. Operatorii deplasează către o altă țară materialul germinativ provenit numai de la animale din familia camelide sau cervide care:

57.1 s-au născut și au rămas de când s-au născut pe teritoriul Republicii Moldova sau au intrat pe teritoriul Republicii Moldova în conformitate cu cerințele privind intrarea pe teritoriul Republicii Moldova;

57.2 au rămas într-o singură unitate de origine pentru o perioadă de cel puțin 30 de zile înainte de data colectării materialului seminal, a oocitelor sau a embrionilor;

57.3 nu provin dintr-o unitate situată într-o zonă de restricție stabilită din cauza apariției unei boli de categoria A sau a unei boli emergente relevante pentru speciile de animale terestre ținute, și nici nu au intrat în contact cu animale provenite dintr-o astfel de unitate;

57.4 provin dintr-o unitate în care, în cursul unei perioade de cel puțin 12 luni înainte de data colectării materialului seminal, a oocitelor sau a embrionilor:

57.4.1 s-a desfășurat un program de supraveghere pentru depistarea infecției cu complexul *Mycobacterium tuberculosis* (*M. bovis*, *M. caprae* și *M. tuberculosis*) în conformitate *în anexa nr.2 partea 2 sau 3 la Norma sanitară veterinară privind circulația animalelor terestre și a ouălor pentru incubatie pe teritoriul Republicii Moldova, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. ____/2025;*

57.4.2 nu a fost introdus niciun animal din familia camelide sau cervide care nu îndeplinește cerințele prevăzute la sbp.56.4.1;

57.4.3 în cazul unei suspiciuni de infecție cu complexul *Mycobacterium tuberculosis* (*M. bovis*, *M. caprae* și *M. tuberculosis*), s-au efectuat investigații și boala a fost exclusă;

57.5 provin dintr-o unitate în care:

57.5.1 în cursul unei perioade de cel puțin 42 de zile anterioare datei colectării materialului seminal, a oocitelor sau a embrionilor, nu s-a raportat infecția cu *Brucella abortus*, *Brucella melitensis* și *Brucella suis*;

57.5.2 în cazul animalelor din familia camelide, toate animalele prezente au fost supuse unui test pentru infecția cu *Brucella abortus*, *Brucella melitensis* și *Brucella suis*, astfel cum se descrie în anexa nr.1 partea 1 la Norma sanitară veterinară privind circulația animalelor terestre și a ouălor pentru incubare pe teritoriul Republicii Moldova, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. ____/2025, cu rezultate negative, care a fost efectuat pe probe prelevate în cursul perioadei de 30 de zile anterioare datei colectării materialului seminal, a oocitelor sau a embrionilor;

57.6 provin dintr-o unitate în care, în cursul unei perioade de cel puțin 30 de zile anterioare datei colectării materialului seminal, a oocitelor sau a embrionilor, nu s-a raportat infecția cu rinotraheită infecțioasă bovină/vulvovaginită pustuloasă infecțioasă;

57.7 provin dintr-o unitate în cazul căreia, în cursul unei perioade de cel puțin doi ani anterioare datei colectării materialului seminal, a oocitelor sau a embrionilor, nu s-a raportat infecția cu virusul bolii hemoragice epizootice pe o rază de cel puțin 150 km în jurul unității;

57.8 provin dintr-o unitate în care infecția cu virusul rabic nu a fost confirmată pentru o perioadă de cel puțin 30 de zile înainte de data colectării materialului germinativ;

57.9 provin dintr-o unitate în care, în cursul unei perioade de cel puțin 15 zile anterioare datei colectării materialului seminal, a oocitelor sau a embrionilor, nu s-a raportat antrax;

57.10 provin dintr-o unitate în care tripanozomiaza animalelor (*Trypanosoma evansi*):

57.10.1 nu a fost raportată în cursul unei perioade de cel puțin 30 de zile anterioare datei colectării materialului seminal, a oocitelor sau a embrionilor; sau

57.10.2 a fost confirmată în cursul celor doi ani anteriori, însă după ultimul focar de boală unitatea a rămas sub restricții de circulație până în momentul în care:

57.10.2.1 animalele infectate au fost eliminate din unitate; și

57.10.2.2 animalele rămase în unitate au fost supuse unui test pentru tripanozomiaza animalelor (*Trypanosoma evansi*) prevăzut în anexa nr.1 partea 3 pct.1 la Norma sanitară veterinară privind circulația animalelor terestre și a ouălor pentru incubatie pe teritoriul Republicii Moldova, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. ____/2025 și s-au obținut rezultate negative pe probele prelevate la cel puțin 6 luni după ce animale infectate au fost îndepărtate din unitate;

57.11 respectă cerințele de sănătate animală cu privire la infecția cu virusul bolii limbii albastre (stereotipurile 1-24) prevăzute în Titlul V Capitolul II din anexa nr.2;

57.12 nu au intrat în contact cu animale care nu au respectat cerințele prevăzute la sbp.57.1 și la sbp.57.3-57.11 în cursul perioadei de reședință de cel puțin 30 de zile prevăzute la sbp.57.2;

57.13 au fost examinate din punct de vedere clinic de un medic veterinar și nu au prezentat niciun simptom de boală în ziua colectării materialului seminal, a oocitelor sau a embrionilor;

57.14 sunt identificate în conformitate cu pct.134 și 135 sau pct.137 la Norma sanitară veterinară privind unitățile care dețin animale terestre, incubatoare și trasabilitatea acestora, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 72/2025;

57.15 nu au fost utilizate pentru reproducere naturală într-o perioadă de cel puțin 30 de zile înainte de data colectării materialului seminal, a oocitelor sau a embrionilor și în perioada de colectare.

58. Înainte de a semna un certificat de sănătate animală pentru circulația în alte țări conform art.161 din Legea nr.196/2024 privind sănătatea animală, a transporturilor de material germinativ provenit de la alte animale terestre decât bovinele, porcinele, ovinele, caprinele sau ecvideele ținute în unități izolate, medicul veterinar oficial efectuează:

58.1 o examinare vizuală a containerului de transport pentru a verifica:

58.1.1 sigiliul și numărul aplicat pe containerul de transport de către medicul veterinar al unității responsabil cu activitățile desfășurate în unitatea izolată; sau

58.1.2 dacă este necesar, materialul germinativ plasat în containerul de transport, iar după această verificare aplică sigiliul și numărul pe containerul de transport;

58.2 un control al documentelor cu privire la datele transmise de medicul veterinar al unității responsabil cu activitățile desfășurate în unitatea izolată pentru a se asigura că:

58.2.1 informațiile care trebuie certificate sunt susținute de evidențele ținute în unitatea izolată;

58.2.2 marcajul de pe paiete sau alte ambalaje, aplicat în conformitate cu pct.27, și numărul de pe sigiliul aplicat pe containerul în care sunt transportate paietele sau ambalajele corespund cu marca și cu numărul furnizat în certificatul de sănătate animală;

58.2.3 au fost respectate cerințele menționate la pct.56.

58.3 Înainte de a semna un certificat de sănătate animală pentru circulația în alte țări a transporturilor de material germinativ provenit de la animale din familia camelide sau cervide, medicul veterinar oficial efectuează:

58.3.1 o examinare vizuală a containerului de transport pentru a verifica:

58.3.1.1 sigiliul și numărul aplicat de operator pe containerul de transport; sau

58.3.1.2 dacă este necesar, materialul germinativ plasat în containerul de transport, iar după această verificare aplică sigiliul și numărul pe containerul de transport;

58.3.2 un control al documentelor cu privire la datele transmise de operator, pentru a se asigura că:

58.3.2.1 informațiile care trebuie certificate sunt susținute de evidențele ținute în unitate;

58.3.2.2 marcajul de pe paiete sau alte ambalaje, aplicat în conformitate cu pct.27, și numărul de pe sigiliul aplicat pe containerul în care sunt transportate paietele sau ambalajele corespund cu marca și cu numărul furnizat în certificatul de sănătate animală;

58.3.2.3 au fost respectate cerințele menționate la pct.57.

58.4 Medicul veterinar oficial efectuează verificările și examinările menționate la sbp. 58.1-58.3 și emite certificatul de sănătate animală în intervalul de 72 de ore dinainte de ora expedierii transportului de material germinativ.

59. Certificatele de sănătate animală pentru circulația între țări a transporturilor de material germinativ provenit de la alte animale terestre decât bovinele, porcinele, ovinele, caprinele sau ecvideele deținute în unități izolate sau de la animale din familia *Camelidae* sau *Cervidae* trebuie să conțină cel puțin informațiile prevăzute la pct.2 din anexa nr.4.

60. În cazul în care transporturile de material germinativ provenit de la alte animale terestre decât bovinele, porcinele, ovinele, caprinele sau ecvideele deținute în unități izolate sau de la animale din familia *Camelidae* sau *Cervidae* sunt

deplasate către o altă țară, operatorul notifică autorității competente din țara de origine a transporturilor în prealabil deplasarea preconizată a transporturilor respective de material germinativ.

61. Operatorii care au obligația să notifice autoritatea competentă din țara de origine a transporturilor în conformitate cu pct.60 furnizează autorității competente în cauză informațiile referitoare la fiecare transport de material germinativ care urmează să fie deplasat în altă țară, care sunt prevăzute la sbp.2.6 din anexa nr.4.

62. În cazul întreruperii alimentării cu energie electrică și al altor probleme, autoritatea competentă pentru transportul de material germinativ provenit de la alte animale terestre deținute decât bovinele, porcinele, ovinele, caprinele și ecvideele care urmează să fie deplasat către o altă țară respectă măsurile pentru situații neprevăzute stabilite în conformitate cu Procedura pentru situații de urgență pentru TRACES.

Capitolul IV

NORME SUPLIMENTARE PENTRU ACORDAREA DEROGĂRILOR DE CĂTRE AUTORITĂȚILE COMPETENTE CU PRIVIRE LA MATERIALUL GERMINATIV

63. Autoritatea competentă poate acorda derogări pentru circulația către altă țară a materialului germinativ utilizat în scopuri științifice care nu îndeplinește cerințele de sănătate animală prevăzute în Capitolul I sau în Capitolul III, cu condiția ca operatorul unității de expediție să fi obținut acordul prealabil scris al autorității competente a țării de destinație cu privire la acceptarea transportului de material germinativ.

64. Autoritățile competente poate acorda derogări pentru circulația către bănci de gene din altă țară a materialului germinativ, cu condiția ca operatorul unității de expediție să fi obținut acordul prealabil scris al autorității competente a țării de destinație cu privire la acceptarea transportului de material germinativ provenit de la:

64.1 rase pe cale de dispariție care nu îndeplinesc cerințele de sănătate animală prevăzute la Capitolul I; sau

64.2 animale terestre altele decât bovinele, porcinele, ovinele, caprinele și ecvideele ținute în unități izolate care nu îndeplinesc cerințele de sănătate animală prevăzute la pct.56.

64 Autoritatea competentă din țara de destinație este de acord să accepte transportul de material germinativ menționat la pct.64 numai în următoarele condiții:

64.3.1 operatorul băncii de gene care urmează să primească materialul germinativ în cauză se asigură că acesta este utilizat exclusiv pentru conservarea *ex situ* și utilizarea durabilă a resurselor genetice ale animalelor terestre deținute pentru care a fost înființată banca de gene de destinație;

64.3.2 dispune de informații suficiente, inclusiv informațiile furnizate de autoritatea competentă a țării de origine sau rezultatele testării, sau efectuează tratamentul materialului germinativ astfel încât să prevină răspândirea febrei aftoase, a infecției cu virusul peștei bovine sau a altor boli listate.

65. În cazul în care materialul germinativ utilizat în scopuri științifice sau în scopul depozitării în bănci de gene urmează să fie deplasat în altă țară, operatorul unității de expediere se asigură că materialul germinativ este însoțit în timpul transportului către locul de destinație de o declarație pe proprie răspundere.

65.1 Operatorul unității de expediere se asigură că declarația pe proprie răspundere menționată la pct.65 conține cel puțin următoarele informații:

65.1.1 numele și adresa expeditorului și destinatarului;

65.1.2 denumirea și adresa locului de expediere și a locului de destinație;

65.1.3 data expedierii transportului;

65.1.4 tipul de material germinativ și specia de animale donatoare;

65.1.5 numărul de paiete sau de alte ambalaje din transportul care urmează a fi expedit;

65.1.6 următoarele informații care permit identificarea materialului germinativ:

65.1.6.1 marcajul aplicat pe paiete sau pe alte ambalaje;

65.1.6.2 locul și data colectării sau producerii acestuia;

65.1.7 rezultatele disponibile ale testelor menționate la sbp.64.3.2;

65.1.8 numărul de pe sigiliul aplicat pe containerul de transport;

65.1.9 declarația conform căreia transportul îndeplinește cerințele prevăzute la pct.63 și 64, inclusiv faptul că a fost obținut acordul prealabil scris al autorității competente a țării de destinație cu privire la acceptarea transportului de material germinativ.

66. În cazul în care materialul germinativ utilizat în scopuri științifice sau pentru depozitarea în bănci de gene este deplasat către altă țară, operatorul unității de expediție notifică în prealabil autoritatea competentă din țara de origine a transportului cu privire la circulația preconizată a materialului germinativ în cauză și furnizează informațiile enumerate la sbp.65.1.1- 65.1.7.

67. În cazul întreruperii alimentării cu energie electrică și al altor, autoritatea competentă pentru transportul de material germinativ utilizat în scopuri științifice sau pentru depozitarea în bănci de gene care urmează să fie deplasat către o altă țară respectă măsurile pentru situații neprevăzute stabilite în conformitate cu Procedura pentru situații de urgență pentru TRACES.

Anexa nr. 1 la
Norma sanitară veterinară privind
autorizarea unităților și circulația
materialului germinativ provenit
de la anumite animale terestre deținute

NORMELE PRIVIND COLECTAREA, PRODUCEREA, PRELUCRAREA ȘI DEPOZITAREA MATERIALULUI GERMINATIV PROVENIT DE LA BOVINE, PORCINE, OVINE, CAPRINE ȘI ECVIDEE MENȚIONATE

TITLUL I

CERINȚELE PRIVIND CENTRELE DE COLECTARE A MATERIALULUI SEMINAL

1. Responsabilitățile medicului veterinar al centrului, astfel cum se menționează la sbp.11.1.1 din Norma sanitară veterinară, sunt următoarele:

1.1 medicul veterinar al centrului se asigură că:

1.1.1 la centrul de colectare a materialului seminal se țin numai animale care nu au fost utilizate pentru reproducere naturală pentru o perioadă de cel puțin 30 de zile înainte de data primei colectări a materialului seminal și în cursul perioadei de colectare;

1.1.2 la centrul de colectare a materialului seminal se țin evidențe în conformitate cu cerințele prevăzute la sbp.18.1 din Norma sanitară veterinară;

1.1.3 intrarea persoanelor neautorizate este interzisă în mod efectiv;

1.1.4 vizitatorii autorizați respectă cerințele de sănătate animală și de biosecuritate menționate la sbp.13.1;

1.1.5 fiecare paietă sau alt ambalaj în care se plasează material seminal este marcat(ă) în mod clar în conformitate cu cerințele prevăzute la pct.22 din Norma sanitară veterinară;

1.1.6 colectarea, prelucrarea și depozitarea materialului seminal se efectuează exclusiv în spațiile rezervate în acest scop și în condiții stricte de igienă;

1.1.7 numai materialul seminal care este colectat la un centru de colectare a materialului seminal este prelucrat și depozitat în respectivul centru de colectare a materialului seminal și acesta nu trebuie să intre în contact cu niciun alt transport de material germinativ cu un statut sanitar inferior;

1.1.8 toate instrumentele care intră în contact cu materialul seminal sau cu animalul donator în timpul colectării și prelucrării materialului seminal se curăță și se dezinfectează sau se sterilizează înainte de utilizare, cu excepția instrumentelor de unică folosință noi;

1.1.9 dacă, în cazul ecvideelor, centrul de colectare a materialului seminal se află în perimetrul unei unități înregistrate care include, de asemenea, un centru de inseminare artificială sau un centru de montă, există o separare strictă între instrumentele și echipamentele care intră în contact cu animalele donatoare, cu materialul seminal provenit de la acestea și cu alte animale ținute în centrul de colectare a materialului seminal și materialul seminal, instrumentele și echipamentele destinate inseminării artificiale sau montei naturale;

1.1.10 orice produs biologic animal utilizat în prelucrarea materialului seminal, inclusiv diluanții, aditivii sau agenții de diluție, este obținut din surse care nu prezintă niciun risc de sănătate animală sau care sunt tratate înainte de utilizare pentru a se elimina aceste riscuri;

1.1.11 înainte de a începe orice operațiune de umplere, containerele de depozitare și containerele de transport sunt curățate și dezinfectate sau sterilizate, cu excepția containerelor de unică folosință noi;

1.1.12 agenții criogenici utilizați pentru conservarea sau depozitarea materialului seminal nu au fost utilizați în prealabil pentru alte produse;

m) personalul angajat din cadrul centrului de colectare a materialului seminal a beneficiat de formare corespunzătoare în domeniul tehnicilor de dezinfecție și igienă pentru a preveni răspândirea bolilor;

1.2 prin derogare de la sbp.1.1.7, medicul veterinar al centrului aprobă prelucrarea materialului seminal care nu a fost colectat la un centru de colectare a materialului seminal în cadrul centrului de colectare a materialului seminal dacă sunt îndeplinite următoarele condiții:

1.2.1 acest material seminal este colectat de la animale care îndeplinesc următoarele cerințe prevăzute în anexa nr.2:

1.2.1.1 în ceea ce privește bovinele, cerințele prevăzute în Titlul I Capitolul I sbp.1.2 și, dacă este cazul, în Titlul V Capitolul I, II și III;

1.2.1.2 în ceea ce privește porcinele, cerințele prevăzute în Titlul II - Capitolul I sbp.12.2 și, dacă este cazul, în Titlul V - Capitolele I și IV;

1.2.1.3 în ceea ce privește ovinele și caprinele, cerințele prevăzute în Titlul III Capitolul I sbp.19.3 și, dacă este cazul, în Titlul V - Capitolele I, II și III;

1.2.1.4 în ceea ce privește ecvideele, în Titlul IV Capitolul I sbp.24.1;

1.2.2 prelucrarea se efectuează cu echipamente distincte sau în alt moment decât cel în care se prelucurează materialul seminal destinat circulației către altă țară, iar în cazul din urmă, echipamentele trebuie curățate și sterilizate după utilizare;

1.2.3 acest material seminal nu se deplasează către altă țară, nu intră în niciun moment în contact și nu este depozitat împreună cu materialul seminal destinat circulației către altă țară;

1.2.4 acest material seminal va fi identificat printr-un marcaj care trebuie să fie diferit de cel menționat la sbp.1.1.5;

1.3 medicul veterinar al centrului:

1.3.1 stabilește cerințele de sănătate animală și de biosecuritate pentru funcționarea centrului de colectare a materialului seminal și măsurile de asigurare a conformității cu aceste cerințe;

1.3.2 acceptă în centrul de colectare a materialului seminal numai animalele care aparțin speciilor al căror material seminal se colectează;

1.4 prin derogare de la sbp.1.3.2, medicul veterinar al centrului aprobă ca alte animale deținute decât bovinele, porcinele, ovinele, caprinele sau ecvideele să fie admise în centrul de colectare a materialului seminal, cu condiția ca acestea să nu prezinte niciun risc de infecție pentru acele specii al căror material seminal urmează să fie colectat și să respecte cerințele de sănătate animală și de biosecuritate menționate la sbp.1.3.1;

1.5 medicul veterinar al centrului de colectare a materialului seminal pentru ecvidee, situat în perimetrul unei unități înregistrate care găzduiește și un centru de înseminare artificială sau de servicii, asigură faptul că ecvideele care intră în unitate îndeplinesc cerințele de la sbp.42.1 din Norma sanitară veterinară și decide că, în

cazul în care contactul direct al masculilor de ecvidee donatori cu femele de ecvidee sau cu masculi de ecvidee castrați pentru incitare sau cu masculi de ecvidee necastrați utilizați în unitate în afara centrului de colectare a materialului seminal pentru montă naturală nu poate fi exclus, respectivele femele și masculi de ecvidee trebuie să îndeplinească toate cerințele de la sbp.42.1 din Norma sanitară veterinară.

2. Cerințele cu privire la instalațiile, echipamentele și procedurile operaționale ale unui centru de colectare a materialului seminal, astfel cum se menționează la sbp.11.2.1 din Norma sanitară veterinară, sunt următoarele:

2.1 centrul de colectare a materialului seminal trebuie să dispună, cel puțin:

2.1.1 de adăposturi pentru animale care pot fi încuiate și, dacă este necesar, de o zonă de exerciții pentru ecvidee separată fizic de instalațiile de colectare a materialului seminal și de spațiile de prelucrare și de depozitare a materialului seminal;

2.1.2 de instalații pentru izolarea animalelor care nu au trecut testele menționate în anexa nr.2 la prezenta Normă sau care prezintă simptome sau semne ale vreunei boli de categoria D relevantă pentru bovine, porcine, ovine, caprine și ecvidee, care nu au legătură directă cu adăposturile obișnuite pentru animale menționate la sbp.2.1.1;

2.1.3 de instalații de colectare a materialului seminal, care pot fi în aer liber, cu condiția să fie protejate împotriva condițiilor meteorologice nefavorabile, și care sunt dotate cu podea antialunecare la locul și în jurul locului de colectare a materialului seminal;

2.1.4 de o încăpere separată pentru curățarea și dezinfectarea sau sterilizarea echipamentelor;

2.1.5 de o încăpere pentru prelucrarea materialului seminal, separată de instalațiile de colectare și de încăperea destinată curățării echipamentelor menționată la sbp.2.1.4, care nu trebuie să se afle neapărat în același loc;

2.1.5 de o încăpere pentru depozitarea materialului seminal care nu trebuie să se afle neapărat în același loc; încăperea pentru depozitarea materialului seminal trebuie să fie echipată cu instalația necesară pentru a depozita material germinativ și trebuie construită astfel încât să protejeze materialul germinativ respectiv și instalația de condițiile meteorologice și de mediu nefavorabile;

2.2 centrul de colectare a materialului seminal trebuie să fie construit sau izolat astfel încât să se împiedice orice contact cu animalele domestice din exterior;

2.3 centrul de colectare a materialului seminal trebuie să fie construit astfel încât să poată fi ușor curățat și dezinfectat, cu excepția birourilor și, în cazul ecvideelor, a zonei de exerciții;

2.4 centrul de colectare a materialului seminal trebuie să fie construit astfel încât accesul persoanelor neautorizate să fie împiedicat în mod efectiv.

TITLUL II

CERINȚELE PENTRU AUTORIZAREA UNEI ECHIPE DE COLECTARE DE EMBRIONI

3. Responsabilitățile medicului veterinar al echipei din cadrul unei echipe de colectare de embrioni, astfel cum se menționează la sbp.11.1.2, sunt următoarele:

3.1 medicul veterinar al echipei este responsabil pentru toate operațiunile echipei de colectare de embrioni, inclusiv, printre altele:

3.1.1 verificarea identității și a statutului sanitar al animalelor donatoare;

3.1.2 examinarea clinică și operațiile chirurgicale ale animalelor donatoare;

3.1.3 procedurile de dezinfecție și de igienă, inclusiv procedurile care asigură transportul embrionilor către laborator în condiții de igienă și de siguranță;

3.1.4 ținerea evidențelor în conformitate cu cerințele prevăzute la sbp.18.2 din Norma sanitară veterinară;

3.1.5 marcajul paietelor și al altor ambalaje în care sunt introduse oocitele sau în care sunt introduși embrionii recoltați *in vivo* în conformitate cu cerințele prevăzute la pct.22 și pct.26 din Norma sanitară veterinară;

3.1.6 formarea membrilor echipei de colectare de embrioni în domeniul tehnicilor de dezinfecție și de igienă pentru prevenirea răspândirii bolilor;

3.2 medicul veterinar al echipei stabilește cerințele de sănătate animală și biosecuritate pentru funcționarea echipei de colectare de embrioni și măsurile de asigurare a conformității cu aceste cerințe, inclusiv testarea eșantioanelor în cadrul unei scheme de control al calității.

4. Facilitățile, echipamentele și procedurile operaționale ale echipei de colectare de embrioni, astfel cum se menționează la sbp.11.2.2 din Norma sanitară veterinară, respectă următoarele cerințe:

4.1 echipa de colectare de embrioni trebuie să aibă la dispoziția ei un laborator în care oocitele sau embrionii recoltați *in vivo* să poată fi examinați, prelucrați și ambalați cu echipament adecvat potrivit, iar laboratorul respectiv trebuie să fie:

4.1.1 un laborator fix, care trebuie să dispună de următoarele:

4.1.1.1 o încăpere în care se pot prelucra oocitele sau embrionii recoltați *in vivo*, care este separată fizic de zona utilizată pentru manipularea animalelor donatoare în timpul colectării;

4.1.1.2 o încăpere sau o zonă pentru curățarea și sterilizarea instrumentelor utilizate pentru colectarea și prelucrarea oocitelor sau a embrionilor recoltați *in vivo*, cu excepția cazului în care se utilizează numai echipamente noi de unică folosință;

4.1.1.3 o încăpere pentru depozitarea oocitelor sau a embrionilor recoltați *in vivo*;

sau

4.1.2 un laborator mobil, care trebuie:

4.1.2.1 să dispună de o parte a vehiculului echipată special, cu două secțiuni separate: o secțiune pentru examinarea și prelucrarea oocitelor și a embrionilor recoltați *in vivo*, care trebuie să fie secțiunea curată; și o altă secțiune unde se află echipamentul și materialele utilizate în contact cu animalele donatoare;

4.1.2.2 să utilizeze numai echipamente de unică folosință noi, cu excepția cazului în care sterilizarea echipamentului și furnizarea de lichide și de alte produse necesare pentru colectarea și prelucrarea oocitelor și a embrionilor recoltați *in vivo* este realizată de un laborator fix.

Laboratoarele menționate la sbp.2.1.1 și 2.1.2 trebuie să fie proiectate și amenajate astfel încât să se prevină contaminarea încrucișată a oocitelor sau a embrionilor recoltați *in vivo*, iar operațiunile echipei trebuie să se efectueze astfel încât să se prevină o astfel de contaminare încrucișată;

4.2 echipa de colectare de embrioni trebuie să aibă la dispoziția ei spații de depozitare care respectă următoarele condiții:

4.2.1 conțin cel puțin o încăpere care poate fi încuiată, pentru depozitarea oocitelor sau a embrionilor recoltați *in vivo*;

4.2.2 sunt ușor de curățat și de dezinfectat;

4.2.3 au evidențe permanente care conțin toate intrările și ieșirile de oocite și de embrioni recoltați *in vivo*;

4.2.4 trebuie să aibă recipiente de depozitare pentru oocite sau embrioni recoltați *in vivo*.

TITLUL III

CERINȚELE PENTRU AUTORIZAREA UNEI ECHIPE DE PRODUCȚIE DE EMBRIONI

5. În plus față de responsabilitățile enumerate în pct.3, medicul veterinar al echipei din cadrul unei echipe de producție de embrioni, menționat la sbp.11.1.2 din Norma sanitară veterinară, se asigură că membrii echipei de producție de embrioni au beneficiat de formare cu privire la controlul bolilor și tehnicile de laborator, și în special cu privire la procedurile de lucru în condiții sterile.

6. În plus față de cerințele enumerate în pct.4, instalațiile, echipamentele și procedurile operaționale ale unei echipe de producție de embrioni, astfel cum se menționează la sbp.11.2.3 din Norma sanitară veterinară, respectă următoarele cerințe:

6.1 echipa de producție de embrioni trebuie să aibă la dispoziție un laborator fix care trebuie să dispună:

6.1.1 de echipament și instalații adecvate necesare, inclusiv încăperi separate sau spații pentru:

6.1.1.1 recuperarea oocitelor din ovare;

6.1.1.2 prelucrarea oocitelor și a embrionilor; și

6.1.1.3 depozitarea embrionilor și a materialului seminal;

6.1.2 de hote cu flux laminar sau alte instalații adecvate unde se desfășoară toate operațiunile tehnice care necesită condiții sterile specifice (și anume, prelucrarea oocitelor, a embrionilor și a materialului seminal); cu toate acestea, centrifugarea materialului seminal poate avea loc în afara hotei cu flux laminar sau a altei instalații, dacă se iau toate măsurile de precauție cu privire la igienă;

6.2 dacă oocitele și alte țesuturi se colectează într-un abator, echipa de producție de embrioni trebuie să dispună de un echipament corespunzător pentru colectarea și transportul ovarelor și al celorlalte țesuturi până la laboratorul de prelucrare în condiții de igienă și siguranță;

6.3 echipa de producție de embrioni poate externaliza colectarea de oocite către un grup de profesioniști specializați, cu condiția ca activitatea acestora să fie inclusă în autorizația autorității competente a echipei de producție de embrioni iar responsabilitățile medicului veterinar al echipei menționate la pct.5 sunt extinse la activitățile lor;

6.4 echipa de producție de embrioni utilizează material seminal care:

6.4.1 respectă cerințele prezenta Normă;

6.4.2 este depozitat, pentru operațiunile echipei de producție de embrioni, în containere de depozitare separate în spațiile menționate în Titlul II sbp.4.2 din prezenta anexă, pentru depozitarea embrionilor produși.

TITLUL IV

CERINȚELE PENTRU AUTORIZAREA UNEI UNITĂȚI DE PRELUCRARE A MATERIALULUI GERMINATIV

7. Responsabilitățile medicului veterinar al centrului, astfel cum se menționează la sbp.11.1.1 din Norma sanitară veterinară, sunt următoarele:

7.1 medicul veterinar al centrului se asigură că:

7.1.1 la unitatea de prelucrare a materialului germinativ se țin evidențe în conformitate cu cerințele prevăzute la sbp.18.3 din Norma sanitară veterinară;

7.1.2 intrarea persoanelor neautorizate este interzisă în mod efectiv;

7.1.3 vizitatorii autorizați respectă cerințele de sănătate animală și de biosecuritate menționate la sbp.7.2.1;

7.1.4 fiecare paietă sau alt ambalaj în care se plasează material seminal, oocite sau embrioni este marcat(ă) în mod clar în conformitate cu cerințele prevăzute la sbp.22 din Norma sanitară veterinară ;

7.1.5 prelucrarea și depozitarea materialului germinativ se efectuează exclusiv în spațiile rezervate în acest scop și în condiții stricte de igienă;

7.1.6 toate instrumentele care intră în contact cu materialul germinativ se curăță și se dezinfectează sau se sterilizează înainte de utilizare, cu excepția instrumentelor de unică folosință noi;

7.1.7 înainte de a începe orice operațiune de umplere, containerele de depozitare și containerele de transport sunt curățate și dezinfectate sau sterilizate, cu excepția containerelor de unică folosință noi;

7.1.8 agenții criogenici utilizați pentru conservarea sau depozitarea materialului germinativ nu au fost utilizați în prealabil pentru alte produse;

7.1.9 personalul unității de prelucrare a materialului germinativ a beneficiat de formare corespunzătoare în domeniul:

7.1.9.1 tehnicilor de dezinfecție și de igienă pentru prevenirea răspândirii bolilor;

7.1.9.2 în scopul prelucrării materialului germinativ, al tehnicilor de laborator și, în special, în domeniul procedurilor de lucru în condiții sterile;

7.2 medicul veterinar al centrului:

7.2.1 stabilește cerințele de sănătate animală și de biosecuritate pentru funcționarea unității de prelucrare a materialului germinativ și măsurile de asigurare a conformității cu aceste cerințe;

7.2.2 acceptă în unitatea de prelucrare a materialului germinativ numai materialul seminal, oocitele sau embrionii colectați, produși, prelucrați și depozitați într-o unitate de material germinativ autorizată, care au fost transportați în condiții care asigură prevenirea contaminării încrucișate a materialului seminal, a oocitelor sau a embrionilor și fără să fi avut vreun contact cu material germinativ care nu respectă normele prevăzute în prezenta Normă.

8. Cerințele cu privire la instalațiile, echipamentele și procedurile operaționale ale unei unități de prelucrare a materialului germinativ, astfel cum se menționează la sbp.11.2.4 din Norma sanitară veterinară, sunt următoarele:

8.1 unitatea de prelucrare a materialului germinativ trebuie să dispună, cel puțin:

8.1.1 de o încăpere pentru prelucrarea materialului germinativ, separată de încăperea pentru depozitarea materialului germinativ menționată la sbp.8.1.2 și de încăperea utilizată pentru curățarea echipamentelor menționată la sbp.8.1.3;

8.1.2 de o încăpere pentru depozitarea materialului germinativ, care nu trebuie să se afle neapărat în același loc, echipată cu instalația necesară pentru a depozita material germinativ și construită astfel încât să protejeze materialul germinativ respectiv și instalația de condițiile meteorologice și de mediu nefavorabile;

8.1.3 de o încăpere separată pentru curățarea și dezinfectarea sau sterilizarea echipamentelor;

8.2 în cazul în care prelucrarea nu se limitează la materialul germinativ provenit de la o singură unitate de material germinativ autorizată sau la un material germinativ de un singur tip provenit de la o singură specie, unitatea de prelucrare a materialului germinativ trebuie să aibă proceduri instituite care să se asigure că:

8.2.1 prelucrarea fiecărui transport de material germinativ este separată în timp; și

8.2.2 echipamentele sunt curățate și dezinfectate între prelucrările unor transporturi diferite;

8.3 în cazul în care depozitarea nu se limitează la un material germinativ de un singur tip sau provenit de la singură specie,

8.3.1 unitatea de prelucrare a materialului germinativ trebuie să dispună de containere de depozitare distincte, atribuite pentru fiecare tip de material germinativ

și specie de la care provine, care se depozitează în încăperea de depozitare a materialului germinativ menționată la sbp.8.1.2 și

8.3.2 manipularea materialului germinativ depozitat de diferite tipuri și provenit de la specii diferite trebuie să fie gestionată de personal diferit sau separat în timp;

8.4 unitatea de prelucrare a materialului germinativ trebuie să fie construită astfel încât, cu excepția birourilor, să poată fi ușor de curățat și de dezinfectat;

8.5 unitatea de prelucrare a materialului germinativ trebuie să fie construită astfel încât accesul persoanelor neautorizate să fie împiedicat în mod efectiv.

TITLUL V

CERINȚELE PENTRU AUTORIZAREA UNUI CENTRU DE DEPOZITARE A MATERIALULUI GERMINATIV

9. Responsabilitățile medicului veterinar al centrului, astfel cum se menționează la sbp.11.1.1 din Norma sanitară veterinară, sunt următoarele:

9.1 medicul veterinar al centrului se asigură că:

9.1.1 la centrul de depozitare a materialului germinativ se țin evidențe în conformitate cu cerințele prevăzute la sbp.18.3 din Norma sanitară veterinară;

9.1.2 intrarea persoanelor neautorizate este interzisă în mod efectiv;

9.1.3 vizitatorii autorizați respectă cerințele de sănătate animală și de biosecuritate menționate la sbp.2.1;

9.1.4 fiecare paletă sau alt ambalaj în care se plasează material seminal, oocite sau embrioni este marcat(ă) în mod clar în conformitate cu cerințele prevăzute la pct.22 din Norma sanitară veterinară ;

9.1.5 depozitarea materialului germinativ se efectuează exclusiv în spațiile rezervate în acest scop și în condiții stricte de igienă;

9.1.6 toate instrumentele care intră în contact cu materialul germinativ se curăță și se dezinfectează sau se sterilizează înainte de utilizare, cu excepția instrumentelor de unică folosință noi;

9.1.7 înainte de a începe orice operațiune de umplere, containerele de depozitare și containerele de transport sunt curățate și dezinfectate sau sterilizate, cu excepția containerelor de unică folosință noi;

9.1.8 agenții criogenici utilizați pentru conservarea sau depozitarea materialului germinativ nu au fost utilizați în prealabil pentru alte produse;

9.1.9 personalul angajat din cadrul centrului de depozitare a materialului germinativ a primit formare corespunzătoare în domeniul tehnicilor de dezinfecție și igienă pentru a preveni răspândirea bolilor;

9.2 medicul veterinar al centrului:

9.2.1 stabilește cerințele de sănătate animală și de biosecuritate pentru funcționarea centrului de depozitare a materialului germinativ și măsurile de asigurare a conformității cu aceste cerințe;

9.2.2 acceptă în centrul de depozitare a materialului germinativ numai materialul seminal, oocitele sau embrionii colectați, produși, prelucrați și depozitați într-o unitate de material germinativ autorizată, care au fost transportați în condiții care asigură prevenirea contaminării încrucișate a materialului seminal, a oocitelor sau a embrionilor și fără să fi avut vreun contact cu material germinativ care nu respectă normele prevăzute în prezenta Normă.

10. Cerințele cu privire la instalațiile, echipamentele și procedurile operaționale ale unui centru de depozitare a materialului germinativ, astfel cum se menționează la sbp.11.2.5 din Norma sanitară veterinară, sunt următoarele:

10.1 centrul de depozitare a materialului germinativ trebuie să dispună de o încăpere de depozitare echipată cu instalația necesară pentru a depozita material germinativ, care este construită astfel încât să protejeze materialul germinativ respectiv și instalația de condițiile meteorologice și de mediu nefavorabile;

10.2 în cazul în care depozitarea nu se limitează la un material germinativ de un singur tip sau provenit de la singură specie,

10.2.1 centrul de depozitare a materialului germinativ trebuie să dispună de containere de depozitare distincte, atribuite pentru fiecare tip de material germinativ și specie de la care provine, care se depozitează în centru și

10.2.2 manipularea materialului germinativ depozitat de diferite tipuri și provenit de la specii diferite trebuie să fie gestionată de personal diferit sau separat în timp;

10.3 centrul de depozitare a materialului germinativ trebuie să fie construit astfel încât, cu excepția birourilor, să poată fi ușor de curățat și de dezinfectat;

10.4 centrul de depozitare a materialului germinativ trebuie să fie construit astfel încât accesul persoanelor neautorizate să fie împiedicat în mod efectiv.

Anexa nr. 2 la
Norma sanitară veterinară privind
autorizarea unităților și circulația
materialului germinativ provenit
de la anumite animale terestre deținute

TITLUL I

CERINȚE DE SĂNĂTATE ANIMALĂ SUPLIMENTARE PENTRU BOVINELE DE LA CARE SE COLECTEAZĂ MATERIAL GERMINATIV ȘI CERINȚE PRIVIND CARANTINA ȘI TESTELE DE LABORATOR SAU ALTE TESTE EFECTUATE ASUPRA ACESTOR ANIMALE

Capitolul I

CERINȚE DE SĂNĂTATE ANIMALĂ SUPLIMENTARE PENTRU BOVINELE DE LA CARE SE COLECTEAZĂ MATERIAL SEMINAL ȘI CERINȚE PRIVIND CARANTINA ȘI TESTELE DE LABORATOR SAU ALTE TESTE EFECTUATE ASUPRA ACESTOR ANIMALE

1. Următoarele cerințe se aplică tuturor bovinelor acceptate într-un centru de colectare a materialului seminal:

1.1 animalele trebuie să fi fost supuse carantinei într-o unitate de carantină în care se aflau numai alte animale biongulate care aveau cel puțin același statut sanitar;

1.2 în perioada de 30 de zile anterioare începerii carantinei menționate la sbp.1.1, animalele trebuie să fi fost supuse următoarelor teste cu rezultate negative în fiecare caz, cu excepția testului pentru depistarea anticorpilor împotriva diareii virale bovine menționat la sbp.1.2.5:

1.2.1 pentru infecția cu complexul *Mycobacterium tuberculosis* (*M. bovis*, *M. caprae* și *M. tuberculosis*), un test prevăzut în anexa nr.1 partea 2 la Norma sanitară veterinară privind circulația animalelor terestre și a ouălor pentru incubare pe teritoriul Republicii Moldova, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. ____/2025;

1.2.2 pentru infecția cu *Brucella abortus*, *Brucella melitensis* și *Brucella suis*, un test serologic prevăzut în anexa nr.1 partea 1 pct.1 la Norma sanitară veterinară

privind circulația animalelor terestre și a ouălor pentru incubatie pe teritoriul Republicii Moldova, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. ____/2025;

1.2.3 pentru leucoza enzootică bovină, un test serologic prevăzut în anexa nr.1 partea 4 subpct. 7.1 la Norma sanitară veterinară privind circulația animalelor terestre și a ouălor pentru incubatie pe teritoriul Republicii Moldova, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. ____/2025, cu excepția cazului în care se aplică derogarea prevăzută la sbp.39.3.1 din Norma sanitară veterinară;

1.2.4 pentru rinotraheita infecțioasă bovină/vulvovaginita pustuloasă infecțioasă, un test serologic (virus întreg) efectuat pe o probă de sânge, în cazul în care animalele nu provin dintr-o unitate indemnă de rinotraheită infecțioasă bovină/vulvovaginită pustuloasă infecțioasă;

1.2.5 pentru diareea virală bovină:

1.2.5.1 un test de izolare a virusului, un test pentru genomul viral sau un test de depistare a antigenilor virusului; și

1.2.5.2 un test serologic pentru stabilirea prezenței sau a absenței anticorpilor;

1.3 în timpul carantinei menționate la sbp.1.1 și pentru o perioadă de minimum 21 de zile sau, în cazul testelor obligatorii în conformitate cu sbp.1.2.4 și 1.2.5, de minimum șapte zile după admiterea în unitate de carantină, animalele trebuie să fi fost supuse următoarelor teste cu rezultate negative în fiecare caz, cu excepția testului pentru depistarea anticorpilor împotriva diareei virale bovine menționat la sbp.1.2.3:

1.3.1 pentru infecția cu *Brucella abortus*, *Brucella melitensis* și *Brucella suis*, un test serologic prevăzut în anexa nr.1 partea 1 pct.1 la Norma sanitară veterinară privind circulația animalelor terestre și a ouălor pentru incubatie pe teritoriul Republicii Moldova, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. ____/2025;

1.3.2 pentru rinotraheita infecțioasă bovină/vulvovaginita pustuloasă infecțioasă, un test serologic (virus întreg) efectuat pe o probă de sânge.

1.3.3 pentru diareea virală bovină:

1.3.3.1 un test de izolare a virusului, un test pentru genomul viral sau un test de depistare a antigenilor virusului; și

1.3.3.2 un test serologic pentru stabilirea prezenței sau a absenței anticorpilor.

1.3.3.3 Un animal seronegativ sau seropozitiv va fi admis în centrul de colectare a materialului seminal numai dacă nu survine nicio seroconversie la animalele care au fost seronegative înainte de admiterea acestuia în unitate de carantină.

1.3.3.4 În cazul în care se produce seroconversia, toate animalele care au rămas seronegative trebuie să rămână în unitate de carantină pe o perioadă prelungită, până când nu mai survine nicio seroconversie în grupul respectiv de animale pe o perioadă

de trei săptămâni. Animalele pozitive din punct de vedere serologic pot fi admise în centrul de colectare a materialului seminal;

1.3.4 pentru campilobacterioza genitală bovină (*Campylobacter fetus* ssp. *venerealis*):

1.3.4.1 în cazul animalelor cu vârsta mai mică de șase luni sau care au fost ținute de la această vârstă într-un grup de același sex, fără a intra în contact cu femele înainte de a intra în carantina menționată la sbp.1.1, un test unic efectuat pe o probă de material colectat dintr-o spălătură vaginală artificială sau pe un specimen din prepuț; sau

1.3.4.2 teste efectuate pe material colectat din spălături vaginale artificiale sau pe specimene din prepuț prelevate de trei ori la intervale de cel puțin șapte zile;

1.3.5 pentru trichomonoză (*Trichomonas foetus*):

1.3.5.1 în cazul animalelor cu vârsta mai mică de șase luni sau care au fost ținute de la această vârstă într-un grup de același sex, fără a intra în contact cu femele înainte de a intra în carantina menționată la sbp.1.1, un test unic efectuat pe o probă colectată dintr-un specimen din prepuț; sau

1.3.5.2 teste efectuate pe material colectat de pe specimene din prepuț prelevate de trei ori la intervale de cel puțin șapte zile.

În cazul în care oricare dintre testele menționate la sbp.1.3 este pozitiv, animalul în cauză va fi îndepărtat imediat din unitate de carantină. În cazul carantinei unui grup de animale, autoritatea competentă ia toate măsurile necesare pentru a restabili eligibilitatea animalelor rămase pentru fi admise în centrul de colectare a materialului seminal în conformitate cu Titlul I Capitolul I;

1.4 înainte de expedierea inițială a materialului seminal provenit de la tauri pozitivi din punct de vedere serologic pentru diareea virală bovină, o probă de material seminal prelevată de la fiecare animal este supusă unui test de izolare a virusului sau unui test de imunoabsorbție cu anticorpi marcați enzimatic (ELISA) de depistare a antigenilor virusului pentru diareea virală bovină. În cazul unui rezultat pozitiv, taurul se îndepărtează din centrul de colectare a materialului seminal și tot materialul seminal provenit de la taurul respectiv se distruge.

2. Toate bovinele ținute la un centru de colectare a materialului seminal sunt supuse cel puțin o dată pe an următoarelor teste (teste de rutină obligatorii), cu rezultate negative:

2.1 pentru infecția cu complexul *Mycobacterium tuberculosis* (*M. bovis*, *M. caprae* și *M. tuberculosis*), un test prevăzut în anexa nr.1 partea 2 la Norma sanitară veterinară privind circulația animalelor terestre și a ouălor pentru

incubație pe teritoriul Republicii Moldova, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. ____/2025;

2.2 pentru infecția cu *Brucella abortus*, *Brucella melitensis* și *Brucella suis*, un test serologic prevăzut în anexa nr. 1 partea 1 pct. 1 la Norma sanitară veterinară privind circulația animalelor terestre și a ouălor pentru incubație pe teritoriul Republicii Moldova, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. ____/2025;

2.3 pentru leucoza enzootică bovină, un test serologic prevăzut în anexa nr. 1 partea 4 subpct. 7.1 la Norma sanitară veterinară privind circulația animalelor terestre și a ouălor pentru incubație pe teritoriul Republicii Moldova, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. ____/2025;

2.4 pentru rinotraheita infecțioasă bovină/vulvovaginita pustuloasă infecțioasă, un test serologic (virus întreg) efectuat pe o probă de sânge;

2.5 pentru diareea virală bovină, un test serologic pentru depistarea anticorpilor la care sunt supuse numai animalele seronegative.

2.6 În cazul în care un animal devine pozitiv din punct de vedere serologic, orice ejaculat colectat de la acest animal de la ultimul test cu rezultate negative trebuie să fie eliminat sau retestat în vederea depistării virusului sau a genomului virusului și să se obțină rezultate negative;

2.7 pentru campilobacterioza genitală bovină, un test pe o probă dintr-un specimen colectat din prepuț. Trebuie testați numai taurii utilizați pentru obținerea de material seminal sau taurii care intră în contact cu tauri utilizați pentru obținerea de material seminal. Taurii care revin pentru colectare după o perioadă de pauză mai mare de șase luni sunt testați într-o perioadă de 30 de zile anterioare reluării producției;

2.8 pentru trichomonoză, un test pe o probă dintr-un specimen colectat din prepuț. Trebuie testați numai taurii utilizați pentru obținerea de material seminal sau taurii care intră în contact cu tauri utilizați pentru obținerea de material seminal. Taurii care revin pentru colectare după o perioadă de pauză mai mare de șase luni sunt testați într-o perioadă de 30 de zile anterioare reluării producției.

3. Dacă oricare dintre testele menționate la pct. 2 este pozitiv, animalul este izolat, iar materialul seminal colectat de la acest animal după ultimul test negativ nu este deplasat către altă țară, cu excepția, în cazul diareii virale bovine, a materialului seminal obținut de la fiecare ejaculat testat negativ fie pentru virusul diareii virale bovine, fie pentru genomul virusului.

4. Animalul menționat la sbp.1.3.3.3 este îndepărtat din centrul de colectare a materialului seminal.

5. Materialul seminal colectat în centrul de colectare a materialului seminal de la orice alt animal după data prelevării ultimei probe cu rezultat negativ la unul dintre testele descrise la pct.2 se păstrează în spații de depozitare separate și nu poate fi deplasat în alte țări înainte de restabilirea statutului sanitar al centrului de colectare a materialului seminal și înainte ca materialul seminal depozitat să fie supus examinărilor oficiale corespunzătoare care să excludă prezența în materialul seminal a agenților patogeni care cauzează bolile menționate la pct.2.

Capitolul II

CERINȚE DE SĂNĂTATE ANIMALĂ SUPLIMENTARE PENTRU BOVINELE DONATOARE DE EMBRIONI RECOLTAȚI *IN VIVO* ȘI CERINȚE PRIVIND CARANTINA ACESTOR ANIMALE

6. Bovinele donatoare trebuie să fi fost examinate din punct de vedere clinic de către medicul veterinar al echipei sau de un membru al echipei și trebuie să se fi certificat că, în ziua în care a avut loc colectarea embrionilor, acestea nu prezentau simptome sau semne ale oricăreia dintre bolile de categoria D relevante pentru animalele din specia bovină.

7. Materialul seminal utilizat pentru inseminarea artificială a bovinelor donatoare trebuie să fi fost colectat, prelucrat și depozitat în conformitate cu cerințele prevăzute în Titlul I Capitolul I din anexa nr.2 și în Titlul I din anexa nr.3.

Capitolul III

CERINȚE DE SĂNĂTATE ANIMALĂ SUPLIMENTARE PENTRU BOVINELE DE LA CARE SUNT COLECTATE OOCITE PENTRU PRODUCȚIA DE EMBRIONI *IN VITRO* ȘI CERINȚE PRIVIND CARANTINA ACESTOR ANIMALE

8. În cazul în care oocitele se recuperează de la bovine individuale vii [fie prin aspirație din ovarele excizate chirurgical (denumită în continuare „ovariectomie”), fie prin aspirație transvaginală ghidată ultrasonografic (denumită în continuare

„prelevare de oocite”)], animalelor donatoare ale acestor oocite li se aplică cerințele prevăzute în Capitolul II.

9. În cazul bovinelor donatoare de ovare și de alte țesuturi care urmează a fi colectate după sacrificare într-un abator, aceste animale nu trebuie să fi fost destinate sacrificării ca parte a unui program de eradicare aprobat și nici nu trebuie să fi provenit dintr-o unitate situată într-o zonă de restricție stabilită din cauza apariției unui focar de boală de categoria A sau de boală emergentă în conformitate cu art.6 din Legea nr.196/2024 privind sănătatea animală la bovinele donatoare.

10. Abatorul în care se colectează ovarele și alte țesuturi nu trebuie să se fie situat într-o zonă de restricție stabilită din cauza apariției unui focar de boală de categoria A sau de boală emergentă în conformitate cu art.6 din Legea nr.196/2024 privind sănătatea animală la bovinele donatoare.

11. Materialul seminal utilizat pentru fertilizarea oocitelor provenite de la bovine pentru producția de embrioni *in vitro* trebuie să fi fost colectat, prelucrat și depozitat în conformitate cu cerințele prevăzute în Titlul I Capitolul I din anexa nr.2 și în Titlul I din anexa nr.3.

TITLUL II

CERINȚE DE SĂNĂTATE ANIMALĂ SUPLIMENTARE PENTRU PORCINELE DE LA CARE SE COLECTEAZĂ MATERIAL GERMINATIV ȘI CERINȚE PRIVIND CARANTINA ȘI TESTELE DE LABORATOR SAU ALTE TESTE EFECTUATE ASUPRA ACESTOR ANIMALE

Capitolul I

CERINȚE DE SĂNĂTATE ANIMALĂ SUPLIMENTARE PENTRU PORCINELE DE LA CARE SE COLECTEAZĂ MATERIAL SEMINAL ȘI CERINȚE PRIVIND CARANTINA ȘI TESTELE DE LABORATOR SAU ALTE TESTE EFECTUATE ASUPRA ACESTOR ANIMALE

12. Următoarele cerințe se aplică tuturor porcinelor acceptate într-un centru de colectare a materialului seminal:

12.1 animalele trebuie să fi fost supuse carantinei într-o unitate de carantină în care se aflau numai alte animale biongulate care aveau cel puțin același statut sanitar;

12.2 într-o perioadă de 30 de zile anterioare intrării în unitatea de carantină menționat la sbp.12.1, animalele trebuie să fi fost supuse următoarelor teste cu rezultate negative:

12.2.1 în ceea ce privește infecția cu *Brucella abortus*, *Brucella melitensis* și *Brucella suis*, un test cu antigen *Brucella* tamponat (testul cu roz Bengal), un test ELISA competitiv sau un test ELISA indirect pentru depistarea anticorpilor împotriva speciilor de *Brucella* cu colonii de tip S.

12.2.1.1 Dacă oricare dintre animale prezintă rezultate pozitive la testele serologice care detectează anticorpi la speciile de *Brucella* cu colonii de tip S (inclusiv *Brucella abortus*, *Brucella melitensis* și *Brucella suis*), animalele cu rezultate negative din aceeași unitate nu trebuie admise în unitatea de carantină decât după confirmarea statutului de indemn la infecția cu *Brucella abortus*, *Brucella melitensis* și *Brucella suis* al unităților de origine a animalelor care au prezentat rezultate pozitive;

12.2.2 în ceea ce privește infecția cu virusul bolii lui Aujeszky:

12.2.2.1 în cazul animalelor nevaccinate, un test ELISA pentru detectarea anticorpilor la întregul virus al bolii Aujeszky, la glicoproteina B (ADV-gB) sau la glicoproteina D (ADV-gD) a acestuia sau un test de seroneutralizare;

12.2.2.2 în cazul animalelor vaccinate cu un vaccin deletat gE, un test ELISA pentru detectarea anticorpilor la glicoproteina E (ADV-gE) a virusului bolii lui Aujeszky.

Testele serologice pentru infecția cu virusul bolii lui Aujeszky trebuie să respecte standardele stabilite în anexa nr.1 partea 7 la Norma sanitară veterinară privind circulația animalelor terestre și a ouălor pentru incubatie pe teritoriul Republicii Moldova, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. ____/2025;

12.2.3 în ceea ce privește pesta porcină clasică, un test ELISA cu anticorpi sau un test de seroneutralizare, în cazul animalelor provenite dintr-o altă țară sau dintr-o zonă a acestuia în care a fost raportată pesta porcină clasică sau în care s-a efectuat vaccinarea împotriva acestei boli în ultimele 12 luni;

12.2.4 în ceea ce privește infecția cu virusul sindromului respirator și de reproducție porcin, un test serologic [testul de imunoperoxidază pe monostrat (IPMA), testul de imunofluorescență indirectă (IFA) sau ELISA];

12.3 animalele au fost supuse următoarelor teste efectuate pe probe prelevate în cursul unei perioade de cel puțin 21 de zile după ce au fost admise în unitatea de carantină menționat la sbp.12.1:

12.3.1 în ceea ce privește infecția cu *Brucella abortus*, *Brucella melitensis* și *Brucella suis*, un test cu antigen *Brucella* tamponat (testul cu roz Bengal), un test ELISA competitiv sau un test ELISA indirect pentru depistarea anticorpilor împotriva speciilor de *Brucella* cu colonii de tip S.

12.3.1.1 Animalele care au prezentat rezultate pozitive la un test menționat la sbp.1.2.1.1 trebuie îndepărtate din unitatea de carantină, cu excepția cazului în care suspiciunea de infecție cu *Brucella abortus*, *Brucella melitensis* și *Brucella suis* a fost exclusă în conformitate cu sbp.12.4;

12.3.2 în ceea ce privește infecția cu virusul bolii lui Aujeszky:

12.3.2.1 în cazul animalelor nevaccinate, un test ELISA pentru detectarea anticorpilor la întregul virus al bolii Aujeszky, la glicoproteina B (ADV-gB) sau la glicoproteina D (ADV-gD) a acestuia sau un test de seroneutralizare;

12.3.2.2 în cazul animalelor vaccinate cu un vaccin deletat gE, un test ELISA pentru detectarea anticorpilor la glicoproteina E (ADV-gE) a virusului bolii lui Aujeszky.

În cazul în care oricare dintre animale prezintă rezultate pozitive la testele pentru infecția cu virusul bolii lui Aujeszky, aceste animale trebuie să fie îndepărtate imediat din unitatea de carantină;

12.3.3 în ceea ce privește infecția cu virusul sindromului respirator și de reproducție porcine, un test serologic (IPMA, IFA sau ELISA) sau un test vizând genomul viral [reacție polimerazică în lanț-revers transcriptază (RT-PCR), test nested RT-PCR, RT-PCR în timp real].

În cazul în care oricare dintre animale au rezultate pozitive la testele serologice vizând depistarea infecției cu virusul sindromului respirator și de reproducție porcine, autoritatea competentă clasifică toate animalele din unitatea de carantină drept caz suspect prevăzut la în conformitate cu subpct. 15.2 la Norma sanitară veterinară cu privire la supravegherea, programele de eradicare și statutul de indemn de boală pentru anumite boli listate și emergente, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 229/2025. Operatorul izolează imediat animalele pozitive de alte animale din unitate de carantină. Autoritatea competentă efectuează o investigație pentru a confirma sau a exclude infecția cu virusul sindromului respirator și de reproducție porcine, prevăzute la în conformitate cu pct. 13 și 14 la Norma sanitară veterinară cu privire la supravegherea, programele de eradicare și statutul de indemn de boală pentru anumite boli listate și emergente, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 229/2025.

În cazul în care oricare dintre animale au rezultate pozitive la testele vizând depistarea genomului virusului sindromului respirator și de reproducție porcine, autoritatea competentă clasifică toate animalele din unitatea de carantină drept caz confirmat prevăzute la subpct. 16.2 la Norma sanitară veterinară cu privire la supravegherea, programele de eradicare și statutul de indemn de boală pentru anumite boli listate și emergente, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 229/2025. Operatorul scoate imediat animalele respective din unitatea de carantină și urmează instrucțiunile autorității competente.

În cazul în care se introduce în carantină un grup de animale, autoritatea competentă trebuie să ia toate măsurile necesare pentru a se asigura că animalele rămase care au prezentat un rezultat negativ la testele prevăzute la sbp.12.3.1 - 12.3.3 aliniatele întâi, al doilea și al treilea au un statut sanitar satisfăcător înainte de a fi admise în centrul de colectare a materialului seminal în conformitate cu prezentul capitol;

12.4 următoarele măsuri trebuie luate în cazul existenței unei suspiciuni de infecție cu *Brucella abortus*, *Brucella melitensis* și *Brucella suis*:

12.4.1 în ceea ce privește animalele care au prezentat rezultate pozitive la infecția cu *Brucella abortus*, *Brucella melitensis* și *Brucella suis* la unul dintre testele menționate la sbp.12.3.1, se instituie următorul protocol:

12.4.1.1 serurile pozitive sunt supuse cel puțin unuia dintre testele alternative specificate la sbp.12.3.1 care nu a fost efectuat pe probele menționate la sbp.12.3;

12.4.1.2 în unitatea (unitățile) de origine a animalelor care au prezentat rezultate pozitive la testul pentru infecția cu *Brucella abortus*, *Brucella melitensis* și *Brucella suis* se efectuează o anchetă epidemiologică;

12.4.1.3 nu mai devreme de șapte zile după data colectării probelor menționate la pct.1.3, se prelevează probe de la toate animalele care au prezentat rezultate pozitive la testele menționate la sbp.1.3.1 și la sbp.1.4.1-și care au fost supuse unui test serologic menționat la sbp.1.3.1 sau toate animalele menționate la sbp.1.3 sunt supuse unui test cutanat al brucelozei;

12.4.2 suspiciunea de infecție cu *Brucella abortus*, *Brucella melitensis* și *Brucella suis* se exclude cu condiția ca ancheta epidemiologică în unitatea (unitățile) de origine să nu fi relevat prezența infecției cu *Brucella abortus*, *Brucella melitensis* și *Brucella suis* și fie:

12.4.2.1 testul repetat menționat la sbp.1.4.1 sau testul menționat la sbp.1.4.1.3 au fost efectuate cu rezultate negative; fie

12.4.2.2 toate animalele care au prezentat un rezultat pozitiv la testele menționate la sbp.12.4.1.1 sau sbp.12.4.1.3 au fost supuse unei examinări post-

mortem și unui test de identificare a agentului (PCR sau cultură bacteriologică) pentru speciile de *Brucella* cu colonii de tip S (inclusiv *Brucella abortus*, *Brucella melitensis* și *Brucella suis*), cu rezultate negative în fiecare caz;

12.4.3 după ce este exclusă suspiciunea de infecție cu *Brucella abortus*, *Brucella melitensis* și *Brucella suis*, toate animalele din unitatea de carantină menționate sbp.1.3.3.4 pot fi admise în centrul de colectare a materialului seminal.

13. Testarea de rutină obligatorie a porcinelor ținute în centrele de colectare a materialului seminal trebuie efectuată în felul următor:

13.1 toate porcinele ținute într-un centru de colectare a materialului seminal trebuie supuse, cu rezultate negative, următoarelor teste:

13.1.1 în ceea ce privește infecția cu *Brucella abortus*, *Brucella melitensis* și *Brucella suis*, un test cu antigen *Brucella* tamponat (testul cu roz Bengal) sau un test ELISA competitiv sau un test ELISA indirect;

13.1.2 în ceea ce privește infecția cu virusul bolii lui Aujeszky:

13.1.2.1 în cazul animalelor nevaccinate, un test ELISA pentru detectarea anticorpilor la întregul virus al bolii Aujeszky, la glicoproteina B (ADV-gB) sau la glicoproteina D (ADV-gD) a acestuia sau un test de seroneutralizare;

13.1.2.2 în cazul animalelor vaccinate cu un vaccin deletat gE, un test ELISA pentru detectarea anticorpilor la glicoproteina E (ADV-gE) a virusului bolii lui Aujeszky;

13.1.3 în ceea ce privește pesta porcină clasică, un test ELISA pentru anticorpi sau un test de seroneutralizare, în cazul animalelor provenite dintr-o altă țară sau dintr-o zonă a acestuia în care a fost raportată pesta porcină clasică sau în care s-a efectuat vaccinarea împotriva acestei boli în ultimele 12 luni;

13.1.4 în ceea ce privește infecția cu virusul sindromului respirator și de reproducție porcin, un test serologic (IPMA, IFA sau ELISA);

13.2 testele prevăzute la sbp.13.1 trebuie efectuate pe probe prelevate:

13.2.1 de la toate animalele imediat înainte de a părăsi centrul de colectare a materialului seminal sau în momentul sosirii lor la abator, dar în niciun caz mai târziu de 12 luni după data admitterii în centrul de colectare a materialului seminal; sau

13.2.2 cel puțin:

13.2.2.1 de la 25% din animalele din centrul de colectare a materialului seminal, la fiecare trei luni, pentru a testa infecția cu *Brucella abortus*, *Brucella melitensis* și *Brucella suis*, infecția cu virusul bolii lui Aujeszky și pesta porcină clasică, și cel puțin de la 10% din animalele din centrul de colectare a materialului

seminal, în fiecare lună, pentru a testa infecția cu virusul sindromului respirator și de reproducție porcine; sau

13.2.2.2 de la 10% din animalele din centrul de colectare a materialului seminal, în fiecare lună, pentru a testa infecția cu *Brucella abortus*, *Brucella melitensis* și *Brucella suis*, infecția cu virusul bolii lui Aujeszky, pesta porcină clasică și infecția cu virusul sindromului respirator și de reproducție porcine.

În cazul prelevării de probe conform celor două opțiuni menționate la sbp.13.2.2, medicul veterinar al centrului trebuie să se asigure că animalele de la care s-au prelevat probe sunt reprezentative pentru populația totală a centrului respectiv, în special în ceea ce privește categoriile de vârstă și adăpostul;

13.3 în cazul în care testarea se efectuează în conformitate cu sbp.13.2.2, medicul veterinar al centrului se asigură că toate animalele sunt testate pentru bolile menționate la sbp.13.1 la fiecare interval de 12 luni de la data admiterii în centrul de colectare a materialului seminal.

14. În cazul în care oricare dintre testele prevăzute la sbp.13.1 prezintă rezultate pozitive, animalele se izolează, iar materialul seminal colectat de la acestea după ultimul test negativ nu face obiectul circulației.

Animalul menționat la sbp.12.2.1.1 este îndepărtat imediat din centrul de colectare a materialului seminal.

Materialul seminal colectat de la orice alt animal prezent în centrul de colectare a materialului seminal după data prelevării ultimei probe cu rezultat negativ la unul dintre testele descrise la sbp.13.1 se păstrează în spații de depozitare separate și nu poate fi deplasat înainte de restabilirea statutului sanitar al centrului de colectare a materialului seminal și înainte ca materialul seminal depozitat să fie supus examinărilor oficiale corespunzătoare care să excludă prezența în materialul seminal a agenților patogeni care cauzează bolile menționate la sbp.13.1.

Capitolul II

CERINȚE DE SĂNĂTATE ANIMALĂ SUPLIMENTARE PENTRU PORCINELE DE LA CARE SUNT COLECTATE OOCITE ȘI EMBRIONI ȘI CERINȚE PRIVIND CARANTINA ACESTOR ANIMALE

15. Porcinele donatoare trebuie să fi fost examinate din punct de vedere clinic de către medicul veterinar al echipei sau de un membru al echipei și trebuie să se fi certificat că, în ziua în care a avut loc colectarea oocitelor sau embrionilor, acestea

nu prezentau simptome sau semne ale oricăreia dintre bolile de categoria D relevante pentru animalele din specia porcină.

16. În plus față de cerințele menționate la pct.15, porcinele femele donatoare, cu excepția donatoarelor de embrioni recoltați *in vivo* supuși unui tratament cu tripsină, provin dintr-o altă țară care este indemnă de infecția cu virusul bolii lui Aujeszky sau în care este pus în aplicare un program de eradicare aprobat pentru infecția cu virusul bolii lui Aujeszky.

17. În ceea ce privește infecția cu virusul sindromului respirator și de reproducție porcine, porcinele femele donatoare de embrioni recoltați *in vivo* sunt supuse unui test serologic pentru depistarea infecției cu virusul sindromului respirator și de reproducție porcine, la care trebuie să se obțină rezultate negative, de două ori și la un interval de minimum 21 de zile, al doilea test fiind efectuat într-o perioadă de 15 zile anterioare colectării embrionilor.

18. Materialul seminal utilizat pentru inseminarea artificială a porcinelor donatoare trebuie să fi fost colectat, prelucrat și depozitat în conformitate cu cerințele prevăzute în Titlul II Capitolul I din anexa nr.2 și în Titlul I din anexa nr.3.

TITLUL III

CERINȚE DE SĂNĂTATE ANIMALĂ SUPLIMENTARE PENTRU OVINELE ȘI CAPRINELE DE LA CARE SE COLECTEAZĂ MATERIAL GERMINATIV ȘI CERINȚE PRIVIND CARANTINA ȘI TESTELE DE LABORATOR SAU ALTE TESTE EFECTUATE ASUPRA ACESTOR ANIMALE

Capitolul I

CERINȚE DE SĂNĂTATE ANIMALĂ SUPLIMENTARE PENTRU OVINELE ȘI CAPRINELE DE LA CARE SE COLECTEAZĂ MATERIAL SEMINAL ȘI CERINȚE PRIVIND CARANTINA ȘI TESTELE DE LABORATOR SAU ALTE TESTE EFECTUATE ASUPRA ACESTOR ANIMALE

19. Următoarele cerințe se aplică tuturor ovinelor și caprinelor acceptate într-un centru de colectare a materialului seminal:

19.1 animalele trebuie să fi fost supuse carantinei într-o unitate de carantină în care se aflau numai alte animale biongulate care aveau cel puțin același statut sanitar;

19.2 în cazul ovinelor, acestea trebuie să provină dintr-o unitate în care, în cursul perioadei de 60 de zile anterioare șederii lor în unitatea de carantină menționat la pct.19.1, animalele respective și orice masculi din specia caprină ținuti împreună cu acestea au fost supuși, cu rezultate negative, unui test serologic pentru epididimită ovină (*Brucella ovis*) sau oricărui alt test pentru epididimită ovină (*Brucella ovis*) cu o sensibilitate și o specificitate echivalentă documentată;

19.3 animalele au fost supuse următoarelor teste efectuate pe probe prelevate într-un interval de 30 de zile anterioare datei la care începe perioada de carantină menționată la sbp.19.1, cu rezultate negative:

19.3.1 pentru infecția cu *Brucella abortus*, *Brucella melitensis* și *Brucella suis*, un test serologic prevăzut în anexa nr.1 partea 1 pct.1 la Norma sanitară veterinară privind circulația animalelor terestre și a ouălor pentru incubatie pe teritoriul Republicii Moldova, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. ____/2025;

19.3.2 în cazul ovinelor și al oricăror masculi din specia caprină ținuti împreună cu acestea, un test serologic pentru epididimită ovină (*Brucella ovis*) sau orice alt test pentru epididimită ovină (*Brucella ovis*) cu o sensibilitate și o specificitate echivalentă documentată;

19.4 animalele au fost supuse următoarelor teste efectuate pe probe prelevate în cursul perioadei de carantină menționate la sbp.19.1 și într-un interval de cel puțin 21 de zile de la data la care au fost admise în unitatea de carantină, cu rezultate negative:

19.4.1 pentru infecția cu *Brucella abortus*, *Brucella melitensis* și *Brucella suis*, un test serologic prevăzut în anexa nr.1 partea 1 pct.1 la Norma sanitară veterinară privind circulația animalelor terestre și a ouălor pentru incubatie pe teritoriul Republicii Moldova, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. ____/2025;

19.4.2 în cazul ovinelor și al oricăror masculi din specia caprină ținuti împreună cu acestea, un test serologic pentru epididimită ovină (*Brucella ovis*) sau orice alt test pentru epididimită ovină (*Brucella ovis*) cu o sensibilitate și o specificitate echivalentă documentată.

20. Toate ovinele și caprinele ținute într-un centru de colectare a materialului seminal sunt supuse cel puțin o dată pe an următoarelor teste (teste de rutină obligatorii), cu rezultate negative:

20.1 pentru infecția cu *Brucella abortus*, *Brucella melitensis* și *Brucella suis*, un test serologic prevăzut în anexa nr. 1 partea 1 pct. 1 la Norma sanitară veterinară privind circulația animalelor terestre și a ouălor pentru incubatie pe teritoriul Republicii Moldova, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. ____/2025;

20.2 în cazul ovinelor, pentru epididimită ovină (*Brucella ovis*), un test serologic sau orice alt test cu o sensibilitate și o specificitate echivalentă documentată.

În cazul în care ovinele sunt ținute împreună cu caprinele, aceste caprine trebuie să fie supuse de asemenea unui test serologic pentru epididimită ovină (*Brucella ovis*) cu rezultat negativ.

21. Dacă rezultatul oricăruia dintre testele descrise la pct.20 este pozitiv, animalul trebuie izolat, iar materialul seminal colectat de la animalul respectiv de la data ultimului test negativ nu mai poate fi deplasat în alte țări.

Animalul menționat în primul alineat este îndepărtat din centrul de colectare a materialului seminal.

Materialul seminal colectat de la orice alt animal prezent în centrul de colectare a materialului seminal după data prelevării ultimei probe cu rezultat negativ la unul dintre testele descrise la pct.20 se păstrează în spații de depozitare separate și nu poate fi deplasat în alte țări înainte de restabilirea statutului sanitar al centrului de colectare a materialului seminal și înainte ca materialul seminal depozitat să fie supus examinărilor oficiale corespunzătoare care să excludă prezența în materialul seminal a agenților patogeni care cauzează bolile menționate la pct.20.

Capitolul II

CERINȚE DE SĂNĂTATE ANIMALĂ SUPLIMENTARE PENTRU OVINELE ȘI CAPRINELE DE LA CARE SUNT COLECTATE OOCITE ȘI EMBRIONI ȘI CERINȚE PRIVIND CARANTINA ACESTOR ANIMALE

22. Ovinele și caprinele donatoare trebuie să fi fost examinate din punct de vedere clinic de către medicul veterinar al echipei sau de un membru al echipei și trebuie să se fi certificat că, în ziua în care a avut loc colectarea oocitelor sau a embrionilor, acestea nu prezentau simptome sau semne ale oricăreia dintre bolile de categoria D relevante pentru animalele din speciile ovină și caprină.

23. Materialul seminal utilizat pentru inseminarea artificială a ovinelor și caprinelor donatoare trebuie să fi fost colectat, prelucrat și depozitat în conformitate

cu cerințele prevăzute în Titlul III Capitolul I din anexa nr.2 și în Titlul I din anexa nr.3.

TITLUL IV

CERINȚE DE SĂNĂTATE ANIMALĂ SUPLIMENTARE PENTRU ECVIDEELE DE LA CARE SE COLECTEAZĂ MATERIAL GERMINATIV ȘI CERINȚE PRIVIND CARANTINA ȘI TESTELE DE LABORATOR SAU ALTE TESTE EFECTUATE ASUPRA ACESTOR ANIMALE, ASTFEL CUM SE MENȚIONEAZĂ LA PUNCTUL 41

Capitolul I

CERINȚE DE SĂNĂTATE ANIMALĂ SUPLIMENTARE PENTRU ECVIDEELE DE LA CARE SE COLECTEAZĂ MATERIAL SEMINAL ȘI CERINȚE PRIVIND CARANTINA ȘI TESTELE DE LABORATOR SAU ALTE TESTE EFECTUATE ASUPRA ACESTOR ANIMALE

24. Pentru a putea fi utilizat pentru colectarea materialului seminal, ecvideul donator trebuie să îndeplinească următoarele cerințe verificate de medicul veterinar al centrului:

24.1 animalul supus următoarelor teste, în conformitate cu unul dintre programele de testare prevăzute la sbp.24.3:

24.1.1 un test de imunodifuzie în gel de agar (testul Coggins) sau un test ELISA pentru depistarea anemiei infecțioase ecvine, cu rezultat negativ;

24.1.2 un test de izolare a virusului arteritei ecvine sau de detectare a genomului său prin reacția de polimerizare în lanț (PCR) sau prin PCR în timp real, efectuat cu rezultate negative pe o parte alicotă a întregii cantități de material seminal al armăsarului donator, cu excepția cazului în care s-a obținut un rezultat negativ al testului de seroneutralizare pentru arterita virală ecvină la o diluție a serului de unu la patru;

24.1.3 un test de identificare a agentului pentru metrita contagioasă ecvină (*Taylorella equigenitalis*), efectuat cu rezultate negative în fiecare caz pe trei mostre (tampoane) prelevate de la armăsarul donator în cadrul a două prelevări distincte, la un interval de cel puțin șapte zile și în niciun caz mai devreme de șapte

zile (tratament sistemic) sau de 21 de zile (tratament local) după eventualul tratament antimicrobian al armăsarului donator, cel puțin din următoarele locuri:

24.1.3.1 teaca penisului (prepuț);

24.1.3.2 uretră;

24.1.3.3 fossa glandis.

24.2 Mostrele se introduc într-un mediu de transport cu cărbune activ, de exemplu un mediu Amies, înainte de a fi trimise la laborator.

24.2.1 Mostrele se supun cel puțin unuia dintre următoarele teste:

24.2.1.1 o cultură în condiții microaerofile pentru o perioadă de cel puțin șapte zile pentru izolarea *Taylorella equigenitalis*, inițiată în termen de 24 de ore de la momentul prelevării mostrelor de la animalul donator, sau de 48 de ore dacă mostrele se păstrează la rece în timpul transportului; sau

24.2.1.2 PCR sau PCR în timp real pentru detectarea genomului *Taylorella equigenitalis*, efectuate în termen de 48 de ore de la momentul prelevării mostrelor de la animalul donator;

24.3 animalul este supus unuia dintre următoarele programe de testare:

24.3.1 dacă armăsarul donator s-a aflat în centrul de colectare a materialului seminal pe o perioadă neîntreruptă de cel puțin 30 de zile înainte de data primei colectări a materialului seminal și pe perioada colectării și niciun ecvideu din centrul de colectare a materialului seminal nu intră în contact direct cu ecvidee cu un statut sanitar inferior față de cel al armăsarului donator, testele solicitate în conformitate cu subpct. 24.1 se efectuează pe probe prelevate de la armăsarul donator cel puțin o dată pe an (teste de rutină obligatorii) la începutul perioadei de împerechere sau înainte de prima colectare a materialului seminal destinat circulației către altă țară sub formă de material seminal proaspăt, refrigerat sau congelat și la cel puțin 14 zile după data la care a început perioada în care armăsarul este ținut în centru, care este cu cel puțin 30 de zile înainte de data primei colectări a materialului seminal;

24.3.2 dacă armăsarul donator s-a aflat în centrul de colectare a materialului seminal pe o perioadă de cel puțin 30 de zile înainte de data primei colectări a materialului seminal și pe perioada colectării, dar a putut părăsi ocazional centrul de colectare a materialului seminal sub responsabilitatea medicului veterinar al centrului pentru o perioadă totală de mai puțin de 14 zile în cursul perioadei de colectare, sau alte ecvidee din centrul de colectare intră în contact direct cu ecvidee care au un statut sanitar inferior, testele solicitate în conformitate cu subpct. 24.1 se efectuează după cum urmează:

24.3.2.1 cel puțin o dată pe an, pe probe prelevate de la armăsarul donator la începutul perioadei de împerechere sau înainte de prima colectare a materialului

seminal destinat circulației către altă țară sub formă de material seminal proaspăt, refrigerat sau congelat și la cel puțin 14 zile după data la care a început perioada în care armăsarul este ținut în centru, care este cu cel puțin 30 de zile înainte de data primei colectări a materialului seminal; și

24.3.2.2 în timpul perioadei de colectare a materialului seminal destinat circulației către altă țară sub formă de material seminal proaspăt, refrigerat sau congelat, după cum urmează:

24.3.2.3 testul prevăzut la pct.24.1.1 pe probe prelevate cu nu mai mult de 90 de zile înainte de data colectării materialului seminal destinat circulației către altă țară;

24.3.2.4 testul prevăzut la sbp.24.1.2 pe probe prelevate cu nu mai mult de 30 de zile înainte de data colectării materialului seminal destinat circulației către altă țară, cu excepția cazului în care starea necontagioasă a armăsarului donator este confirmată de un test de izolare a virusului, de PCR sau de PCR în timp real efectuate pe probe prelevate dintr-o parte alicotă a întregii cantități de material seminal prelevat cu nu mai mult de șase luni înainte de colectarea materialului seminal destinat circulației către altă țară, iar armăsarul donator a fost supus cu rezultat pozitiv unui test de seroneutralizare pentru arterita virală ecvină la o diluție a serului de unu la patru;

24.3.2.5 testul prevăzut la sbp.24.1.3 pe probe prelevate cu nu mai mult de 60 de zile înainte de data colectării materialului seminal destinat circulației către altă țară care, în cazul PCR sau PCR în timp real, poate fi efectuat pe trei mostre (tampoane) prelevate în cursul unei singure prelevări;

24.3.3 în cazul în care armăsarul donator nu îndeplinește condițiile prevăzute la sbp.24.3.1 și 24.3.2 și materialul seminal este colectat în vederea circulației către altă țară sub formă de material seminal congelat, testele prevăzute în conformitate cu sbp.24.1 se efectuează pe probe prelevate de la armăsarul donator după cum urmează:

24.3.3.1 cel puțin o dată pe an, la începutul sezonului de împerechere;

24.3.3.2 în perioada de depozitare prevăzută în anexa nr.3 Titlul I sbp.2.2 și înainte ca materialul seminal să fie retras din centrul de colectare a materialului seminal sau utilizat, pe probe prelevate nu mai devreme de 14 zile și nu mai târziu de 90 de zile de la data colectării materialului seminal.

25. Prin derogare de la sbp.24.3.3, prelevarea de probe și testarea pentru arterita virală la ecvidee după colectare, astfel cum sunt descrise la sbp.24.1.2, nu sunt necesare în cazul în care a fost confirmată starea necontagioasă a unui armăsar donator seropozitiv printr-un test de izolare a virusului, prin PCR sau PCR în timp

real efectuate cu rezultate negative pe probele unei părți alicote a cantității totale de material seminal al armăsarului donator prelevate de două ori pe an la un interval de cel puțin patru luni și în cazul în care armăsarul donator a fost supus cu rezultat pozitiv unui test de seroneutralizare pentru arterita virală la ecvidee la o diluție a serului de cel puțin unu la patru;

25.1 dacă oricare dintre testele prevăzute la sbp.24.3 este pozitiv, armăsarul donator se izolează, iar materialul seminal colectat de la acesta după data ultimului test negativ nu se deplasează în alte țări, excepție făcând, pentru arterita virală la ecvidee, materialul seminal al ejaculatelor care au fost supuse testului de izolare a virusului arteritei la ecvidee cu rezultat negativ.

26. Materialul seminal colectat de la orice alt armăsar prezent în centrul de colectare a materialului seminal după data prelevării ultimei probe cu rezultat negativ la unul dintre testele prevăzute la sbp.24.3 se păstrează în spații de depozitare separate și nu poate fi deplasat în alte țări înainte de restabilirea statutului sanitar al centrului de colectare a materialului seminal și înainte ca materialul seminal depozitat să fie supus examinărilor oficiale corespunzătoare care să excludă prezența în materialul seminal a agenților patogeni care cauzează bolile menționate la sbp.24.3.

Capitolul II

CERINȚE DE SĂNĂTATE ANIMALĂ SUPLIMENTARE PENTRU ECVIDEELE DE LA CARE SE COLECTEAZĂ OOCITE ȘI EMBRIONI ȘI CERINȚE PRIVIND CARANTINA ȘI TESTELE DE LABORATOR SAU ALTE TESTE EFECTUATE ASUPRA ACESTOR ANIMALE

27. Ecvideele donatoare trebuie să fi fost examinate din punct de vedere clinic de către medicul veterinar al echipei sau de un membru al echipei și trebuie să se fi certificat că, în ziua în care a avut loc colectarea oocitelor sau embrionilor, acestea nu prezentau simptome sau semne ale oricăreia dintre bolile de categoria D relevante pentru animalele din specia ecvidee.

28. În plus față de cerințele menționate la sbp.27, ecvideele donatoare trebuie:
28.1 să nu fie utilizate pentru reproducere naturală cel puțin 30 de zile înainte de data colectării oocitelor sau embrionilor și între data primei probe menționate la sbp. 28.2 și 28.3 și data colectării oocitelor și embrionilor;

28.2 să fie supuse unui test de imunodifuzie în gel de agar (testul Coggins) sau unui test ELISA pentru depistarea anemiei infecțioase la ecvidee, cu rezultate negative, efectuat pe o probă de sânge prelevată la minimum 14 zile după data începerii perioadei de cel puțin 30 de zile menționate la sbp.28.1 și cu cel mult 90 de zile înainte de data colectării oocitelor sau a embrionilor destinați circulației în alte țări;

28.3 să fie supuse unui test de identificare a agentului pentru metrita contagioasă ecvină (*Taylorella equigenitalis*), efectuat cu rezultate negative în fiecare caz pe cel puțin două mostre (tampoane) prelevate de la animalul donator în niciun caz mai devreme de șapte zile (tratament sistemic) sau de 21 de zile (tratament local), după un eventual tratament antimicrobian al animalului donator, cel puțin din următoarele locuri:

28.3.1 suprafețele mucoaselor fosei clitorisului;

28.3.2 sinusurile clitorisului.

28.4 Mostrele trebuie să fie prelevate în timpul perioadei de cel puțin 30 de zile menționate la sbp.28.1 de două ori la un interval de cel puțin șapte zile în cazul testului menționat la sbp.28.6.1 sau o singură dată în cazul testului menționat la sbp.28.6.2.

28.5 Mostrele se introduc într-un mediu de transport cu cărbune activ, de exemplu un mediu Amies, înainte de a fi trimise la laborator.

28.6 Mostrele se supun cel puțin unuia dintre următoarele teste:

28.6.1 o cultură în condiții microaerofile pentru o perioadă de cel puțin șapte zile pentru izolarea *Taylorella equigenitalis*, inițiată în termen de 24 de ore de la momentul prelevării mostrelor de la animalul donator, sau de 48 de ore dacă mostrele se păstrează la rece în timpul transportului; sau

28.6.2 PCR sau PCR în timp real pentru detectarea genomului *Taylorella equigenitalis*, efectuate în interval de 48 de ore de la momentul prelevării mostrelor de la animalul donator.

29. Materialul seminal utilizat pentru inseminarea artificială a animalelor donatoare trebuie să fi fost colectat, prelucrat și depozitat în conformitate cu cerințele prevăzute în Titlul IV Capitolul I din anexa nr.2 și în Titlul I din anexa nr.3.

TITLUL V

ALTE CERINȚE DE SĂNĂTATE ANIMALĂ PENTRU BOVINE, PORCINE, OVINE ȘI CAPRINE ȘI ANIMALE DIN FAMILIILE

CAMELIDE ȘI CERVIDE DE LA CARE ESTE COLECTAT MATERIAL GERMINATIV ȘI CERINȚE PRIVIND CARANTINA ȘI TESTELE DE LABORATOR SAU ALTE TESTE EFECTUATE ASUPRA ACESTOR ANIMALE

Capitolul I

CERINȚE PENTRU BOVINE, PORCINE, OVINE ȘI CAPRINE ÎN CEEA CE PRIVEȘTE FEBRA AFTOASĂ

30. Bovinele, porcinele, ovinele și caprinele care sunt donatoare de material seminal, oocite sau embrioni trebuie:

30.1 să provină din unități:

30.1.1 situate într-o zonă în care febra aftoasă nu a fost raportată pe o rază de 10 km în jurul unității pentru o perioadă de cel puțin 30 de zile imediat anterioară datei colectării;

30.1.2 în care nu a fost raportată febra aftoasă într-un interval de cel puțin trei luni imediat anterior datei colectării;

30.2 să nu fi fost vaccinate împotriva febrei aftoase într-un interval de 12 luni imediat anterior datei colectării.

31. Medicul veterinar al centrului se asigură că:

31.1 bovinele, porcinele, ovinele și caprinele care sunt donatoare de material seminal sunt admise în centrul de colectare a materialului seminal numai după ce au fost izolate în unitatea de carantină care, la data admitterii animalelor în centrul de colectare a materialului seminal, trebuie:

31.1.1 să fie situat într-o zonă în care febra aftoasă nu a fost raportată pe o rază de 10 km în jurul unității de carantină pentru o perioadă de cel puțin 30 de zile;

31.1.2 să nu fi avut raportat un focar de febră aftoasă în intervalul de trei luni anterior datei admitterii animalelor în centrul de colectare a materialului seminal;

31.2 materialul seminal nu este deplasat în altă țară decât dacă îndeplinesc următoarele condiții:

31.2.1 centrul de colectare a materialului seminal este situat într-o zonă în care febra aftoasă nu a fost raportată pe o rază de 10 km în jurul centrului de colectare a materialului seminal pentru o perioadă de cel puțin 30 de zile;

31.2.2 centrul de colectare a materialului seminal a fost indemn de febră aftoasă pentru o perioadă de cel puțin trei luni înainte de data colectării materialului

seminal și pentru o perioadă de 30 de zile de la data colectării sau, în cazul materialului seminal proaspăt, până la data expedierii transportului de material seminal către altă țară;

31.2.3 în cazul materialului seminal proaspăt, animalul donator a fost ținut în centrul de colectare a materialului seminal menționat la sbp.31.2.1 pentru o perioadă continuă de cel puțin 30 de zile imediat anterioară datei colectării materialului seminal.

32. Prin derogare de la sbp.1.2, medicul veterinar al centrului aprobă expedierea materialului seminal colectat de la un animal donator deținut care a fost vaccinat împotriva febrei aftoase în cursul perioadei de 12 luni imediat anterioare datei colectării, cu condiția ca:

32.1 animalul donator să nu fi fost vaccinat împotriva febrei aftoase într-un interval de cel puțin 30 de zile imediat anterior datei colectării;

32.2 5 % (cu un minimum de cinci paiete) din fiecare cantitate de material seminal prelevată de la un animal donor în orice moment să fie trimisă în vederea efectuării unui test de izolare a virusului pentru depistarea febrei aftoase, care trebuie să prezinte rezultate negative.

33. Prin derogare de la sbp.30.2, medicul veterinar al echipei aprobă expedierea către o altă țară a embrionilor recoltați *in vivo* colectați de la un animal donator deținut care a fost vaccinat împotriva febrei aftoase în cursul perioadei de 12 luni imediat anterioare datei colectării, cu condiția ca:

33.1 femela donatoare să nu fi fost vaccinată împotriva febrei aftoase într-un interval de cel puțin 30 de zile imediat anterior datei colectării;

33.2 materialul seminal utilizat pentru fertilizare să fi fost colectat de la un mascul donator care îndeplinește condițiile prevăzute la sbp.30.2 sau materialul seminal îndeplinește condițiile prevăzute la sbp.31;

33.3 înainte de a fi fost congelați, embrionii să fi fost spălați cu tripsină;

33.4 embrionii să fie congelați la temperaturi foarte joase pentru o perioadă de cel puțin 30 de zile de la data colectării și în cursul acestei perioade animalul donator să nu prezinte semne clinice ale febrei aftoase.

Capitolul II

CERINȚE PENTRU BOVINE, OVINE ȘI CAPRINE ȘI PENTRU ANIMALELE DIN FAMILIILE CAMELIDE ȘI CERVIDE ÎN CEEA CE

PRIVEȘTE INFECȚIA CU VIRUSUL BOLII LIMBII ALBASTRE (SEROTIPURILE 1-24)

34. Bovinele, ovinele și caprinele și animalele din familiile camelide și cervide care sunt donatoare de material seminal trebuie să îndeplinească cel puțin una dintre următoarele condiții:

34.1 au fost ținute pentru o perioadă de cel puțin 60 de zile înainte și în timpul colectării materialului seminal într-o țară indemn(ă) de infecția cu virusul bolii limbii albastre (serotipurile 1-24), în care nu s-a confirmat niciun caz de infecție cu virusul bolii limbii albastre (serotipurile 1-24) la populația de animale vizată în ultimele 24 de luni;

34.2 au fost ținute într-o zonă indemnă sezonier de boală în cursul perioadei indemne sezonier de boală pentru un interval de cel puțin 60 de zile înainte și în cursul colectării materialului seminal, într-o țară:

34.2.1 cu un program aprobat de eradicare a infecției cu virusul bolii limbii albastre (serotipurile 1-24); sau

34.2.2 în care autoritatea competentă de la locul de origine a transportului de material seminal a obținut acordul prealabil scris al autorității competente a țării de destinație cu privire la condițiile de instituire a respectivei zone indemne sezonier de boală și la acceptarea transportului de material seminal;

34.3 au fost ținute într-o unitate protejată de vectori cel puțin timp de 60 de zile înaintea colectării materialului seminal și pe parcursul colectării acestuia;

34.4 au fost supuse, cu rezultate negative, unui test serologic pentru depistarea anticorpilor împotriva virusului bolii limbii albastre serotipul 1-24, în intervalul cuprins între 28 și 60 de zile de la data fiecărei colectări a materialului seminal;

34.5 au fost supuse, cu rezultate negative, unui test de identificare a agentului pentru virusul bolii limbii albastre (serotipurile 1-24) efectuat pe probe de sânge prelevate în cursul primei și ultimei colectări a materialului seminal și în cursul colectării materialului seminal la intervale de:

34.5.1 cel puțin o dată la șapte zile, în cazul testului de izolare a virusului; sau

34.5.2 cel puțin o dată la 28 de zile, în cazul PCR.

35. Ovinele și caprinele și animalele din familiile camelide și cervide care sunt donatoare de embrioni recoltați *in vivo*, precum și bovinele, ovinele și caprinele și animalele din familiile camelide și cervide care sunt donatoare de oocite pentru producția de embrioni *in vitro* trebuie să îndeplinească cel puțin una dintre următoarele condiții:

35.1 au fost ținute pentru o perioadă de cel puțin 60 de zile înainte și în timpul colectării oocitelor sau embrionilor într-o țară indemnă de infecția cu virusul bolii limbii albastre (serotipurile 1-24), în care nu s-a confirmat niciun caz de infecție cu virusul bolii limbii albastre (serotipurile 1-24) la populația de animale vizată în ultimele 24 de luni;

35.2 au fost ținute într-o zonă indemnă sezonier de boală în cursul perioadei indemne sezonier de boală pentru un interval de cel puțin 60 de zile înainte și în cursul colectării oocitelor sau embrionilor, într-o țară sau într-o zonă a acestuia:

35.2.1 cu un program aprobat de eradicare a infecției cu virusul bolii limbii albastre (serotipurile 1-24); sau

35.2.2 în care autoritatea competentă de la locul de origine a transportului de oocite sau embrioni a obținut acordul prealabil scris al autorității competente a țării de destinație cu privire la condițiile de instituire a respectivei zone indemne sezonier de boală și la acceptarea transportului de oocite sau embrioni;

35.3 au fost ținute într-o unitate protejată de vectori cel puțin timp de 60 de zile înaintea colectării oocitelor sau a embrionilor și pe parcursul colectării acestora;

35.4 au fost supuse, cu rezultate negative, unui test serologic pentru depistarea anticorpilor împotriva virusului bolii limbii albastre serotipurile 1-24, efectuat pe o probă de sânge prelevată în intervalul cuprins între 28 și 60 de zile de la data colectării oocitelor sau a embrionilor;

35.5 au fost supuse, cu rezultate negative, unui test de identificare a agentului pentru virusul bolii limbii albastre (serotipurile 1-24) efectuat pe o probă de sânge prelevată la data colectării oocitelor sau a embrionilor.

36. Materialul seminal utilizat pentru fertilizarea oocitelor trebuie colectat de la animale care respectă cerințele prevăzute la pct.30.

Capitolul III

CERINȚE PENTRU BOVINE, OVINE ȘI CAPRINE ÎN CEEA CE PRIVEȘTE INFECȚIA CU VIRUSUL BOLII HEMORAGICE EPIZOOTICE

37. Bovinele, ovinele și caprinele care sunt donatoare de material seminal trebuie să îndeplinească cel puțin una dintre următoarele condiții:

37.1 au fost ținute o perioadă de cel puțin 60 de zile înainte de și în cursul colectării materialului seminal într-o țară unde infecția cu virusul bolii hemoragice

epizootice nu a fost raportată cel puțin în ultimii 2 ani pe o rază de 150 km în jurul unității;

37.2 au fost ținute timp de cel puțin 60 de zile înainte de și în cursul colectării materialului seminal într-o țară a acestuia indemn(ă) sezonier de infecția cu virusul bolii hemoragice epizootice;

37.3 au fost ținute într-o unitate protejată de vectori cel puțin timp de 60 de zile înainte de și în cursul colectării materialului seminal;

37.4 au fost supuse unui test serologic de depistare a anticorpilor generați de infecția cu virusul bolii hemoragice epizootice, cu rezultate negative, cel puțin o dată la 60 de zile pe parcursul perioadei de colectare și între 28 și 60 de zile de la data colectării finale a materialului seminal;

37.5 au fost supuse unui test de identificare a agentului etiologic al infecției cu virusul bolii hemoragice epizootice, cu rezultate negative, efectuat pe eșantioane de sânge prelevate la începutul și la sfârșitul colectării materialului seminal și în timpul colectării materialului seminal, la intervale de:

37.5.1 cel puțin o dată la 7 zile, în cazul testului de izolare a virusului; sau

37.5.2 cel puțin o dată la 28 de zile, în cazul PCR.

38. Bovinele, ovinele și caprinele care sunt donatoare de oocite pentru producția de embrioni *in vitro* și de embrioni recoltați *in vivo* trebuie să îndeplinească cel puțin una dintre următoarele condiții:

38.1 au fost ținute o perioadă de cel puțin 60 de zile înainte de și în cursul colectării oocitelor și embrionilor într-o țară a acestuia unde infecția cu virusul bolii hemoragice epizootice nu a fost raportată cel puțin în ultimii 2 ani pe o rază de 150 km în jurul unității;

38.2 au fost ținute timp de cel puțin 60 de zile înainte de și în cursul colectării oocitelor și embrionilor într-o țară indemn(ă) sezonier de infecția cu virusul bolii hemoragice epizootice;

38.3 au fost ținute într-o unitate protejată de vectori timp de cel puțin de 60 de zile înainte de și în cursul colectării oocitelor sau a embrionilor;

38.4 au fost supuse unui test serologic de depistare a anticorpilor generați de infecția cu virusul bolii hemoragice epizootice, cu rezultate negative, efectuat pe un eșantion de sânge prelevat între 28 și 60 de zile de la data colectării oocitelor sau embrionilor;

38.5 au fost supuse unui test de identificare a agentului etiologic al infecției cu virusul bolii hemoragice epizootice, cu rezultate negative, efectuat pe un eșantion de sânge prelevat la data colectării oocitelor sau embrionilor.

39. Materialul seminal utilizat pentru fertilizarea oocitelor trebuie colectat de la animale care respectă cerințele prevăzute la pct.37.

Capitolul IV

CERINȚE PENTRU CA O UNITATE SĂ FIE CONSIDERATĂ INDEMNĂ DE INFECȚIA CU *BRUCELLA ABORTUS*, *BRUCELLA MELITENSIS* ȘI *BRUCELLA SUIS* LA PORCINE

40. Pentru a se califica drept indemnă de infecția cu *Brucella abortus*, *Brucella melitensis* și *Brucella suis*, o unitate de porcine trebuie să îndeplinească următoarele cerințe:

40.1 infecția cu *Brucella abortus*, *Brucella melitensis* și *Brucella suis* trebuie să fie, în țara respectivă, o boală cu declarare obligatorie a porcinelor;

40.2 infecția cu *Brucella abortus*, *Brucella melitensis* și *Brucella suis* nu a fost confirmată în unitate pentru o perioadă de cel puțin 3 ani precedenți;

40.3 animalele care prezintă semne clinice caracteristice infecției cu *Brucella abortus*, *Brucella melitensis* și *Brucella suis* precum avorturile sau orhita sunt supuse testelor de diagnosticare necesare cu rezultate negative;

40.4 nicio porcină care aparține unității nu a fost vaccinată împotriva infecției cu *Brucella abortus*, *Brucella melitensis* și *Brucella suis* cel puțin în cursul celor trei ani precedenți;

41. Porcinele care au fost introduse în unitate:

41.1 fie provin din unități indemne de infecția cu *Brucella abortus*, *Brucella melitensis* și *Brucella suis* pentru o perioadă de cel puțin trei ani precedenți, fie au fost testate, cu rezultate negative, prin prelevarea unei mostre în cursul intervalului de 30 de zile anterioare datei expedierii; și

41.2 nu au fost vaccinate împotriva infecției cu *Brucella abortus*, *Brucella melitensis* și *Brucella suis* cel puțin în cursul celor trei ani precedenți;

41.3 pentru o perioadă de cel puțin trei ani precedenți, nu a existat nicio dovadă a infecției cu *Brucella abortus*, *Brucella melitensis* și *Brucella suis* în alte unități epidemiologice ale aceleși unități sau au fost puse în aplicare măsuri pentru a preveni orice transmitere a infecției cu *Brucella abortus*, *Brucella melitensis* și *Brucella suis* din aceste alte unități epidemiologice.

Anexa nr. 3 la
Norma sanitară veterinară privind
autorizarea unităților și circulația
materialului germinativ provenit
de la anumite animale terestre deținute

**CERINȚE DE SĂNĂTATE ANIMALĂ PRIVIND COLECTAREA,
PRODUCEREA, PRELUCRAREA ȘI DEPOZITAREA MATERIALULUI
GERMINATIV PROVENIT DE LA BOVINE, PORCINE, OVINE,
CAPRINE ȘI ECVIDEE**

TITLUL I

**CERINȚE DE SĂNĂTATE ANIMALĂ PENTRU COLECTAREA,
PRELUCRAREA ȘI DEPOZITAREA MATERIALULUI SEMINAL
PROASPĂT, REFRIGERAT SAU CONGELAT PROVENIT DE LA
BOVINE, PORCINE, OVINE, CAPRINE ȘI ECVIDEE ȘI PENTRU
TRANSPORTUL ACESTUI MATERIAL SEMINAL**

1. Toate instrumentele utilizate pentru colectarea, prelucrarea, conservarea sau congelarea materialului seminal trebuie curățate și fie dezinfectate, fie sterilizate înainte de utilizare, cu excepția instrumentelor de unică folosință noi.

2. Materialul seminal congelat trebuie:

2.1 să fie introdus și depozitat în containere de depozitare care:

2.1.1 au fost curățate și fie dezinfectate, fie sterilizate înainte de utilizare sau sunt containere de unică folosință noi;

2.1.2 conțin un agent criogenic, care nu trebuie să fi fost utilizat anterior pentru alte produse biologice de origine animală;

2.2 înainte de expediere sau utilizare, să fie depozitat în condiții autorizate timp de cel puțin 30 de zile de la data colectării.

3. Dacă este necesar, se pot adăuga antibiotice sau amestecuri de antibiotice materialului seminal sau ele pot fi prezente în diluanții materialului seminal.

4. În cazul în care în materialul seminal se adaugă un antibiotic sau o combinație de antibiotice:

4.1 în certificatul de sănătate animală care însoțește transportul se menționează numele antibioticului sau antibioticelor adăugate și concentrația acestora sau denumirea comercială a agentului de diluare a materialului seminal care conține antibioticele;

4.2 acesta (acestea) se adaugă în materialul seminal după diluarea finală sau în agentul de diluare;

4.3 în cazul materialului seminal congelat, acesta (acestea) trebuie adăugate înainte de congelarea materialului seminal.

5. Pentru materialul seminal congelat sau refrigerat, imediat după adăugarea de antibiotice, materialul seminal diluat trebuie păstrat la:

5.1 o temperatură de cel puțin 5 °C, cu excepția materialului seminal provenit de la porcine, care va fi păstrat la o temperatură de cel puțin 15 °C, pe o perioadă de cel puțin 45 de minute; sau

5.2 un regim de temperatură-timp cu o activitate bactericidă echivalentă documentată.

TITLUL II

CERINȚE DE SĂNĂTATE ANIMALĂ PENTRU COLECTAREA ȘI PRELUCRAREA EMBRIONILOR RECOLTAȚI IN VIVO PROVENIȚI DE LA BOVINE, PORCINE, OVINE, CAPRINE ȘI ECVIDEE

6. Embrionii recoltați *in vivo* se colectează, se prelucrează și se conservă în conformitate cu următoarele cerințe:

6.1 Embrionii trebuie colectați și prelucrați de către o echipă de colectare de embrioni, fără a intra în contact cu alte transporturi de embrioni care nu îndeplinesc condițiile prezentei Norme.

7. Embrionii trebuie colectați într-un spațiu care este separat de alte zone ale unității sau ale unității și care trebuie să fie bine întreținut și construit cu materiale care să permită curățarea și dezinfectarea eficientă și cu ușurință.

8. Embrionii trebuie prelucrați (examinați, spălați, tratați și introduși în paiete sau în alte ambalaje) fie într-un laborator fix, fie într-un laborator mobil.

9. Toate echipamentele utilizate pentru colectarea, manipularea, spălarea, congelarea și depozitarea embrionilor trebuie curățate și fie dezinfectate, fie sterilizate înainte de utilizare, sau trebuie să fie echipamente de unică folosință noi.

10. Orice produs biologic de origine animală utilizat în mediile și în soluțiile pentru colectarea, prelucrarea, spălarea sau depozitarea embrionilor trebuie să fie indemn de microorganisme patogene. Mediile și soluțiile utilizate pentru colectarea, congelarea și depozitarea embrionilor trebuie să fie sterilizate și trebuie manipulate astfel încât să se asigure sterilitatea.

11. În cazul în care, la mediile pentru colectare, prelucrare, spălare și depozitare se adaugă antibiotice sau o combinație de antibiotice, denumirea antibioticelor adăugate și concentrațiile acestora trebuie menționate în certificatul de sănătate animală care însoțește transportul.

12. Agenții criogenici utilizați pentru conservarea sau depozitarea embrionilor nu trebuie să fi fost utilizați anterior pentru alte produse biologice de origine animală.

13. Embrionii trebuie spălați și trebuie să prezinte o *zona pellucida* intactă sau, în cazul embrionilor de ecvidee, o membrana pellucida intactă, atât înainte, cât și imediat după spălare. Fiecare embrion trebuie spălat de cel puțin 10 ori într-un lichid special pentru embrioni, care trebuie schimbat de fiecare dată. Fiecare spălare constituie o diluție de 1/100 a spălării precedente și fiecare transfer de embrioni se realizează cu ajutorul unei micropipete sterile. Procedura de spălare standard trebuie modificată pentru a include spălări suplimentare cu enzima tripsină, atunci când este necesară inactivarea sau îndepărtarea anumitor agenți patogeni.

14. Embrionii proveniți de la animale donatoare diferite nu pot fi spălați împreună.

15. *Zona pellucida* sau, în cazul embrionilor de ecvidee, membrana pellucida a fiecărui embrion trebuie examinată pe întreaga sa suprafață la o mărire de cel puțin 50× și trebuie certificat faptul că aceasta este intactă și nu prezintă material aderent.

16. Embrionii care au trecut cu succes examinarea prevăzută la pct.15 sunt introduși în piete sau în alte ambalaje curățate și fie dezinfectate, fie sterile, cu

excepția celor de unică folosință noi, care sunt marcate în conformitate cu pct.22 și pct.26 din Norma sanitară veterinară și care trebuie sigilate imediat.

17. Dacă este necesar, fiecare embrion se congelează cât mai repede posibil și se depozitează într-un spațiu de depozitare prevăzut în anexa nr.1 Titlul II sbp.4.2, care ține de responsabilitatea medicului veterinar al echipei.

18. În cazul în care nu există nicio altă procedură de verificare a stării de sănătate a animalelor donatoare, sau pentru a verifica conformitatea cu cerințele de sănătate animală și de biosecuritate prevăzute de medicul veterinar al echipei, inclusiv în cadrul schemei de control al calității prevăzută în anexa nr.1 Titlul II sbp.3.2, echipele de colectare de embrioni trebuie, să trimită unui laborator național de referință probe de laborator de rutină cu embrioni sau oocite neviabile, lichide de limpezire sau lichide de spălare rezultate din activitățile sale, în vederea depistării contaminării bacteriene și virale, cu o frecvență stabilită de medicul veterinar al echipei.

TITLUL III

CERINȚE DE SĂNĂTATE ANIMALĂ PENTRU COLECTAREA ȘI PRELUCRAREA OOCITELOR, A OVARELOR ȘI A ALTOR ȚESUTURI PENTRU PRODUCȚIA IN VITRO DE EMBRIONI PROVENIȚI DE LA BOVINE, PORCINE, OVINE, CAPRINE ȘI ECVIDEE

19. În plus față de cerințele prevăzute în Titlul II, următoarele cerințe suplimentare se aplică în cazul colectării, prelucrării și transportului de oocite, ovare și alte țesuturi utilizate pentru fertilizarea *in vitro* și cultura *in vitro*:

19.1 Ovarele și alte țesuturi colectate în cadrul unui abator, fie de la un animal donator individual, fie de la un lot de animale donatoare trebuie colectate în cadrul unui abator autorizat în conformitate cu art.10 alin.(1)¹-(1)⁵ din Legea nr.82/2024 privind controalele oficiale în domeniul agroalimentar.

Aceste animale donatoare potențiale trebuie să fi fost supuse unor examinări *ante-mortem* și *post-mortem* efectuate în cadrul abatorului de un medic veterinar, care trebuie să fi certificat faptul că aceste animale nu prezentau simptome și semne ale bolilor de categoria A, B, C și D relevante pentru bovine, porcine, ovine, caprine sau ecvidee.

Abatorul trebuie să fie situat într-o zonă în care nu a fost raportat niciun focar de febră aftoasă pe o rază de 10 kilometri, pentru o perioadă de cel puțin 30 de zile anterioare datei colectării ovarelor și a altor țesuturi.

20. Ovarile nu sunt aduse în vederea prelucrării în laboratorul unei echipe de producție de embrioni decât în momentul finalizării unei inspecții *post-mortem* a animalelor donatoare cu rezultate satisfăcătoare.

În cazul în care se constată una dintre bolile menționate la pct.1 la animalul donator individual, la lotul de animale donatoare sau la oricare dintre animalele sacrificate în abatorul respectiv în ziua respectivă, toate ovarele și celelalte țesuturi prelevate de la aceste animale donatoare trebuie urmărite și eliminate.

21. Echipamentele utilizate pentru eliminarea și transportul ovarelor și al celorlalte țesuturi este curățat și fie dezinfectat, fie sterilizat înainte de utilizare, cu excepția echipamentelor de unică folosință noi, iar acestea trebuie să fie utilizate exclusiv în aceste scopuri.

Pentru manipularea oocitelor și a embrionilor proveniți de la animale donatoare individuale diferite și de la loturi diferite de animale donatoare se utilizează echipamente distincte.

TITLUL IV

CERINȚE DE SĂNĂTATE ANIMALĂ PENTRU PRELUCRAREA EMBRIONILOR PRODUȘI IN VITRO PROVENIȚI DE LA BOVINE, PORCINE, OVINE, CAPRINE ȘI ECVIDEE

22. În plus față de cerințele menționate în Titlul II din prezenta anexă, următoarele cerințe suplimentare se aplică în cazul prelucrării embrionilor produși *in vitro*:

22.1 La sfârșitul perioadei de cultură *in vitro* și înainte de congelarea, depozitarea și transportul embrionilor, aceștia trebuie spălați și supuși tratamentelor menționate în Titlul II pct.12, 15 și 16 din prezenta anexă.

23. Embrionii proveniți de la animale donatoare individuale diferite sau de la loturi diferite de animale donatoare, astfel cum se menționează în Titlul III pct.19 din prezenta anexă, nu trebuie spălați împreună.

24. Embrionii proveniți de la animale donatoare individuale diferite sau de la loturi diferite de animale donatoare nu se introduc în aceeași paletă sau ambalaj.

TITLUL V

CERINȚE DE SĂNĂTATE ANIMALĂ PENTRU PRELUCRAREA EMBRIONILOR MICROMANIPULAȚI PROVENIȚI DE LA BOVINE, PORCINE, OVINE, CAPRINE ȘI ECVIDEE

25. Înainte de orice micromanipulare care compromite integritatea *zona pellucida* sau, în cazul embrionilor de ecvidee, membrana pellucida, toți embrionii sau toate oocitele trebuie colectate și prelucrate în conformitate cu cerințele de sănătate animală prevăzute în Titlurile II, III și IV din prezenta anexă.

În plus, se aplică următoarele cerințe:

25.1 În cazul în care are loc o micromanipulare a embrionului care implică penetrarea *zona pellucida* sau, în cazul embrionilor de ecvidee, membrana pellucida, aceasta se efectuează într-un laborator menționat în sbp.6.1 din anexa nr.1 , operațiune care intră în responsabilitatea medicului veterinar al echipei.

26. Fiecare echipă de producție de embrioni ține evidențele activităților sale în conformitate cu sbp.17.2.

Pentru embrionii produși prin fertilizare *in vitro*, identificarea embrionilor se poate face pe baza lotului de animale donatoare, dar aceasta trebuie să indice data și locul de colectare a ovarelor și a oocitelor. De asemenea, identificarea trebuie să permită urmărirea unității de origine a animalelor donatoare.

27. Orice micromanipulare care implică penetrarea *zona pellucida* sau, în cazul embrionilor de ecvidee, membrana pellucida, se va efectua în instalațiile autorizate în acest scop și după ultima spălare și examinare.

Această micromanipulare poate fi efectuată numai asupra unui embrion care prezintă o *zona pellucida* intactă sau, în cazul embrionilor de ecvidee, o *membrana pellucida* intactă.

TITLUL VI

**CERINȚE DE SĂNĂTATE ANIMALĂ PENTRU DEPOZITAREA
EMBRIONILOR RECOLTAȚI IN VIVO ȘI A EMBRIONILOR PRODUȘI
IN VITRO, PRECUM ȘI A OOCITELOR PROVENITE DE LA BOVINE,
PORCINE, OVINE, CAPRINE ȘI ECVIDEE**

28. Fiecare echipă de colectare de embrioni și fiecare echipă de producție de embrioni se asigură că embrionii și oocitele sunt depozitate la temperaturile corespunzătoare în spațiile de depozitare menționate în sbp.4.2 din anexa nr.1 .

29. În spațiile de depozitare menționate în anexa nr.1 Titlul II sbp.4.2 pot fi aduși numai embrionii colectați de o echipă de colectare de embrioni sau oocitele colectate și embrionii produși de o echipă de producție de embrioni, transportați în condiții care asigură prevenirea contaminării încrucișate a embrionilor și oocitelor și fără să intre în contact cu embrioni și oocite care nu respectă condițiile prevăzute în prezenta Normă.

Embrionii recoltați *in vivo*, embrionii produși *in vitro* și oocitele se depozitează în containere de depozitare distincte atribuite pentru fiecare tip de material germinativ și manipularea materialului germinativ depozitat de diferite tipuri și provenit de la specii diferite trebuie să fie gestionată de personal diferit sau separat în timp.

30. Medicul veterinar al echipei decide ca embrionii care nu au fost colectați de o echipă de colectare de embrioni sau oocitele care nu au fost colectate și embrionii care nu au fost produși de o echipă de producție de embrioni să fie prelucrați de echipa de colectare de embrioni sau de echipa de producție de embrioni cu condiția ca:

30.1 aceste oocite și embrioni să fie colectați de la animale care îndeplinesc condițiile prevăzute:

30.1.1 în ceea ce privește bovinele, în anexa nr. 2 Titlul I Capitolul II pct.6 și, dacă este cazul, în anexa nr. 2 Titlul V - Capitolele I, II și III;

30.1.2 în ceea ce privește porcinele, în anexa nr.2 Titlul II Capitolul II pct.15, 16 și 17 și, dacă este cazul, în anexa nr.2 Titlul V - Capitolele I și IV;

30.1.3 în ceea ce privește ovinele și caprinele, în anexa nr.2 Titlul 3 Capitolul II pct.22 și, dacă este cazul, în anexa nr.2 Titlul V - Capitolele I-III;

30.1.4 în ceea ce privește ecvideele, în anexa nr.2 Titlul IV Capitolul II pct.27 și 28;

30.2 prelucrarea se efectuează cu echipamente distincte sau în alt moment decât cel în care se prelucrează oocitele și embrionii destinați circulației către altă țară, iar în cazul din urmă, echipamentele trebuie curățate și sterilizate după utilizare;

30.3 aceste oocite și embrioni nu trebuie deplasați către altă țară și nu trebuie să intre în niciun moment în contact și nici să fie depozitați împreună cu oocitele și embrionii destinați circulației către altă țară;

30.4 aceste oocite și embrioni trebuie să poată fi identificați printr-un marcaj care este diferit față de cel menționat în anexa nr.1 Titlul I sbp.1.1.5.

31. Înainte de expedierea către altă țară, embrionii sau oocitele congelate se depozitează în spațiile de depozitare menționate în anexa nr.1 Titlul II sbp.4.2 pentru o perioadă de cel puțin 30 de zile de la data colectării sau producerii lor.

32. Numai embrionii sau oocitele provenite de la un animal donator individual sau de la un lot de animale donatoare, astfel cum se menționează în Titlul III pct.19 din prezenta anexă, se introduc în aceeași paletă sau în același ambalaj.

Anexa nr. 4 la
Norma sanitară veterinară privind
autorizarea unităților și circulația
materialului germinativ provenit
de la anumite animale terestre deținute

INFORMAȚIILE CARE TREBUIE INCLUSE ÎN CERTIFICATUL DE SĂNĂTATE ANIMALĂ PENTRU MATERIALUL GERMINATIV DEPLASAT ÎN ALTE ȚĂRI

1. Certificatul de sănătate animală pentru materialul germinativ provenit de la bovine, porcine, ovine, caprine și ecvidee deplasat în alte țări, astfel cum se menționează la pct.51 din Norma sanitară veterinară , conține cel puțin următoarele informații:

1.1 numele și adresa expeditorului și destinatarului;

1.2 numele și adresa unității de expediere și:

1.2.1 numărul de autorizare unic al unității respective, în cazul în care unitatea de expediere este o unitate de material germinativ autorizată sau o unitate izolată, astfel cum se menționează la pct.33 din Norma sanitară veterinară ; sau

1.2.2 numărul de înregistrare unic al unității respective, în cazul în care unitatea de expediere este o unitate în care sunt ținute ovine și caprine, astfel cum se menționează la pct.32 din Norma sanitară veterinară ;

1.3 numele și adresa unității de destinație și:

1.3.1 numărul de autorizare unic al unității respective, în cazul în care unitatea de destinație este o unitate de material germinativ autorizată sau o unitate izolată; sau

1.3.2 numărul de înregistrare unic al unității respective, în cazul în care unitatea de destinație este o unitate de material germinativ înregistrată sau orice altă unitate înregistrată;

1.4 tipul de material germinativ și specia animalelor donatoare;

1.5 numărul de paiete sau de alte ambalaje care urmează a fi expediate;

1.6 informațiile care permit identificarea materialului germinativ:

1.6.1 specia și identificarea, în conformitate cu cerințele prevăzute la pct. 64-106 sau pct.107-130 la Norma sanitară veterinară privind unitățile care dețin animale terestre, incubatoare și trasabilitatea acestora, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 72/2025, a animalelor donatoare de la care s-a colectat materialul germinativ;

1.6.2 marcajul aplicat pe paiete sau pe alte ambalaje în conformitate cu cerințele prevăzute la pct.22 din Norma sanitară veterinară ;

1.6.3 locul și data colectării sau producerii acestuia;

1.7 numărul de pe sigiliul aplicat pe containerul de transport;

1.8 informații cu privire la starea de sănătate animală, garanții suplimentare și, dacă este necesar, rezultatele la testele privind:

1.8.1 țara sau zona țării;

1.8.2 unitatea de origine a animalelor donatoare;

1.8.3 unitatea de material germinativ sau, în cazul prevăzut la pct.33 din Norma sanitară veterinară , unitatea izolată de colectare sau producere, prelucrare și depozitare a materialului germinativ;

1.8.4 animalele donatoare de la care a fost colectat materialul germinativ;

1.8.5 materialul germinativ care urmează a fi expedit;

1.9 data și locul emiterii certificatului de sănătate animală și numele, calitatea și semnătura medicului veterinar oficial, precum și ștampila autorității competente de la locul de origine a transportului;

1.10 data expedierii transportului.

2. Certificatul de sănătate animală pentru materialul germinativ provenit de la alte animale terestre decât bovinele, porcinele, ovinele, caprinele sau ecvideele deținute în unități izolate și de la animale din familia *Camelidae* sau *Cervidae* deplasate între țări, menționat la pct.59 din Norma sanitară veterinară , conține cel puțin următoarele informații:

2.1 numele și adresa expeditorului și destinatarului;

2.2 numele și adresa unității de expediere și:

2.2.1 numărul unic de înregistrare, în cazul în care unității de expediere i s-a atribuit un astfel de număr de înregistrare; sau

2.2.2 numărul de autorizare unic al unității izolate respective, în cazul în care unitatea de expediere este o unitate izolată;

2.3 numele și adresa unității de destinație și, în cazul în care unitatea de destinație este o unitate izolată, numărul de autorizare unic al respectivei unități izolate;

2.4 tipul de material germinativ și specia animalelor donatoare;

2.5 numărul de paiete sau de alte ambalaje care urmează a fi expediate;

2.6 informațiile care permit identificarea materialului germinativ:

2.6.1 specia și, dacă este necesar, subspecia, și identificarea animalelor donatoare de la care a fost colectat materialul germinativ,

2.6.1.1 în cazul câinilor și pisicilor, în conformitate cu pct.11 și 12 din Norma sanitară veterinară privind circulația necomercială a animalelor de companie, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 660/2022 sau la pct.131 la Norma sanitară veterinară privind unitățile care dețin animale terestre, incubatoare și trasabilitatea acestora, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 72/2025; sau

2.6.1.2 în cazul altor animale terestre decât bovinele, porcinele, ovinele, caprinele și ecvideele ținute în unități izolate, în conformitate cu normele respectivei unități izolate; sau

2.6.1.3 în cazul animalelor din familia camelide și cervide, în conformitate cu pct.134 sau 135 sau pct.137 la Norma sanitară veterinară privind unitățile care dețin animale terestre, incubatoare și trasabilitatea acestora, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 72/2025;

2.6.2 marcajul aplicat pe paiete sau pe alte ambalaje în conformitate cu pct.27 din Norma sanitară veterinară ;

2.6.3 locul și data colectării sau producerii acestuia;

2.7 numărul de pe sigiliul aplicat pe containerul de transport;

2.8 informații cu privire la starea de sănătate animală, garanții suplimentare și, dacă este necesar, rezultatele la testele privind:

- 2.8.1 țara;
- 2.8.2 unitatea de origine a animalelor donatoare;
- 2.8.3 animalele donatoare de la care a fost colectat materialul germinativ;
- 2.8.4 materialul germinativ care urmează a fi expedit;
- 2.9 data și locul emiterii certificatului de sănătate animală și numele, calitatea și semnătura medicului veterinar oficial, precum și ștampila autorității competente de la locul de origine a transportului;
- 2.10 data expedierii transportului.

Anexa nr. 5 la
Norma sanitară veterinară privind
autorizarea unităților și circulația
materialului germinativ provenit
de la anumite animale terestre deținute

Capitolul I

INFORMAȚII CARE TREBUIE FURNIZATE DE OPERATORI ÎN SCOPUL ÎNREGISTRĂRII UNITĂȚII LOR

1. Operatorii unităților de animale terestre deținute și de incubatoare menționate la art.84 alin.(1) din Legea nr.196/2024 privind sănătatea animală furnizează autorității competente, pe lângă informațiile menționate la art.84 alin.(1) lit.b) din legea respectivă, înainte de a începe astfel de activități, următoarele informații:

1.1 adresa și coordonatele geografice (latitudine și longitudine) ale amplasării unității care urmează să fie înregistrată;

1.2 perioada în care animalele terestre deținute sau ouăle pentru incubatie sunt deținute în unitatea înregistrată dacă aceasta nu este ocupată în mod neîntrerupt, inclusiv ocuparea sezonieră sau ocuparea pe durata anumitor evenimente.

2. Operatorii de unități de animale terestre deținute menționate la art.84 alin(1) din Legea nr.196/2024 privind sănătatea animală nu sunt obligați să furnizeze autorității competente informațiile menționate la art.84 alin.(1) lit.b) pct.(iii) din legea respectivă, cu privire la animalele terestre deținute care intră sub incidența derogării utilizate la Capitolul II.

Capitolul II

TIPURI DE UNITĂȚI CARE DEȚIN ANIMALE TERESTRE CARE POT FI EXONERATE DE AUTORITATEA COMPETENTĂ DE LA CERINȚA DE ÎNREGISTRARE

3. Autoritatea competentă poate exonera de la cerința de înregistrare unitățile care dețin animale terestre care prezintă un risc nesemnificativ, astfel cum se prevede la art.85 din Legea nr.196/2024 privind sănătatea animală, dacă sunt îndeplinite următoarele criterii:

3.1 în unitate nu sunt deținute ungulate;

3.2 în unitate nu sunt deținuți câini, pisici sau dihori domestici pentru reproducere;

3.3 unitatea nu este implicată în niciun fel de circulație a animalelor terestre deținute, a materialului germinativ sau a produselor de origine animală înspre sau dinspre o altă țară;

3.4 animalele terestre deținute, materialul germinativ sau produsele de origine animală din unitate nu sunt destinate să fie deplasate în afara unității.

4. Autoritatea competentă acordă exonerări unităților care îndeplinesc criteriile de la pct. 3, cu respectarea următoarelor condiții:

4.1 numărul maxim de animale terestre deținute să fie stabilit în funcție de riscurile implicate;

4.2 unitățile să fie amplasate la o distanță minimă de unități deja înregistrate sau autorizate;

4.3 activitățile desfășurate să nu prezinte riscuri sanitare sau veterinare.

5. Operatorii de unități de animale terestre deținute și de incubatoare furnizează autorității competente, în scopul cererii de autorizare a unității lor, astfel cum se prevede la art.94 alin.(1) și la art.95 lit.a) din Legea nr.196/2024 privind sănătatea animală, în plus față de informațiile menționate la art.96 alin.(1) din legea respectivă, următoarele informații:

5.1 adresa și coordonatele geografice (latitudine și longitudine) ale amplasării unității care urmează să fie aprobată;

5.2 perioada în care animalele sau ouăle pentru incubatie sunt deținute în unitatea înregistrată dacă aceasta nu este ocupată în mod neîntrerupt, inclusiv ocuparea sezonieră sau ocuparea pe durata anumitor evenimente;

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul hotărârii de Guvern pentru aprobarea Normei sanitare veterinare
privind autorizarea unităților și circulația materialului germinativ provenit
de la anumite animale terestre deținute

denumirea proiectului actului normativ

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Proiectul hotărârii de Guvern pentru aprobarea Normei privind autorizarea unităților de material germinativ și cerințele de trasabilitate și de sănătate animală pentru circulația materialului germinativ provenit de la anumite animale terestre deținute este elaborat de Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare

Subdiviziunea: Direcția medicină veterinară și siguranța alimentelor de origine animală.

Persoana responsabilă și datele de contact: Rodica Fotescu

Tel. 022 204 530, e-mail: rodica.fotescu@maia.gov.md

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ

2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

Proiectul hotărârii de Guvern pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind autorizarea unităților și circulația materialului germinativ provenit de la anumite animale terestre deținute este elaborat în temeiul art.94 alin.(3), art.97 alin(2), art.106 alin.(1), art.122 alin.(1) și (2), art.131 alin.(1), art.160 alin.(1) și (2), art.162 alin.(4), art.163 alin.(5), art.164 alin.(2) din Legea nr. 196/2024 privind sănătatea animală.

De, asemenea, proiectul prenotat vine întru executarea acțiunii nr.15, din Cap.12 al Planului național de acțiuni pentru aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană pe anii 2024-2027, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr.829/2023, și acțiunii nr.126 al Planului de Acțiuni al Guvernului Republicii Moldova pentru anul 2024, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr.887/2023.

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

Cadrul normativ actual, reprezentat de Legea nr. 213/2022 zootehniei, oferă un cadru general pentru ameliorarea genetică, dar nu este complet armonizat cu reglementările europene. Legea nu include norme detaliate privind transferul, certificarea și sănătatea materialului germinativ, ceea ce creează lacune legislative și limitează conformitatea cu standardele UE. Printre deficiențele identificate se numără lipsa structurilor esențiale, cum ar fi societăți de ameliorare și ferme de reproducție pentru prăsilă, centre de colectare și prelucrare a materialului seminal, precum și lipsa unui sistem național eficient de certificare și monitorizare a materialului germinativ. Aceste deficiențe împiedică dezvoltarea zootehniei moderne, limitând competitivitatea fermierilor moldoveni și accesul la material genetic de calitate superioară, conform standardelor UE.

În prezent, Republica Moldova nu dispune de o infrastructură dezvoltată pentru gestionarea materialului germinativ, ceea ce afectează negativ competitivitatea zootehniei

naționale. Lipsesc societățile de ameliorare înregistrate, fermele de reproducție pentru prăsilă și centrele de colectare și prelucrare a materialului seminal, iar cadrul normativ național nu este pe deplin armonizat cu cerințele UE. Aceasta creează dificultăți în comerțul intra-comunitar, afectează standardele de sănătate animală și trasabilitate și limitează accesul fermierilor autohtoni la piața europeană, împiedicând dezvoltarea unui sector modern și eficient în ameliorarea genetică.

Normele stabilite în prezenta hotărâre vin să asigure implementarea Legea nr.196/2024 privind sănătatea animalelor, în ceea ce privește autorizarea unităților de material germinativ, registrele unităților de material germinativ ținute de către autoritățile competente, obligațiile de ținere a evidențelor de către operatori, cerințele privind trasabilitatea și sănătatea animală, precum și cerințele de certificare a sănătății animale și de notificare pentru circulația în interiorul țării a transporturilor de material germinativ provenit de la anumite animale terestre deținute în vederea prevenirii răspândirii a bolilor transmisibile ale animalelor prin aceste materiale.

Prezenta hotărâre, este necesară pentru a corecta aceste deficiențe și a dezvolta un sector zootehnic modern în Republica Moldova. Este esențială reglementarea societăților de ameliorare, fermelor de reproducție și a centrelor de colectare a materialului seminal, precum și instituirea unor standarde stricte de certificare și monitorizare pentru a asigura sănătatea animalelor și trasabilitatea. În plus, va fi instituit un sistem centralizat pentru depozitarea materialului germinativ, permițând depozitarea sub un număr unic de autorizare, indiferent de tipul sau specia de animal. Unitățile specializate vor gestiona prelucrarea și depozitarea materialului germinativ, inclusiv sexarea materialului seminal, asigurând astfel trasabilitatea completă. În cazul materialului prelucrat în centre externe, marcajele vor include numărul de autorizare al centrului de colectare și al unității de prelucrare, pentru a garanta trasabilitatea. Aceasta va asigura un mediu favorabil investițiilor și va contribui la îmbunătățirea performanțelor sectorului.

Progresul continuu al tehnicilor de prelucrare a materialului germinativ a determinat înființarea unor unități specializate în acest scop. Activitatea acestor unități nu constă doar în prelucrarea materialului germinativ, inclusiv sexarea materialului seminal, ci și în pregătirea produsului finit gata de a fi utilizat sau pentru depozitare. În consecință, aceste unități ar trebui să fie considerate unități de material germinativ în care au loc prelucrarea și depozitarea materialului germinativ. Cu toate acestea, din cauza prețului ridicat al echipamentului pentru sexarea materialului seminal, centrele de colectare a materialului seminal pot utiliza serviciile altor operatori pentru a prelucra materialul seminal, inclusiv pentru sexarea materialului seminal. În acest caz, materialul seminal este trimis în vederea prelucrării și, ulterior, este returnat centrului de colectare de origine a materialului seminal. În consecință, este necesar să se prevadă în prezenta hotărâre norme referitoare la prelucrarea materialului germinativ, inclusiv posibilitatea de prelucrare a acestuia în cadrul unităților de prelucrare a materialului germinativ, precum și norme detaliate referitoare la transportul și la marcarea materialului seminal și a altor materiale germinative expediate către și de la aceste unități de prelucrare a materialului germinativ. În cazul în care materialul seminal este prelucrat în cadrul unui centru de prelucrare a materialului germinativ, marcajul aplicat pe paietă sau pe un alt ambalaj ar trebui să conțină, în vederea asigurării trasabilității materialului seminal, numărul de autorizare

sau de înregistrare atât al centrului de colectare a materialului seminal, cât și al unității de prelucrare a materialului germinativ.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Prezenta hotărâre prevede implementarea unor criterii stricte pentru autorizarea unităților de material germinativ. Aceste criterii includ standarde de infrastructură, echipamente specifice, personal calificat și proceduri de operare. Fiecare unitate va trebui să demonstreze capacitatea de a respecta aceste standarde printr-un proces de certificare riguroasă.

Având în vedere capacitățile de depozitare îndelungată a materialului seminal, a oocitelor și a embrionilor, este necesar să se stabilească în prezenta hotărâre, norme speciale pentru depozitarea și circulația materialului germinativ colectat de unitățile de material germinativ autorizate care își încetează activitatea. Informațiile cu privire la astfel de unități de material germinativ ar trebui să se păstreze în registrul unităților de material germinativ autorizate, iar data încetării activității ar trebui să fie inclusă. În plus, în registrul menționat ar trebui indicată data de retragere a autorizației. De asemenea, ar trebui să se stabilească perioada de păstrare în acest registru a informațiilor cu privire la respectivele unități de material germinativ.

Proiectul prevede stabilirea unui cadru normativ detaliat pentru autorizarea și funcționarea societăților de ameliorare, exploatațiilor de ameliorare și fermelor zootehnice de prăsilă. De asemenea, include reglementări clare privind centrele de colectare și unitățile de prelucrare a materialului seminal.

Se introduc norme stricte pentru certificarea, monitorizarea și trasabilitatea materialului germinativ transferat în cadrul și în afara țării. Aceasta va asigura conformitatea cu standardele de sănătate și siguranță animală impuse de UE și va preveni riscurile asociate cu răspândirea bolilor animale.

Proiectul reglementează utilizarea unui sistem informațional destinat ținerii registrului unităților de material germinativ înregistrate și a registrului unităților autorizate de material germinativ, cu stabilirea competențelor tuturor entităților implicate în colectarea, prelucrarea și utilizarea materialului germinativ:

- utilizarea unui sistem informațional care să asigure ținerea totalității de informații documentate despre materialul germinativ, inclusiv originea, transportul și utilizarea acestuia.
- fiecare lot de material germinativ va primi un cod unic de identificare, care va fi folosit pentru a urmări și monitoriza produsul pe tot parcursul lanțului de aprovizionare.
- unitățile de material germinativ și fermierii vor avea obligația de a raporta periodic datele relevante în sistemul de trasabilitate, asigurând astfel actualizarea constantă a informațiilor.

ANSA va avea un rol esențial în monitorizarea respectării normelor și va fi responsabilă de inspecții periodice la fermele de ameliorare și la centrele de colectare a materialului seminal. Personalul angajat în unitățile de material germinativ va trebui să urmeze cursuri de formare și să obțină certificări specifice pentru a asigura competența profesională necesară.

Prin implementarea acestui regulament, standardele de calitate și cerințele tehnice pentru materialul germinativ și ameliorarea animalelor vor fi aduse la nivel european, oferind fermierilor moldoveni posibilitatea de a accesa piețele internaționale. Proiectul de act normativ aliniază cerințele naționale de sănătate animală la standardele impuse de legislația UE, asigurând astfel că materialul germinativ utilizat și comercializat este de cea mai înaltă calitate și siguranță.

Introducerea unor cerințe riguroase privind sănătatea animalelor donatoare de material germinativ, inclusiv teste periodice și certificări de sănătate. Implementarea unor măsuri de biosecuritate stricte în unitățile de material germinativ pentru a preveni răspândirea bolilor.

Colaborarea strânsă cu autoritățile europene pentru a asigura că toate cerințele și reglementările UE sunt implementate corect și eficient în Moldova.

Proiectul de act normativ vizează:

- Stabilirea cerințelor pentru autorizarea unităților de material germinativ.
- Implementarea unui sistem de trasabilitate pentru materialul germinativ.
- Asigurarea conformității cu cerințele de sănătate animală stabilite de legislația UE.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Opțiuni alternative analizate:

1. Menținerea cadrului normativ actual fără ajustări: Această opțiune a fost luată în considerare, dar a fost respinsă deoarece menținerea Legii nr. 213/2022 zootehniei, fără includerea normelor din prezentul proiect de hotărâre, ar continua să creeze lacune în legislația națională. Aceasta ar împiedica fermierii moldoveni să respecte standardele de ameliorare recunoscute pe piața europeană și ar menține o structură de ameliorare insuficient reglementată.
2. Crearea unui cadru normativ propriu, fără transpunerea completă a normelor UE: Aceasta a fost o altă opțiune analizată, însă a fost considerată nefezabilă din cauza necesității de a armoniza normele naționale cu cele europene în vederea aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană. Adaptarea doar parțială a normelor europene ar submina eforturile de integrare europeană și nu ar oferi acces facil la piețele UE pentru produsele zootehnice moldovenești.
3. Implementarea unor reglementări mai puțin stricte pentru micii fermieri: Această opțiune a fost analizată pentru a reduce povara administrativă și financiară asupra micilor fermieri, însă a fost respinsă pe motiv că standardele UE impun un nivel minim de conformitate pentru toate entitățile. Orice abatere de la aceste standarde ar submina integritatea sistemului de certificare și ar putea crea discrepanțe între produsele moldovenești și cele din UE.

Motive pentru care opțiunile alternative nu au fost luate în considerare:

- Incompatibilitatea cu angajamentele de integrare europeană: Menținerea cadrului normativ actual sau crearea unui sistem propriu ar fi incompatibilă cu angajamentele Republicii Moldova în procesul de integrare europeană și ar pune bariere în calea exporturilor de produse zootehnice către piața UE.

- Necesitatea respectării standardelor internaționale: Pentru a asigura o integrare eficientă în piața unică europeană, este esențial ca normele naționale să fie armonizate cu cele europene. Orice reglementare proprie sau standarde mai relaxate ar limita competitivitatea produselor moldovenești și accesul acestora pe piața internațională.
- Eficiență și siguranță: Implementarea completă a normelor din prezenta hotărâre oferă fermierilor și autorităților un cadru clar, predictibil și bine reglementat, care protejează sănătatea animalelor și siguranța alimentară, elemente esențiale pentru creșterea economică a sectorului.

1. Reglementări parțiale:

- Descriere: Adoptarea unor norme care să acopere doar anumite aspecte ale autorizării și trasabilității unităților de material germinativ.
- Motive pentru respingere: Normele parțiale nu ar asigura un nivel de conformitate suficient pentru a îndeplini cerințele stricte ale legislației UE. Ar exista riscul unor lacune legislative care ar putea compromite sănătatea animală și siguranța materialului germinativ.

2. Măsuri voluntare:

- Descriere: Implementarea unor măsuri voluntare pentru unitățile de material germinativ, lăsând la latitudinea acestora să se conformeze sau nu.
- Motive pentru respingere: Măsurile voluntare nu garantează o conformitate uniformă și eficientă. Există riscul ca unele unități să nu respecte standardele necesare, ceea ce ar putea duce la probleme de sănătate animală și trasabilitate, afectând negativ capacitatea de export a Moldovei în UE.

Opțiunile alternative analizate nu au fost considerate adecvate pentru a asigura o conformitate completă și eficientă cu cerințele UE. Adoptarea integrală a reglementărilor propuse este esențială pentru a atinge obiectivele de sănătate animală, trasabilitate și calitate a materialului germinativ. Opțiunile alternative analizate includ:

Implementarea graduală a proiectului, cu o perioadă de tranziție de 1-2 ani, pentru ca fermierii și operatorii economici să se adapteze la noile cerințe. Această soluție oferă un timp suficient pentru modernizarea unităților și instruirea personalului.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Implementarea prezentului proiect de hotărâre a guvernului nu necesită reforme instituționale. Autoritatea responsabilă rămâne ANSA, iar sarcinile sale vor fi extinse cu atribuții privind autorizarea și înregistrarea unităților de material germinativ, inclusiv centre de colectare a materialului seminal și bănci genetice.

Registrele unităților de material germinativ înregistrate și a registrele unităților autorizate de material germinativ – parte a sistemului informațional de trasabilitate a materialului germinativ care va fi integrat ca modul nou în cadrul SIA RSA (Sistemul Informațional Automatizat al Registrului de Stat al Animalelor), deja existent la ANSA, ceea ce evită crearea unui sistem paralel sau a unei structuri instituționale noi. Acest lucru asigură continuitate administrativă și optimizare funcțională, fără suprasarcini.

Conform datelor din perioada 2021-2023 furnizate de Biroul Național de Statistică și ANSA, numărul unităților zootehnice din Moldova a crescut cu aproximativ 5%, iar cererea pentru material germinativ de înaltă calitate a crescut în mod corespunzător, deci pe termen lung, măsura contribuie la trasabilitate digitală și control eficient al mișcărilor de material germinativ, la prevenirea răspândirii bolilor animale și la alinierea la standardele UE.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Costurile pentru implementarea prezentului proiect vor fi acoperite din bugetul anual al Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, care va ține și administra registrele unităților de material germinativ înregistrate și a registrele unităților autorizate de material germinativ, conform prevederilor art.101 alin.(1) din Legea nr.196/2024 privind sănătatea animală și respectând cerințele tehnice din Legea nr. 71/2007 cu privire la registre. Aceste registre vor avea rolul de a asigura monitorizarea eficientă a trasabilității și conformității unităților ce operează cu material germinativ, care va fi actualizat constant, iar accesul la acesta va facilita urmărirea și controlul mișcărilor materialului germinativ, prevenind răspândirea bolilor. El are un rol esențial în securizarea trasabilității materialului germinativ și este o componentă centrală în cadrul infrastructurii pentru gestionarea ameliorării genetice a animalelor terestre.

Implementarea noului cadru normativ necesită ajustarea competențelor instituțiilor responsabile și monitorizarea structurii administrative pentru monitorizarea și reglementarea unităților care operează cu material germinativ. Extinderea competențelor Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor (ANSA) – responsabilă cu supravegherea și autorizarea unităților care colectează, prelucrează, depozitează și distribuie material germinativ. Crearea și administrarea unor registre ale unităților autorizate și înregistrate, care vor fi integrate într-un modul nou al SIA RSA (Sistemul Informațional Automatizat al Registrului de Stat al Animalelor). Stabilirea unor mecanisme de control și trasabilitate digitalizată pentru monitorizarea circulației materialului germinativ și prevenirea utilizării neconforme. Astfel, au fost înaintate propuneri preliminare de cheltuieli pentru includerea în Cadrul Bugetar pe Termen Mediu (CBTM) pe anii 2026-2028, în vederea implementării prevederilor *Normei sanitare veterinare privind autorizarea unităților și circulația materialului germinativ provenit de la anumite animale terestre deținute*, care transpune Regulamentul (UE) 2020/686 , în baza estimărilor din anii 2021-2023, costurile se împart astfel:

Categorie de cheltuieli	2026 (MDL)	2027 (MDL)	2028 (MDL)
Implementarea sistemului digital de trasabilitate a materialului germinativ	500.000 (investiție inițială)	100.000 (mentenanță)	100.000 (mentenanță)

Deci, costurile vor fi acoperite din bugetul ANSA, cu posibilitatea de a accesa fonduri europene sau granturi pentru dezvoltarea sistemelor informaționale. Costurile inițiale sunt justificate de modernizarea administrației publice și de digitalizarea completă a proceselor de

certificare și monitorizare. Pe termen lung, automatizarea proceselor va reduce cheltuielile și va eficientiza activitatea sectorului public. Gestionarea și operarea registrului național al unităților de material germinativ vor respecta Legea nr. 467/2003 privind informatizarea, garantând securitatea și interoperabilitatea sistemului informațional. ANSA va dispune de un sistem digitalizat, transparent și eficient, eliminând birocrăția și riscul de fraude. Digitalizarea proceselor va permite reducerea timpului necesar pentru certificare, inspecție și raportare. Controlul mai strict al unităților autorizate va îmbunătăți siguranța materialului germinativ și sănătatea efectivelor de animale.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Adoptarea prezentei Hotărâri de Guvern, va impune costuri de conformare pentru fermele de prăsilă și societățile de ameliorare, dar va aduce și beneficii economice pe termen lung. Conform Legii nr. 213/2022 a zootehniei, fermele de prăsilă trebuie să se organizeze în societăți de ameliorare, responsabile pentru selecția și certificarea materialului germinativ, bonitarea reproducătorilor și trasabilitatea acestuia.

Pentru a respecta noile cerințe, fermele de prăsilă și societățile de ameliorare vor trebui să investească în crearea și dezvoltarea centrelor de colectare și prelucrare a materialului germinativ, astfel încât să se conformeze standardelor UE. Aceste investiții vor include achiziția de echipamente specializate pentru colectarea, procesarea și stocarea materialului seminal, precum și tehnologii avansate pentru sexarea materialului germinativ. Costurile pentru aceste măsuri sunt estimate la o creștere a cheltuielilor de capital cu aproximativ 20-25%.

În plus, fermierii vor trebui să implementeze sisteme stricte de trasabilitate și certificare, ceea ce presupune costuri suplimentare pentru audituri, instruirea personalului și digitalizarea evidențelor. Aceste măsuri vor genera o creștere a costurilor operaționale cu 10-15%.

Deși adoptarea regulamentului presupune un efort financiar inițial, alinierea la normele UE va permite accesul pe piața europeană, ceea ce va facilita creșterea exporturilor de produse zootehnice cu 5-7% anual. Pe termen lung, această conformitate va aduce beneficii economice prin creșterea productivității și îmbunătățirea calității efectivelor de animale.

Un alt avantaj major este reducerea dependenței de importuri, prin dezvoltarea unui sistem național de colectare și procesare a materialului germinativ. Înființarea unor centre autorizate pentru colectare și însămânțare artificială va permite producerea locală a materialului genetic necesar fermelor de prăsilă, reducând astfel costurile și oferind mai multă autonomie fermierilor.

În concluzie, deși implementarea noilor cerințe presupune costuri inițiale ridicate pentru sectorul privat, acestea vor fi compensate pe termen lung prin creșterea productivității fermelor, reducerea costurilor de reproducere și îmbunătățirea competitivității sectorului zootehnic moldovenesc pe piața europeană.

4.4. Impactul social

Impactul social al implementării prezentului proiect va fi în general pozitiv, contribuind la îmbunătățirea standardelor de calitate și siguranță în sectorul zootehnic și asigurând produse

de calitate superioară pentru consumatori. Prin introducerea de standarde stricte pentru certificarea și trasabilitatea materialului germinativ, se vor reduce riscurile asociate cu boli animale și contaminarea lanțului alimentar.

Implementarea regulamentului va necesita personal calificat suplimentar pentru monitorizare și certificare, creând noi locuri de muncă în sectorul zootehnic și de reglementare.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Prezentul proiect de hotărâre include cerințe legate de colectarea și gestionarea datelor privind trasabilitatea materialului germinativ. Aceste date, deși în principal tehnice, pot include informații personale despre fermieri și angajații implicați în procesul de certificare.

Protecția datelor cu caracter personal va fi garantată prin implementarea unui sistem de securitate pentru gestionarea bazei de date, conform normelor naționale privind protecția datelor.

Persoanele vizate vor fi informate cu privire la scopul colectării datelor și utilizarea acestora în cadrul proceselor de certificare și monitorizare.

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Impactul transpunerii regulamentului asupra echității și egalității de gen este unul neutru, neexistând prevederi specifice care să influențeze semnificativ genul. Totuși, prin crearea de noi locuri de muncă în sectorul zootehnic și cel de certificare, femeile și bărbații vor avea oportunități egale de angajare și implicare în procesul de ameliorare și monitorizare.

4.5. Impactul asupra mediului

Impactul asupra mediului este pozitiv pe termen lung, deoarece regulamentul impune standarde riguroase pentru ameliorarea și gestionarea materialului germinativ, ceea ce va contribui la menținerea sănătății animalelor și prevenirea contaminării mediului.

Implementarea unor norme stricte de trasabilitate va reduce riscul de răspândire a bolilor în rândul animalelor, prevenind pierderi economice și impactul negativ asupra biodiversității.

Fermierii vor fi încurajați să adopte practici sustenabile, ceea ce va reduce impactul asupra resurselor naturale.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Impacturi economice și sociale:

- Competitivitate: Îmbunătățirea calității și trasabilității va spori competitivitatea produselor moldovenești pe piața europeană.
- Dezvoltare tehnologică: Introducerea sistemelor informaționale de trasabilitate va stimula digitalizarea sectorului zootehnic.
- Inovație: Noile cerințe vor încuraja inovarea în metodele de producție și managementul unităților de material germinativ.

Impact asupra sănătății publice:

- Calitatea produselor: Produsele de origine animală de calitate superioară vor contribui la îmbunătățirea sănătății publice.

- Siguranța alimentară: Noile reglementări vor reduce riscurile asociate cu bolile transmise prin produsele de origine animală.

Implementarea prevederilor acestui proiect de hotărâre de Guvern va aduce beneficii semnificative pentru sănătatea animalelor, competitivitatea sectorului zootehnic și sănătatea publică. Deși vor exista costuri inițiale și provocări pentru sectorul privat, în special pentru IMM-uri, pe termen lung, impactul va fi pozitiv, contribuind la dezvoltarea durabilă și la integrarea Moldovei în piața unică europeană.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională:

Proiectul hotărârii Guvernului transpune:

- Regulamentul delegat (UE) 2020/686 al Comisiei din 17 decembrie 2019 de completare a Regulamentului (UE) 2016/429 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește autorizarea unităților de material germinativ și cerințele de trasabilitate și de sănătate animală pentru circulația în interiorul Uniunii a materialului germinativ provenit de la anumite animale terestre deținut, CELEX: 32020R0686, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 174 din 3 iunie 2020, așa cum a fost modificat ultima oară prin Regulamentul delegat (UE) 2023/647 al Comisiei din 13 ianuarie 2023;

- Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2022/1345 al Comisiei din 1 august 2022 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) 2016/429 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește înregistrarea și autorizarea unităților care dețin animale terestre și care colectează, produc, prelucrează sau depozitează material germinativ, CELEX: 32022R1345, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 202 din 2 august 2022”.

a) Obiectivele actului juridic al UE:

- Asigurarea unui nivel înalt de sănătate animală.
- Facilitarea trasabilității și a schimburilor comerciale de material germinativ.
- Stabilirea cerințelor stricte pentru autorizarea unităților de material germinativ.

b) Gradul de transpunere a actului juridic al UE:

- Transpunerea este totală, incluzând toate prevederile relevante pentru autorizarea unităților de material germinativ, cerințele de trasabilitate și sănătate animală.

c) Argumentarea introducerii unor reglementări care nu sunt prevăzute expres în actul juridic al UE și/sau care depășesc cerințele minime stabilite de acesta:

- Reglementările suplimentare introduse în legislația națională vizează specificul local al sectorului zootehnic din Republica Moldova. Acestea includ măsuri suplimentare pentru formarea și certificarea personalului implicat în managementul unităților de material germinativ și introducerea unor cerințe de raportare periodice suplimentare pentru asigurarea conformității continue.

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Lista actelor juridice ale UE pentru care se creează cadrul juridic intern necesar în vederea implementării:

- Regulamentul (UE) 2016/429 al Parlamentului European și al Consiliului, transpusă prin Legea nr.196/2024 privind sănătatea animalelor.

Argumente pentru justificarea necesității aprobării măsurilor incluse în proiect:

- Necesitatea asigurării conformității cu cerințele UE pentru a facilita schimburile comerciale și pentru a proteja sănătatea animală în Republica Moldova.
- Implementarea completă a acestor măsuri va contribui la reducerea riscului de răspândire a bolilor și la îmbunătățirea calității materialului germinativ produs și utilizat în țară.
- Acte normative: ANSA va dezvolta și adopta reglementări specifice pentru monitorizarea și certificarea exploatațiilor de ameliorare și unităților de prelucrare a materialului germinativ, în conformitate cu cerințele europene.
- Formare profesională și educație continuă: Implementarea reglementărilor va necesita dezvoltarea unor programe de formare pentru inspectorii ANSA și fermierii care lucrează în domeniul ameliorării animalelor.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În conformitate cu prevederile art.9 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare începând cu data de 12 iulie 2024, anunțul a fost publicat pe pagina web a Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare la compartimentul „Transparența decizională”, rubrica „Proiecte de documente” și pe portalul - <https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-initierea-elaborarii-proiectului-hotararii-de-guvern-privind-autorizarea-unitatilor-de-material-germinativ-si-cerintele-de-trasabilitate-si-de-sanatate-animala-pentru-circulatia-materialului-germinativ-provenit-de-la-anumite-animale-terestre-detinute-bovine-porcine-ovine-caprine-si-ecvidee/12826>;

La data de 1 octombrie 2024 a fost plasat anunțul de consultare pe pagina web a Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare:

<https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-initierea-consultarilor-publice-asupra-proiectului-hotararii-de-guvern-cu-privire-la-norma-privind-autorizarea-unitatilor-de-material-germinativ-si-cerintele-de-trasabilitate-si-de-sanatate-animala-pentru-circulatia-materialului-germinativ-provenit-de-la-anumite-animale-terestre-detinute-bovine-porcine-ovine-caprine-si-ecvidee/13261>

7. Concluziile expertizelor

În conformitate cu art. 36 al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul a fost supus expertizei anticorupție de către Centrul Național Anticorupție. În raportul de expertiză (scrisoarea nr. 06/2/22329 din 18.12.2024) se menționează: *Urmare a examinării prevederilor proiectului au fost identificate prevederi ce descriu în mod echivoc atribuțiile Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, lăsând la discreția agenților publici dezvoltarea propriilor reguli, astfel generând premise pentru interpretarea și implementarea eronată și/sau chiar abuzivă a prevederilor legale. În consecință, se recomandă revizuirea*

prevederilor proiectului prin prisma obiecției și propunerilor de modificare enunțate în prezentul raport de expertiză.

În conformitate cu art. 37 al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative proiectul a fost supus expertizei juridice de către Ministerul Justiției (scrisoarea nr.04/2-11362 din 23.12.2024). Ca urmare a obiecțiilor prezentate în expertiza juridică proiectul în cauză a fost redactat conform tehnicii legislative și a prevederilor Legii nr.100/2017.

În conformitate cu art. 32 alin.(2) al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative proiectul a fost examinat în ședința Grupului de lucru al Comisiei de Stat pentru Reglementarea Activității de Întreprinzător (scrisoarea nr. 38-78-11699 din 22.10.2024), ca urmare proiectul și nota de fundamentare au fost redactate conform obiecțiilor experților.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Actele normative relevante din Legea Zootehniei nr. 213/2022 vor fi ajustate pentru a integra noile cerințe stabilite prin proiectul de act normativ.

Prezenta hotărâre intră în vigoare la data intrării în vigoare a Legii nr. 196/2024 privind sănătatea animală.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

- Responsabilitatea pentru supravegherea și monitorizarea unităților de material germinativ este ANSA.
- Evaluări trimestriale și anuale pentru monitorizarea conformității și impactului reglementărilor.
- Raportarea periodică către Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare și Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor.

Acest set de măsuri și evaluări va asigura implementarea eficientă a hotărârii și va contribui la îmbunătățirea sănătății animalelor și a trasabilității materialului germinativ în Republica Moldova.

ANSA reprezintă autoritatea competentă națională responsabilă de segmentul „sănătatea animală”, și reprezintă autoritate principală în prevenirea și controlul bolilor transmisibile la animale.

Anume ANSA intervine în supravegherea, eradicarea, inclusiv aplicarea măsurilor de control al bolilor, planificarea pentru situații de urgență și creșterea gradului de informare cu privire la boli, facilitarea circulației animalelor și comerțul internațional, prin emiterea de certificate de sănătate animală.

Activitatea sanitar-veterinară implică de asemenea realizarea unor sarcini delegate medicilor veterinari de liberă practică, care exercitând profesia în cadrul exploatațiilor de animale/întreprinderilor de profil veterinar, în conlucrare cu medicii veterinari oficiali vor contribui la gestionarea mai optimă a sănătății animale.

**Ministru Agriculturii
și Industriei Alimentare**

Digitally signed by Catlabuga Ludmila
Date: 2025.06.10 17:26:36 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

MOLDOVA EUROPEANĂ

Ludmila CATLABUGA

*Ex: Rodica Fotescu
Tel: 022 204 531*

SINTEZA
la proiectul Hotărârii Guvernului
pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind autorizarea unităților și circulația materialului germinativ
provenit de la anumite animale terestre deținute
(denumirea proiectului actului normativ)

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. cr.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Avizare și consultare publică			
Grupul de lucru al Comisiei de Stat pentru reglementarea activității de întreprinzător Nr. 38-78-11585 din 16.10.2024	1.	Prevederile p. 1 din proiectul Normei privind autorizarea unităților de material germinativ și cerințele de trasabilitate și de sănătate animală pentru circulația materialului germinativ provenit de la anumite animale terestre deținute (proiectul) stabilesc, că <i>prezenta normă completează normele prevăzute în Legea nr.196/2024 privind sănătatea animală în ceea ce privește unitățile de material germinativ autorizate și cerințele de trasabilitate și de sănătate animală pentru circulația materialului germinativ provenind de la anumite animale terestre deținute. Astfel de abordare este discutabilă și prevederile respective necesită a fi reformulate, deoarece un act normativ subordonat legii nu poate completa cerințele prevăzute de lege.</i> Pentru a asigura coerență și claritate reglementării, toate cerințele trebuie să se regăsească exhaustiv în un singur act normativ. Obiecție valabilă și pentru subpct.2.2 al Notei de fundamentare.	Se acceptă Sintagma – „completează normele” se substituie cu – „stabilește normele de implementare”.
	2.	Prevederile p.9 din proiect stabilesc, că <i>în sensul prezentei Norme, în plus față de noțiunile menționate în <u>Norma sanitară veterinară cu privire la supravegherea, programele de eradicare și statutul de indemn de boală pentru anumite boli listate și emergente, adițional, se definesc următoarele noțiuni:</u></i> mai departe după text. <i>Se recomandă de a stabili autoritatea, numărul și data adoptării acestei norme, deoarece este inacceptabil de a efectua trimiteri la acte normative inexistente.</i> Obiecție valabilă și pentru noțiunea <i>unitate indemnă de (boala)</i> , p.31, 32, 34, 41,	Se acceptă parțial Normele sanitare veterinare menționate urmează a fi promovate concomitent și vor intra în vigoare odată cu Legea nr. 196/2024 privind sănătatea animală. Aplicarea separată a unor norme ar putea duce la lacune legislative care să afecteze eficiența implementării regulilor sanitare veterinare.

	56, anexa nr.2, anexa nr. 4 (referințe la <u>Norma sanitar veterinară privind cerințele de sănătate animală pentru circulația animalelor terestre și a ouălor pentru incubație, Norma pentru unitățile care dețin animale terestre și incubatoare, precum și pentru trasabilitatea anumitor animale terestre deținute și a ouălor pentru incubație</u>).	Republica Moldova, în calitate de stat candidat la aderarea la Uniunea Europeană, are obligația de a transpune în mod eficient normele sanitare veterinare europene.
3.	Prevederile p.9 din proiect stabilesc noțiunea <u>adăpost de carantină</u> - o instalație autorizată de autoritatea competentă în scopul izolării bovinelor, porcinelor, ovinelor sau caprinelor pentru o perioadă de cel puțin 28 de zile înainte de a fi admise într-un centru de colectare a materialului seminal. Prevederile respective necesită a fi concretizate, fiind efectuate trimiteri la legea care reglementează eliberarea unei astfel de autorizații sau este necesar de a exclude cuvintele „autorizată de autoritatea competentă”.	Se acceptă. Temei pentru autorizarea adăposturilor de carantină este art. 94 alineatul (1) litera e) din Legea nr. 196/2024 potrivit căruia „Operatorii următoarelor tipuri de unități solicită autorității competente autorizarea sanitară veterinară (în continuare – autorizare) în conformitate cu art.96 alin.(1) și nu își încep activitățile până când unitatea nu este autorizată în conformitate cu art.97 alin.(1) (...) e) orice alt tip de unitate pentru animale terestre deținute care prezintă un risc semnificativ și are obligația de a obține o autorizație sanitară veterinară conform normelor stabilite la alin.(3) lit.b) din prezentul articol.” coroborat cu articolul 97 alineatul (1) litera b) potrivit căruia „Autoritatea competentă autorizează, conform dispozițiilor art.94 alin.(1) și ale art.95 lit.a), numai unitățile care: (...) dispun de instalații”. Potrivit definiției, adăpostul de animale reprezintă o instalație, care potrivit normelor invocate mai sus se autorizează împreună cu unitatea din care face parte.

4.	Prevederile p.21 din proiect stabilesc, că operatorii care colectează, produc, prelucrează sau depozitează material germinativ provenit de la bovine, porcine, ovine, caprine sau ecvidee marchează fiecare paietă sau alt ambalaj în care sunt plasate, depozitate și transportate materialul seminal, oocitele sau embrionii, separate sau neseperate în doze individuale, astfel încât următoarele informații să poată fi stabilite imediat: a) data colectării sau producerii acestui material germinativ; b) specia și identificarea animalului (animalelor) donator (donatoare); c) numărul de autorizare unic al unității de material germinativ în care se colectează sau se produce, se prelucrează și se depozitează materialul germinativ respectiv; <u>d) orice alte informații relevante</u>. Prevederile literei d) sunt expuse incert și pot crea situații de interpretări discreționare și de conflict. Prevederile respective necesită a fi excluse sau concretizate, în sensul că orice alte informații relevante se prezintă la decizia operatorului: „<u>d) orice alte informații relevante la decizia operatorului</u>”. Obiecție valabilă și pentru sub pct. 4) al p. 26.	Se acceptă Au fost efectuate redactările necesare, acceptată fraza - „, orice alte informații relevante la decizia operatorului”.
5.	Prevederile sub pct. 2, al p.42 din proiect stabilesc, că operatorii se asigură că toate testele menționate la sbp.1) sunt efectuate în laboratoare oficiale. Conform cadrului legal laboratoarele se acreditează și este necesar de clarificat cuvintele referitor la laboratoare oficiale. Obiecție valabilă și pentru anexa nr. 3 (p.13 al Titlului II), care prevede laborator oficial sau autorizat de autoritatea competentă.	Se acceptă Se substituie cuvintele –“ laboratoare oficiale” prin sintagma „Laboratorul național de referință”.
6.	Prevederile p.43 stabilesc, că autoritatea competentă aprobă efectuarea următoarelor teste menționate în anexa nr.2 pe probe prelevate în adăpostul de carantină: mai departe după text. Conform prevederilor p.44 în cazul în care autoritatea competentă a acordat consimțiri, menționate la pct.43, trebuie îndeplinite următoarele condiții: mai departe după text. Prevederile respective pot fi interpretate în sensul necesității obținerii unui act permisiv și se recomandă reformularea acestora, cuvintele „autoritatea competentă” fiind substituite cu	Se acceptă parțial Pct.44 a fost redactat cu următorul cuprins: „ 44. În cazul în care sunt efectuate testele menționate la pct.43, trebuie îndeplinite următoarele condiții:” Înlocuirea „autorității competente” cu „medicul sanitar veterinar al centrului/unității” ar descentraliza

	cuvintele „medicul sanitar veterinar al centrului/unității”. Sau de prevăzut norme concrete fără anumite aprobări: „43. Sunt efectuate următoarelor teste menționate în anexa nr.2 pe probe prelevate în adăpostul de carantină:... 44. În cazul în care sunt efectuate testele menționate la pct.43, trebuie îndeplinite următoarele condiții:...”.	nejustificat procesul de luare a deciziilor și ar putea duce la aplicări neuniforme ale reglementărilor. Controlul oficial trebuie să rămână unitar și să fie asigurat de autoritatea competentă, care are atribuții de supraveghere și verificare la nivel național.
7.	Prevederile p.49 stabilesc, că <i>înainte de a emite un certificat de sănătate animală pentru circulația în alte țări a transporturilor de material germinativ provenit de la bovine, porcine, ovine, caprine și ecvidee, medicul veterinar oficial efectuează:</i> mai departe după text. Prevederile respective necesită a fi concretizate referitor la legea care reglementează eliberarea certificatului de sănătate animală. Obiecție valabilă și pentru p.57.	Se acceptă parțial La pct.49 și pct.57 - Certificatul de sănătate animală este menționat la art.161 alin.(1) din Legea 196/2024 privind sănătatea animală.
8.	Prevederile p.62 stabilesc, că <i>autoritățile competente ale țărilor de origine pot acorda derogări pentru circulația către altă țară a materialului germinativ</i> mai departe după text. Prevederile respective ridică semne de întrebare referitor la obligativitatea acestora pentru autoritățile competente din alte țări. Astfel de prevederi constituie o transpunere mecanică a legislației UE și necesită a fi excluse sau adaptate cadrului normativ național.	Se acceptă A fost reformulat astfel: „Autoritatea competentă poate acorda derogări pentru circulația către altă țară a materialului germinativ”.
9.	La Anexa nr. 3 Prevederile preambulului titlului V stabilesc, că <i>înainte de orice micromanipulare care compromite integritatea zona pellucida sau, în cazul embrionilor de ecvidee, membrana pellucida, toți embrionii sau toate oocitele trebuie colectate și prelucrate în conformitate cu cerințele de sănătate animală prevăzute în părțile 2, 3 și 4.</i> Menționăm că proiectul nu conține părți și prevederile respectiv necesită a fi modificate redacțional.	Se acceptă <i>Părțile 2,3 și 4 sa substituit prin -</i> Titlurile II, III și IV
10.	Prevederile p. 3 al titlului V stabilesc, că orice micromanipulare care implică penetrarea zona pellucida sau, în cazul embrionilor de ecvidee, membrana pellucida, se va efectua în instalațiile	Se acceptă Cuvântul „autorizate” se va substitui cu „destinate”

	autorizate în acest scop și după ultima spălare și examinare. Se recomandă reformularea prevederilor respective, fiind exclus cuvântul „autorizate”.	
11.	III. Analiza Notei de fundamentare din punct de vedere a corespunderii cu Legea 100/2017 <i>Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ</i> La sub punctul 2.2 informația prezentată în mare parte nu este relevantă, deoarece se descriu anumite cauze a problemei. La acest sub punct este necesar de prezentat situația curentă în domeniu și problemele care se propun a fi soluționate prin intermediul proiectului actului normativ, raționamentul intervenției. Deoarece este prezentat un proiect de act normativ cu relevanță UE se va face referință la problemele reflectate în analiza de impact elaborată de instituțiile UE și/sau la problema enunțată în preambulul actului UE, adaptate specificului național.	Se acceptă Au fost efectuate redactările necesare în Nota de Fundamentare.
12.	La sub punctul 3.1 se vor descrie obiectivele urmărite prin adoptarea actului normativ, care trebuie să fie legate de situația și problemele abordate, precum și rezultatele scontate după adoptarea și implementarea actului normativ. La sub punctul 3.2, deoarece este prezentat un proiect de act normativ cu relevanță UE se va examina, în calitate de opțiuni alternative, diferite perioade de intrare în vigoare sau soluții de implementare oferite de actul respectiv.	Se acceptă Au fost efectuate redactările necesare.
13.	<i>Analiza impactului de reglementare</i> La sub punctul 4.3 este doar prevăzut, că <i>exploatațiile vor trebui să se conformeze noilor standarde de certificare și trasabilitate a materialului germinativ, ceea ce va implica costuri suplimentare legate de echipamente, instruire și audituri</i>. Se recomandă de a expune mai detaliat informația respectivă, în măsura posibilităților, costurile fiind cuantificate.	Se acceptă Au fost efectuate redactările necesare.

Ministerul Mediului al Republicii Moldova <i>Nr.06-07/2808 din 03.10.2024</i>	14.	Limbajul utilizat în proiect nu este simplu, clar și concis, încălcând regulile gramaticale, de ortografie și de punctuație. Terminologia nu este uniformă și nu corespunde celei utilizate în alte acte normative naționale. Aceste probleme sunt prezente pe parcursul întregului document, începând chiar cu titlul proiectului.	Se acceptă Au fost efectuate redactările necesare.
	15.	Titlul hotărârii este formulat greșit și nu reflectă în mod clar conținutul actului. Nu este evident dacă aceasta stabilește norme sau cerințe. De exemplu, propunem următoarea reformulare a titlului: „Cerințe privind autorizarea unităților de material germinativ, trasabilitatea și sănătatea animală pentru circulația materialului germinativ provenit de la bovine, porcine, ovine, caprine și ecvidee”. Această corecție este necesară pentru întregul text al proiectului.	Se acceptă Au fost efectuate redactările necesare.
	16.	În plus, numerotarea subpunctelor în proiect se face, cu cifre arabe urmate de paranteză, sau cu cratimă, ceea ce contravine cerințelor art. 52 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative. Se recomandă respectarea cerințelor impuse de legea menționată pentru numerotare.	Se acceptă Au fost efectuate redactările necesare.
	17.	De asemenea, pentru a evita confuziile de interpretare, considerăm necesară eliminarea împărțirii hotărârii pe titluri, fiind suficientă structura pe capitole și secțiuni.	Se acceptă parțial Conform art. 53 din Legea nr. 100/2017 privind actele normative, utilizarea capitolului și a titlurilor este permisă și justificată în elaborarea actelor normative, având rolul de a asigura o structurare clară și logică a conținutului acestora.
	18.	Obiecțiile prezentate anterior reprezintă doar o parte minoră din erorile identificate în cadrul procesului de avizare. Documentul, în forma sa actuală, conține numeroase deficiențe de redactare și neconformități cu normele juridice aplicabile, ceea ce îngreunează semnificativ procesul de avizare. Astfel, este necesară o revizuire completă a textului pentru a asigura conformitatea cu cerințele prevăzute de actele normative în vigoare. Reamintim că, în cazul în care proiectul suferă modificări esențiale (peste 30%), acesta trebuie trimis spre	Se acceptă Au fost efectuate redactările necesare.

		avizare repetată conform art. 32 alin. 7 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.	
Ministerul Afacerilor Externe al Republicii Moldova <i>Nr. DI/3/041.1-10710 din 09.10.2024</i>	19.	Comunică lipsa obiecțiilor și propunerilor	
Ministerul Sănătății al Republicii Moldova <i>Nr. 09/3860 din 11.10.2024</i>	20.	Comunică lipsa obiecțiilor și propunerilor	
Centrul de armonizare a legislației <i>Nr.31/02-126-11367 din 10.10.2024</i>	21.	Proiectul național nu a asigurat transpunerea art. 1 (10) din actul UE, care stabilește expres inaplicabilitatea nomelor din Regulament materialului germinativ provenit de la animale sălbatice. Astfel, se impune transpunerea acestei derogări de proiectul național.	Se acceptă Au fost efectuate redactările necesare.
	22.	a) Obiecții privind clauza de armonizare În conformitate cu art. 31 și 44 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, precum și pct. 29 și 30 din Regulamentul privind armonizarea legislației RM cu legislația UE, aprobat prin HG nr. 1171/2018, clauza de armonizare se va re poziționa în proiectul HG, după clauza de adoptare, în următoarea redacție: „Prezenta Hotărâre transpune Regulamentul delegat (UE) 2020/686 al Comisiei din 17 decembrie 2019 de completare a Regulamentului (UE) 2016/429 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește autorizarea unităților de material germinativ și cerințele de trasabilitate și de sănătate animală pentru circulația în interiorul Uniunii a materialului germinativ provenit de la anumite animale terestre deținut, CELEX: 32020R0686, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 174 din 3 iunie 2020, așa cum a fost modificat ultima oară prin Regulamentul delegat (UE) 2023/647 al Comisiei din 13 ianuarie 2023”.	Se acceptă Au fost efectuate redactările necesare.
	23.	Tabelul de concordanță la proiectul național se va revizui, prin indicarea la compartimentul 1 a titlului actului UE, numărul,	Se acceptă Au fost efectuate redactările necesare.

		instituția/instituțiile care l-a/l-au adoptat, data, titlul actului juridic european, nr. CELEX, inclusiv cea mai recentă modificare a actului care constituie obiect al transpunerii, prin precizarea tipului, a numărului și a datei de adoptare a actului juridic european de modificare. Totodată, se va corecta numărul CELEX pentru Regulamentul delegat (UE) 2020/686 - CELEX: 32020R0686, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 174 din 3 iunie 2020, așa cum a fost modificat ultima oară prin Regulamentul delegat (UE) 2023/647 al Comisiei din 13 ianuarie 2023. De asemenea, la compartimentul 3 se va indica gradul de compatibilitate „compatibil”, iar la compartimentul 6 se va indica calificativul „Prevederi UE neaplicabile”, pentru art. 1 (9) și art. 7 ultima teză din actul UE, iar pentru art. 1 (10) se va indica calificativul „Prevederi UE netranspuse” și explicarea corespunzătoare a motivului netranspunerii acestuia.	
Agencia de Guvernare Electronică Nr.24/3007-189 din 11.10.2024	25.	1. În conformitate cu art.101 alin.(1) din Legea nr.196/2024 privind sănătatea animală, autoritatea competentă instituie și ține la zi registre cu <i>toate unitățile și toți operatorii înregistrați</i> în temeiul art.93 din legea în cauză și <i>toate unitățile autorizate</i> conform art.97 și 99 din lege. În acest context, constatăm că în proiectul de Norme se utilizează următoarele mențiuni cu privire la registre: pct.3 face referire la două registre – registrul cu unitățile de material germinativ înregistrate și registrul cu unitățile autorizate de material germinativ, însă denumirea Cap.II din Titlul II din Normă pare că se referă la „registrul unităților de material germinativ înregistrate/autorizate” ca la un registru unic; pct.15 se referă la un „registru actualizat al unităților de material germinativ înregistrate”; pct.16, primul alineat prevede ținerea unui „registru actualizat al unităților autorizate de material germinativ provenit de la bovine, porcine, ovine, caprine și ecvidee”;	Se acceptă Au fost efectuate redactările necesare.
			Se acceptă Au fost efectuate redactările necesare.

26.	Totodată, sesizăm că în Nota de fundamentare la proiect se face referire la un „registru cu unitățile de material germinativ autorizate” (<i>Secțiunea 3.1.</i>), un „registru cu unitățile de material germinativ înregistrate” (<i>Secțiunea 4.1.</i>), „registru național al unităților de material germinal” (<i>Secțiunea 4.2.</i>). În acest context, considerăm necesar ca, la definitivarea proiectului, autorul să asigure corelarea prevederilor din proiectul de Norme și a descrierilor din Nota de fundamentare la proiectul de hotărâre a Guvernului cu normele primare sus-enunțate din art.101 alin.(1) din Legea nr.196/2024, care, în interpretarea noastră, reglementează ținerea a două registre distincte și nu doar a unui singur registru.	Se acceptă Au fost efectuate redactările necesare.
27.	2. În aceeași ordine de idei, pentru excluderea divergențelor în interpretare, considerăm că se impune rectificarea textului proiectului de Norme și a Notei de fundamentare prin preluarea unor denumiri unitare și exacte a celor două registre, așa cum acestea sunt denumite în art.101 alin.(1) din Legea nr.196/2024 și în concordanță cu Regulamentul Delegat (UE) 2020/686 al Comisiei din 17 decembrie 2019 de completare a Regulamentului (UE) 2016/429 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește autorizarea unităților de material germinativ și cerințele de trasabilitate și de sănătate animală pentru circulația în interiorul Uniunii a materialului germinativ provenit de la anumite animale terestre deținute.	Se acceptă Au fost efectuate redactările necesare atât în Normă cât și în Nota de Fundamentare.
28.	3.În pct.15: 3.1 Atragem atenția autorului asupra dispozițiilor art.7⁶, coroborate cu cele ale art.22 lit.d), din Legea nr.467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat care stabilește obligativitatea documentării sistemelor și resurselor informaționale de stat, inclusiv prin intermediul conceptului sistemului informațional și a regulamentului resursei informaționale - aprobarea cărora reprezintă una din atribuțiile Guvernului în acest domeniu. Pentru asigurarea respectării normelor legale respective, considerăm necesar de completat pct.15, după prima propoziție, cu următorul enunț: „<i>Conceptul sistemului informațional destinat ținerii registrului unităților de</i>	Se acceptă Au fost efectuate redactările necesare.

	<i>material germinativ înregistrate și a registrului unităților autorizate de material germinativ și regulamentele registrelor respective se aprobă de către Guvern.”;</i>	
29.	3.2. în sbp.1) textul „la pct.15” se va exclude, deoarece, în opinia noastră, este de prisos;	Se acceptă Au fost efectuate redactările necesare.
30.	3.3. în concordanță cu Art.6 din Regulamentul Delegat (UE) 2020/686 al Comisiei din 17 decembrie 2019 și pentru o mai clară expunere a normei, propunem completarea sbp.1) lit.a) , după cuvintele „localizatorul uniform de resurse” cu textul „(URL)”.	Se acceptă Au fost efectuate redactările necesare.
31.	4. În pct.16: 4.1. în corelare cu Art.7 din Regulamentul Delegat (UE) 2020/686 al Comisiei din 17 decembrie 2019 și pentru interpretarea corectă a normei, sbp.1) lit.a) se va completa după textul „dacă este disponibil,” cu textul „URL-ul”;	Se acceptă Au fost efectuate redactările necesare.
32.	4.2. în sbp.5) textul „la alin.(1)” se va exclude, deoarece registrul în cauză este menționat de fapt în prima propoziție a pct.16 și nu la sbp.1).	Se acceptă Au fost efectuate redactările necesare.
33.	<i>La Nota fundamentare la proiectul hotărârii de Guvern:</i> 5. În concordanță cu argumentele expuse la pct.1 și 2 din prezentul aviz, descrierile din secțiunile 3.1., 4.1. și 4.2. urmează a fi revizuite.	Se acceptă Au fost efectuate redactările necesare în Nota de Fundamentare.
34.	6. Ținând cont de motivele invocate la pct.3.1 din prezentul aviz, în Secțiunea 3.1. , descrierea de la pct.3 necesită a fi reconsiderată, deoarece, în opinia AGE, doar normele din proiectul în cauză sunt insuficiente pentru asigurarea creării unui sistem electronic de înregistrare și monitorizare a materialului germinativ. Subsecvent, propunem să fie luate în considerare următoarele modificări:	Se acceptă Au fost efectuate redactările necesare în Nota de Fundamentare.
35.	6.1. Textul „3. Crearea unui sistem național de registre și baze de date: Proiectul prevede implementarea unui sistem electronic de înregistrare și monitorizare a materialului germinativ, care va include toate entitățile implicate în colectarea, prelucrarea și utilizarea acestuia” propunem de substituit cu textul „ 3. Norme preliminare privind formarea și ținerea de resurse ”	Se acceptă Au fost efectuate redactările necesare.

		<i>informaționale electronice: Proiectul reglementează utilizarea unui sistem informațional destinat ținerii registrului unităților de material germinativ înregistrate și a registrului unităților autorizate de material germinativ, cu stabilirea competențelor tuturor entităților implicate în colectarea, prelucrarea și utilizarea materialului germinativ.”;</i>	
	36.	6.2. Textul „- Sistem digital de trasabilitate: Introducerea unui sistem informatic centralizat care va înregistra toate informațiile relevante despre materialul germinativ, inclusiv originea, transportul și utilizarea acestuia.” se va substitui cu textul „- Sistem informațional de trasabilitate: Utilizarea unui sistem informațional care să asigure ținerea totalității de informații documentate despre materialul germinativ, inclusiv originea, transportul și utilizarea acestuia.”.	Se acceptă Au fost efectuate redactările necesare.
	37.	7. Din motivele invocate la pct.3.1 din prezentul aviz, în Nota de fundamentare, insistăm ca Secțiunea a 8-a. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent să fie completată cu următoare descriere „Totodată, înainte de punerea în exploatare a sistemului informațional destinat ținerii registrului unităților de material germinativ înregistrate și a registrului unităților autorizate de material germinativ, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare în comun cu Agenția Națională pentru Siguranța Alimentară, vor elabora și vor propune Guvernului spre aprobare Conceptul sistemului informațional și regulamentele registrelor respective.”.	Se acceptă Au fost efectuate redactările necesare.
Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică <i>Nr. 1.4/1509/24 din 16.10.2024</i>	38.	În contextul în care proiectul face referire la registrul unităților de material germinativ, fără a include detalii specifice cu privire la caracteristicile acestuia, este necesară stabilirea unor prevederi clare de reglementare privind modul de ținere și gestionarea acestuia. În acest sens, se va ține cont de prevederile Legii nr. 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat, precum și de cele ale Legii nr. 71/2007 cu privire la registre.	Se acceptă Au fost efectuate redactările necesare.

Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor Nr.05-5457 din 15.10.2024	39.	Revizuirea acestuia cu aducerea în concordanță cu prevederile Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, precum și excluderea greșelilor de stil și gramaticale.	Se acceptă Au fost efectuate redactările necesare.
Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării al Republicii Moldova Nr. 03-3185 din 21.10.2024	40.	Pe parcursul textului propunem substituirea cuvintelor „autoritatea competentă” cu indicarea expresă a denumirii autorității competente.	Nu se acceptă. Proiectul de hotărâre vine să asigura implementarea Legii nr. 196/2024 privind sănătatea animală. Făcând parte din sistemul terminologic al Legii invocate, noțiunea de autoritate competentă este utilizată în sensul definit de această Lege. La rândul său, Legea nr. 196/2024 indică la articolul 4 că noțiunea de „autoritate competentă” este utilizată în sensul stabilit de Legea nr. 82/2024 privind controalele oficiale în domeniul agroalimentar. Această din urmă Lege, stabilește că Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor este desemnată ca autoritate competentă care organizează și efectuează controlul oficial și alte activități oficiale în domeniile menționate la art.1 alin.(2).
	41.	La pct.9 și în Anexa nr.2 la proiect urmează de indicat actul normativ prin care se aprobă <i>Norma sanitară veterinară cu privire la supravegherea, programele de eradicare și statutul de indemn de boală pentru anumite boli listate și emergente.</i> Or, potrivit art.22, alin.(4) din Legea nr.221/2007 privind activitatea sanitară veterinară, pentru prevenirea difuzării bolilor transmisibile prin mișcarea animalelor vii, materialului germinativ, produselor și subproduselor de origine animală supuse supravegherii și controlului sanitar veterinar, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor elaborează norme sanitare veterinare care se aprobă de către Guvern. Obiecția prenotată este valabilă și pentru <i>Norma sanitară veterinară privind cerințele de sănătate animală pentru circulația animalelor terestre și a ouălor pentru incubație</i> (pct.	Se acceptă parțial Trimiterea expresă la actul normativ care le conține, indicându-se denumirea, numărul și anul adoptării, aprobării sau emiterii actului citat se va indica odată cu promovarea respectivei Norme. În baza Legii nr. 196/2024, se vor aproba simultan mai multe hotărâri de guvern, asigurând astfel o corelare precisă a trimiterilor la toate normele menționate în proiect. Această măsură urmărește consolidarea coerenței legislative și facilitarea aplicării unitare a dispozițiilor legale stabilite.

	31, 41, 56 etc.), și pentru <i>Norma sanitară veterinară privind unitățile care dețin animale terestre și incubatoare, precum și pentru trasabilitatea anumitor animale terestre deținute și a ouălor pentru incubatie</i> (pct.31. 32, anexa nr.4 la proiect).	
42.	Totodată, referirea la autorizația unui centru de material germinativ, expusă în proiect, urmează a fi revăzută întru conformarea denumirii cu Anexa nr.1 a Legii nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, inclusiv cu indicarea referinței la actul normativ care o reglementează. Normele în cauză contravin principiilor de reglementare a activității de întreprinzător, stabilite la art.4 din Legea nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător și art.3 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative. Astfel, pentru asigurarea respectării principiului predictibilității actelor normative, precum și întru evitarea unor eventuale aplicări eronate ale normelor propuse, se impune inserarea unor prevederi certe și transparente.	Nu se acceptă Întrucât potrivit art. 94 alin. (1) din Legea nr. 196/2024 privind sănătatea animală stabilește că „Operatorii următoarelor tipuri de unități solicită autorității competente autorizarea sanitară veterinară (în continuare – autorizare) în conformitate cu art.96 alin.(1) și nu își încep activitățile până când unitatea nu este autorizată în conformitate cu art.97 alin.(1): b) unitățile de material germinativ provenit de la bovine, porcine, ovine, caprine și ecvidee, din care materialul germinativ respectiv este deplasat într-o altă țară; e) orice alt tip de unitate pentru animale terestre deținute care prezintă un risc semnificativ și are obligația de a obține o autorizație sanitară veterinară conform normelor stabilite la alin.(3) lit.b) din prezentul articol.”. Deci, temeiul juridic al normei analizate este prevăzută într-o Lege, care este una specială în raport cu Legea nr. 160/2011, deoarece se limitează doar la o anumită categorie îngustă de raporturi juridice ce se nasc în legătură cu circulația (vânzarea-cumpărarea, transportul, depozitarea, prelucrarea – activitate de întreprinzător,) animalelor, materialului germinativ etc, pe când Legea nr. 160/2011 stabilesc norme juridice la general cu privire la

			desfășurarea activității de întreprinzător. Or, potrivit articolului 5 alineatul (3) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative „În caz de divergență între o normă generală și o normă specială, care se conțin în acte normative de același nivel, se aplică norma specială.”
Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal <i>Nr. 04-01/3068 din 22.10.2024</i>	43.	Comunică lipsa obiecțiilor și propunerilor	
Ministerul Finanțelor <i>Nr. 07/5-03/513/1660 din 25.10.2024</i>	44.	Conform art.30 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, cu modificările și completările ulterioare, Nota de fundamentare urmează a fi completată cu costurile necesare pentru punerea în aplicare a prevederilor hotărârii, însoțite de calcule argumentate divizate pe ani, precum și indicarea sursei de finanțare a cheltuielilor respective.	Se acceptă Au fost efectuate redactările necesare.
	45.	Prin urmare, de rând cu estimarea cheltuielilor conform Legii menționate, autorul urmează să aducă claritate dacă pentru implementarea măsurilor incluse în proiect sunt prevăzute resurse financiare în Cadrul Bugetar pe Termen Mediu (2025-2027), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.561/2024, precum și în proiectul Legii bugetului de stat pentru anul 2025.	Se acceptă Au fost efectuate redactările necesare.
	46.	Reieșind din cele expuse, Ministerul Finanțelor este disponibil de a examina repetat proiectul de hotărâre, după revederea obiecțiilor înaintate, pentru a formula opinia finală asupra acestuia.	Se acceptă Au fost efectuate redactările necesare.
		Avizare repetată	
Centrul de Armonizare Legislației Nr. 31/02-69-12829 21.11.2024	47.	În context, clauza de armonizare urmează a fi modificată și expusă în următoarea redacție: ”Prezenta Hotărâre: - transpune Regulamentul delegat (UE) 2020/686 al Comisiei din 17 decembrie 2019 de completare a Regulamentului (UE) 2016/429 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce	Se acceptă Au fost efectuate redactările necesare.

		privește autorizarea unităților de material germinativ și cerințele de trasabilitate și de sănătate animală pentru circulația în interiorul Uniunii a materialului germinativ provenit de la anumite animale terestre deținut, CELEX: 32020R0686, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 174 din 3 iunie 2020, așa cum a fost modificat ultima oară prin Regulamentul delegat (UE) 2023/647 al Comisiei din 13 ianuarie 2023; - transpune Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2022/1345 al Comisiei din 1 august 2022 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) 2016/429 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește înregistrarea și autorizarea unităților care dețin animale terestre și care colectează, produc, prelucrează sau depozitează material germinativ, CELEX: 32022R1345, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 202 din 2 august 2022”. În contextul celor expuse mai sus, în Tabelul de concordanță pentru Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2022/1345, la compartimentul 8, se va indica calificativul „Compatibil” pentru art. 1 și pentru art. 5 calificativul „Prevederi UE neaplicabile”. 2 Cu referire, la Nota de fundamentare în compartimentul 5.1 se va include și referința la Regulamentul (UE) nr. 2022/1345 al Comisiei din 1 august 2022. Totodată, atenționăm că, în conformitate cu pct. 233 din Regulamentul Guvernului, aprobat prin HG nr. 610/2018, dacă, în urma efectuării expertizelor, mai mult de 30% din textul proiectului actului normativ a fost modificat, autorul remite proiectul repetat spre avizare, consultare publică și expertizare, cu aplicarea corespunzătoare a producerii descrise în pct. 222-228 și pct. 230-232, informând Cancelaria de Stat. În concluzie, se va asigura revizuirea instrumentelor procesului de armonizare prin prisma obiecțiilor și propunerilor enunțate mai sus.	Se acceptă Au fost efectuate redactările necesare.
Agencia de Guvernare Electronică <i>Nr.24/3007-228 din 26.11.2024</i>	48.	La proiectul Normei respective: 1. Sbp.15.1. se va examina suplimentar și se va definitiva, deoarece în pct.8 din proiectul de Normă nu se face referință la vreun registru. 2. În concordanță cu Art.6 din Regulamentul delegat (UE) 2020/686 al Comisiei din 17 decembrie 2019 de completare a	Se acceptă Au fost efectuate redactările necesare.

		Regulamentului (UE) 2016/429 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește autorizarea unităților de material germinativ și cerințele de trasabilitate și de sănătate animală pentru circulația în interiorul Uniunii a materialului germinativ provenit de la anumite animale terestre deținut, sub aspectul tehnicii legislative, în sbp.15.1, propunem ca acronimul „URL” să fie substituit cu textul „(în continuare - URL)”, deoarece acesta și presupune expunerea prescurtată, în engleză, a noțiunii „localizator uniform de resurse”. 3. În concordanță cu art.256 alin.(2) din Legea nr.196/2024 privind sănătatea animală, pct.16.5. se va completa cu cuvântul „oficiale”.	
		Expertizare	
Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova Nr. 06/2/21342 din 05.12.2024	49.	Obiecții: Potrivit articolului 85 din Lege nr. 196/2024 privind sănătatea animală, se stabilește posibilitatea derogării de la obligația operatorilor de a înregistra unitățile care dețin animale terestre, ai unităților ce colectează, produc, prelucrează ori depozitează material germinativ și ai unităților de creștere a albinelor, prin derogare 4 de la art.84 alin.(1), și în temeiul condițiilor adoptate de Guvern. Totodată, analizând prevederile stabilite la pct.2, Capitolul II din Anexa nr.5 la proiectul Normei sanitar veterinar, se relevă stabilirea atribuției autorității competente de a exonera unitățile care corespund criteriilor de la pct.1, însă în lipsa unor condiții clare, fiind specificată decât posibilitatea autorității competente de a stabili criterii suplimentare privind limitarea numărului de animale deținute în astfel de unități, precum și posibilitatea restricționării localizării geografice a unităților respective, cu omisiunea stabilirii criteriilor/condițiilor care ar contribui la determinarea acestora. Astfel, se constată că formularea neclară a atribuțiilor autorității publice generează posibilitatea alegerii de către funcționar a interpretării celei mai convenabile a modului de realizarea a atribuțiilor sale, fără a ține seama de alte interese legitime și spiritul legii, în funcție de interesul urmărit.	Se acceptă Au fost efectuate redactările necesare.

		Totodată, se relevă că descrierea ambiguă a competențelor entității generează dificultăți în monitorizarea acestor criterii suplimentare pe care le decide și implementează în mod arbitrar. Lipsa descrierii exhaustive a criteriilor suplimentare și restricțiilor ce pot fi impuse unităților exonerate, poate duce la aplicarea inegală a reglementărilor și la posibile abuzuri. Recomandări: Se recomandă revizuirea pct.2, prin stabilirea clară a criteriilor suplimentare și restricțiilor ce pot fi impuse, cu precizarea clară când este necesară impunerea lor, astfel încât se se asigure aplicarea transparentă și uniformă a prevederilor legale.	
Ministerul Justiției al Republicii Moldova <i>Nr.04/2-11362 din 23.12.2024</i>	50.	Aferent rigorilor tehnicii legislative, menționam următoarele: Denumirea hotărârii se va completa în debutul acesteia cu cuvintele „cu privire la aprobarea”. În clauza de adoptare din proiectul hotărârii, se va indica sursa de publicare a Legii nr. 196/2024 privind sănătatea animală. La pct. 3 se recomandă indicarea exactă a datei de intrare în vigoare a hotărârii, care este legată de data intrării în vigoare a Legii nr. 196/2024 (8 august 2028).	Se acceptă Au fost efectuate redactările necesare.
	51.	La proiectul Anexei: În clauza de armonizare cuvintele „Prezenta Hotărâre” se vor substitui cu referința la prezenta Normă, cu indicarea denumirii ei complete, întrucât Norma în cauză transpune actul european.	Se acceptă Au fost efectuate redactările necesare.
	52.	La pct. 9: La noțiunea „unitate indemnă de (boala)”, se face referință la Norma sanitară veterinară cu privire la supravegherea, programele de eradicare și statutul de indemn de boală pentru anumite boli listate și emergente. Ținând cont că Norma sanitară veterinară nu a fost aprobată, menționăm că Norma urmează să intre în vigoare cel târziu la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri, or, într-un act normativ se poate face referință doar la legislația în vigoare. La noțiunea „laborator oficial” textul „art. 24 și 25 din prezenta Normă” se va substitui cu textul „pct. 42 și 43”, or, pct. 42 și 43 transpun art. 24 și 25 la care se face referință la noțiunea „laborator oficial” din Regulamentul delegat (UE) 2020/686 al Comisiei din 17 decembrie 2019. De asemenea, se va reține că,	Se acceptă Au fost efectuate redactările necesare. În baza Legii nr. 196/2024, se vor aproba simultan mai multe hotărâri de guvern, asigurând astfel o corelare precisă a trimiterilor la toate normele menționate în proiect. Această măsură urmărește consolidarea coerenței legislative și facilitarea aplicării unitare a dispozițiilor legale stabilite.

în cazul în care se face trimitere la o normă juridică care este stabilită în același act normativ sau element structural, pentru evitarea reproducerii acesteia, se face trimitere la norma juridică relevantă fără a se preciza că aceasta face parte din același act normativ sau element structural, cu excepția cazurilor în care această precizare este necesară pentru a exclude orice echivoc (a se vedea art. 55 alin. (4) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative). Observația dată este valabilă pentru toate cazurile similare din proiect.

La noțiunea „rasă pe cale de dispariție”, se face referință la art. 3 din Legea zootehniei nr. 213/2022. Este de menționat că art. 3 din Legea nr. 213/2022 definește semnificația noțiunii „rasă” și nu „rasă pe cale de dispariție”.

În conformitate cu art. 52 alin. (3) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, pentru interpretare corectă și aplicare comodă, punctele pot fi divizate în subpuncte care se numerează prin adăugarea consecutivă a cifrelor arabe, până la gradul de detaliere necesar. Ținând cont de regula enunțată, **la pct.11 sbp. 11.1.1.1**, textul „la pct. 10.1” se va substitui cu textul „la sbp. 10.1”

(obiecție valabilă și la sbp. 11.1.1.2, etc.).

La pct. 14, care transpune art. 5 alin. (2) din Regulamentul delegat (UE) 2020/686, textul „pct. 11” se va substitui cu textul „pct. 13”, or, pct. 13 transpune alin. (1), la care se face referință la art. 5 alin. (2) enunțat.

În conformitate cu **pct.15** din proiect, „15. Guvernul aprobă conceptul sistemului informațional destinat Ținerii registrului unităților de material germinativ înregistrate și a registrului unităților autorizate de material germinativ și regulamentele registrelor respective.”. Potrivit art. 102 alin. (2) din Constituție și art. 14 alin. (1) din Legea nr. 100/2017, hotărârile Guvernului se adoptă pentru organizarea executării legilor. Normele cuprinse în actele Guvernului nu pot avea caracter primar. În Hotărârea nr. 29 din 28.10.2016, Curtea Constituțională a statuat că „71. [...] actul normativ subordonat legii nu poate conține norme primare, iar conținutul actului normativ urmează să fie în strictă corespundere cu normele și scopul legii sau ale actului

Se acceptă

Au fost efectuate redactările necesare.

Se acceptă

Au fost efectuate redactările necesare.

Se acceptă.

normativ superior și nu poate introduce reglementări noi, altele decât cele stabilite de lege sau actul superior. De asemenea, actul normativ nu poate interveni în domenii nereglementate de lege. Actele Guvernului sunt acte complementare, ce dezvoltă și concretizează dispozițiile legii”. Ținând cont de prevederea legală enunțată, primul enunț de la pct. 15 se va exclude din proiect.

La al doilea enunț, cuvintele „ține un registru” vor fi succedate de cuvintele „actualizat” astfel cum este indicat la art. 6 alin. (1) din Regulamentul delegat (UE) 2020/686 pe care îl transpune. Totodată, menționăm că potrivit art. 6 alin. (1) din Regulamentul delegat (UE) 2020/686, autoritatea competentă întocmește registrul, prin urmare, în cazul în care autoritatea competentă la nivel național urmează să întocmească registrul, proiectul se va completa cu mențiuni în acest sens, fie se va indica autoritatea responsabilă de întocmirea registrului.

La pct. 15 sbp. 15.1, textul „pct. 8” se va substitui cu textul „pct. 15”, or, pct. 15 transpune alin. (1) la care se face referință la art. 6 alin. (2) din Regulamentul delegat (UE) 2020/686, transpus prin pct. 15 sbp. 15.1. Totodată, conținutul sbp. 15.1 se va reda într-un punct distinct de pct. 15 (observație valabilă și pentru sbp. 16.1-16.5).

La sbp.16.4, care transpune art. 7 alin. (5) din Regulamentul delegat (UE) 2020/686, textul „pct. 13” va fi succedat de textul „și 14”, or, pct. 14 transpune art.5 din Regulamentul delegat (UE) 2020/686, la care se face referință la art. 7 alin.(5).

La sbp.16.5, cuvintele „paginii sale web” se vor substitui cu cuvintele „paginii sale web oficiale”, în conformitate cu Regulamentul cu privire la site-urile web oficiale ale autorităților și instituțiilor publice și la cerințele minime privind profilurile de socializare ale acestora, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 728/2023.

La sbp. 31.3, reiterăm că Norma sanitar veterinară privind cerințele de sănătate animală pentru circulația animalelor terestre și a ouălor pentru incubație trebuie să intre în vigoare cel târziu la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri,or, într-un act normativ se poate face referință doar la legislația în vigoare.

Se acceptă

Au fost efectuate redactările necesare.

La sbp. 32.2.6, textul „Norma pentru unitățile care dețin animale terestre și incubatoare, precum și pentru trasabilitatea anumitor animale terestre deținute și a ouălor pentru incubatie” se va substitui cu cuvintele „Norma sanitară veterinară privind unitățile care dețin animale terestre și incubatoare și trasabilitatea anumitor animale terestre deținute și a ouălor pentru incubatie” astfel cum este indicat în proiectul cu numărul unic 891/MAIA/2024.

La pct.34:

În sbp.34.4.3, care transpune art. 16 lit. (d) pct. (iii) din Regulamentul delegat (UE) 2020/686, textele „pct. 34.1” și „pct. 34.2” se vor substitui cu textele „sbp. 34.4.1” și „sbp. 34.4.2”, or, sbp. 34.4.1 și 34.4.2 transpun punctele (i) și (ii), la care se face referință la art. 16 lit. (d) pct. (iii) enunțat.

La sbp.34.5, care transpune art. 16 lit. (e) din Regulamentul delegat (UE) 2020/686, cuvintele „boli de categoria D” vor fi succedate de textul „menționate la sbp. 34.4.2”, or, sbp. 34.4.2 transpune lit. (d) pct. (ii), la care se face referință la lit.(e), transpusă prin sbp. 34.5 din proiect.

La sbp. 34.6.2, se face referință la Titlul II și Titlul V capitolele I și IV din anexa nr. 2. În acest context, menționăm că Titlul II nu are capitolul IV, prin urmare se va elucida acest aspect.

La sbp. 34.6.3, la care se face referință la Titlul III și Titlul V capitolele I, II și III din anexa nr. 2, menționăm că Titlul III nu are capitolul III, prin urmare, se va elucida acest aspect (observație valabilă și pentru sbp. 37.1.2, 39.2 și 40.2).

La pct. 37:

În dispoziția introductivă, care transpune art. 19 din Regulamentul delegat (UE) 2020/686, textul „anexa nr.2 Titlul IV pct. 1.2.1” se va substitui cu textul „anexa nr. 2 Titlul IV sbp. 1.3.1”, or, sbp. 1.3.1 transpune anexa II Partea 4 Capitolul I pct. 1 lit. (b) sbp. (i), la care se face referință la art. 19 alin. (1).

La sbp. 37.3, care transpune art. 19 alin. (2) din Regulamentul delegat (UE) 2020/686, textul „pct. 37” se va substitui cu textul „sbp. 37.1 și 37.2”, or, sbp. 37.1 și 37.2 transpun alin. (1), la care se face referință la art. 19 alin. (2)(obiecție valabilă și la sbp. 37.4, 37.5).

Se acceptă

Au fost efectuate redactările necesare.

La pct. 41:

În sbp.41.1.1.2, referința la Norma sanitară veterinară privind cerințele de sănătate animală pentru circulația animalelor terestre și a ouălor pentru incubatie se va substitui cu referința la Normă de sănătate animală pentru circulația animalelor terestre și a ouălor pentru incubatie, astfel cum este indicat în proiectul cu numărul unic 890/MAIA/2024.

La sbp.41.1.3.2, care transpune art. 23 alin. (1) lit. (a) pct. (iii) a doua liniuță din Regulamentul delegat (UE) 2020/686, textul „pct. 41.1.2.1” se va substitui cu textul „sbp. 41.1.3.1”, or, sbp. 41.1.3.1 transpune prevederea de la art.23 alin. (1) lit. (a) pct. (iii) prima liniuță.

La sbp. 41.4, care transpune art. 23 alin. (2) din Regulamentul delegat (UE) 2020/686, textul „pct.41.1.1-3” se va substitui cu textul „sbp. 41.1-41.1.3.2”, or, subpunctele enunțate transpun „alineatul (1) litera (a) punctele (i)-(iii)”, la care se face referință la art. 23 alin. (2) enunțat.

La sbp. 44.1, care transpune art. 25 alin. (2) lit. (a) din Regulamentul delegat (UE) 2020/686, textul „pct.43.1-3” se va substitui cu textul „sbp. 43.1- 43.3”, or, sbp. 43.1-43.3 transpun alin. (1) lit. (a), (b) și (c), la care face referință art. 25 alin. (2) lit. (a).

La pct. 47:

În sbp. 47.3, care transpune art. 28 alin. (2) din Regulamentul delegat (UE) 2020/686, textul „pct. 47” se va substitui cu textul „sbp. 47.1-47.2.2”, or, sbp.47.1-47.2.2 transpun prevederea de la art. 28 alin. (1), la care se face referință la art. 28 alin. (2).

La sbp. 47.4, care transpune art. 28 alin. (3) din Regulamentul delegat (UE) 2020/686, textul „pct. 47.1-3” se va substitui cu textul „sbp. 47.1-47.3.2”,care transpun alin. (1) și (2), la care se face referință la art. 28 alin. (3) enunțat.

La sbp. 49.3, care transpune art. 30 alin. (2) din Regulamentul delegat (UE) 2020/686, textul „pct. 49” se va substitui cu textul „sbp. 49.1-49.2.3”. Totodată, se recomandă sbp. 49.3 de expus într-un punct distinct.

La sbp. 53.1, care transpune art. 34 lit. (a) din Regulamentul delegat (UE) 2020/686, textul „pct. 1.1-5” se va substitui cu

Se acceptă

Au fost efectuate redactările necesare.

textul „sbp. 1.1-1.6”, or, sbp. 1.1.-1.6 transpun anexa IV punctul 1 literele (a)-(f), la care se face referință la art. 34 lit. (a).

La pct. 54, care transpune art. 35 din Regulamentul delegat (UE) 2020/686, în referința la Procedura pentru situații de urgență pentru TRACES se va indica și actul normativ prin care este aprobat (obiecție valabilă și la pct. 61 și 66).

La pct. 56:

În sbp. 56.12, care transpune art. 38 lit. (l) din Regulamentul delegat (UE) 2020/686, textul „pct. 56.3-11.3)-11)” se va substitui cu textul „sbp. 56.3-56.11”, or, sbp. 56.3-56.11 transpun lit. (c)- (k), la care se face referință la art. 38 lit. (l).

La sbp. 56.14, care transpune art. 38 lit. (n) din Regulamentul delegat (UE) 2020/686, textul „pct. 136 și 137 sau pct.139” se va substitui cu referințele corecte, care transpun articolul 73 alineatele (1) sau (2) sau articolul 74 din Regulamentul (UE) 2019/2035, la care se face referință la art. 38 lit. (n). Totodată, textul „Norma sanitară veterinară privind cerințele de sănătate animală pentru circulația animalelor terestre și a ouălor pentru incubatie, precum și pentru trasabilitatea anumitor animale terestre deținute și a ouălor pentru incubatie” se va substitui cu cuvintele „Norma sanitară veterinară privind unitățile care dețin animale terestre și incubatoare și trasabilitatea anumitor animale terestre deținute și a ouălor pentru incubatie”, astfel cum este indicat în proiectul cu numărul unic 890/MAIA/2024.

La sbp. 57.4, care transpune art. 39 alin. (4) din Regulamentul delegat (UE) 2020/686, textul „pct. 57 și pct. 57.3” se va substitui cu textul „sbp. 57.1-57.3”, or, elementele structurale enunțate transpun alin. (2) și (3), la care se face referință la art. 39 alin. (4) enunțat.

La pct. 60, care transpune art. 42 din Regulamentul delegat (UE) 2020/686, textul „pct. 2.1.6” se va substitui cu textul „sbp. 2.6”, or, sbp. 2.6 din anexa nr. 4 transpune pct. 2 lit. (a)-(f) din anexa IV, la care se face referință la art.42 enunțat.

La sbp. 64.1.7, care transpune art. 46 alin. (2) lit. (g) din Regulamentul delegat (UE) 2020/ 686, textul „pct. 63.2.2” se va substitui cu textul „sbp. 63.3.2”, care transpune art. 45 alin. (2) lit. (b), la care se face referință la art. 46 alin. (2) lit.(g).

Se acceptă

Au fost efectuate redactările necesare.

		La pct. 65 , care transpune art. 47 din Regulamentul delegat (UE) 2020/686, textul „pct. 64.1.1-7” se va substitui cu textul „sbp. 64.1.1-64.1.7”, or, subpunctele enunțate transpun articolul 46 alineatul (2) literele (a)-(g), la care se face referință la art. 47.	
53.	La Anexa nr. 1 la Norma sanitară veterinară: La parafa de aprobare a anexei nr.1, textul „aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. _____ din _____ 2024” se va exclude ca fiind excedent (obiecție valabilă și la anexele nr. 2 - nr. 5). Ținând cont de prevederile art. 52 alin. (3) din Legea nr. 100/2017, la sbp.1.1.2, textul „pct.17.1” se va substitui cu textul „sbp.17.1” (obiecție valabilă și la sbp.1.1.4, etc.). La pct. 1: Pentru un spor de precizie, textul „pct. 11.1.1” se va substitui cu textul„sbp. 11.1.1 din Norma sanitară veterinară” (obiecție valabilă și la sbp. 1.1.2 la referința la „sbp.17.1”, etc.). La sbp. 1.2.1.1, la care se face referință la Titlul I Capitolul I pct. 1.7 și, dacă este cazul, în Titlul V Capitolul I, II și III menționăm că Titlul I nu are Capitolul I, prin urmare referința la capitolul I se va exclude. În aceeași ordine de idei, menționăm că Titlul V nu are capitolele I, II și III, prin urmare se vor revizui referințele enunțate. Totodată, textul „pct. 1.7” se va substitui cu textul „sbp. 1.2”or, sbp. 1.2 urma să transpună prevederea de la pct. 1 lit. (b) cifra (i) liniuța întâia din Partea I Anexa I la Regulamentul delegat (UE) 2020/686. La sbp. 1.2.1.2, menționăm că Titlul II nu are capitolul I, iar Titlul V nu are Capitolele I și IV, prin urmare se vor revizui referințele enunțate. La sbp. 1.2.1.3, textul „Titlul III Capitolul I pct. 1.3” se va revizui, or, Titlul III nu este divizat în capitole. Totodată, menționăm că pct. 1 nu este divizat în subpuncte. În aceeași ordine de idei, reiterăm că Titlul V nu are capitolele I, II și III, prin urmare se va revizui referința enunțată. La Titlul II, elementele structurale se vor numerota în mod consecutiv și nu de la pct. 1 (obiecție valabilă și la Titlurile III-V).	Se acceptă Au fost efectuate redactările necesare. Nu se acceptă. Referințele din acest subpunct sunt către Anexa nr. 2, aceasta se indică în subpunctul 1.2.1. potrivit căruia „, acest material seminal este colectat de la animale <i>care îndeplinesc următoarele cerințe prevăzute în anexa nr.2</i>” Se acceptă Au fost efectuate redactările necesare.	

[illegible]

precedat de textul „Partea 7”, or, partea 7 din anexa nr. 1 la Norma sanitară veterinară privind cerințele de sănătate animală pentru circulația animalelor terestre și a ouălor pentru incubatie transpune partea 7 din anexa I la Regulamentul delegat (UE) 2020/688, la care se face referință la pct. 1 lit. (b) pct. (ii).

La sbp. 1.3, subpunctul numerotat cu cifrele „1.3.2.1” se va substitui cu cifrele „1.3.1.1”.

La sbp. 1.3.3 alineatele al doilea și al treilea, cu referire la Norma sanitară veterinară cu privire la supravegherea, programele de eradicare și statutul de indemn de boală pentru anumite boli listate și emergente se va reține că Norma sanitară veterinară urmează să intre în vigoare cel târziu la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri și urmează să transpună Regulamentul delegat (UE) 2020/689.

La sbp. 1.3.3 alineatul al patrulea, care transpune pct. 1 lit. (c) ultimul alineat din Partea 2 la Anexa II la Regulamentul delegat (UE) 2020/686, textul „pct. 1.1, 1.2, 1.3 și pct. 1.4” se va substitui cu textul „sbp. 1.3.1-1.3.3 alineatele întâi, al doilea și al treilea”, or, elementele structurale enunțate transpun punctele (i), (ii), (iii) și (iv), la care se face referință la pct. 1 lit. (c) ultimul alineat enunțat.

La pct. 3 din Capitolul I Titlul II, care transpune pct. 3 din Capitolul I Partea II la Anexa II la Regulamentul delegat (UE) 2020/686, menționăm că, ținând cont că la pct. 3 se face referință la „statele membre”, și având în vedere tehnica de transpunere prin reformulare, cuvintele „în alte țări” se vor substitui cu cuvintele „în statele Uniunii Europene”, or, sintagma „în alte țări” se utilizează atunci când în actul Uniunii Europene care se transpune este indicată sintagma „țări terțe” (obiecție valabilă și la pct. 1 sbp. 1.6 din Capitolul I Titlul IV).

La pct. 1 din Capitolul I Titlul III:

În sbp. 1.3.1, care transpune pct. 1 lit. (c) din Partea 3 Capitolul I la Regulamentul delegat (UE) 2020/686, textul „anexa nr. 1 titlul I pct. 1 la Norma de sănătate animală pentru circulația animalelor terestre și a ouălor pentru incubatie” se va substitui cu textul „anexa nr. 1 titlul I Partea 1 la Norma sanitară veterinară privind cerințele de sănătate animală pentru circulația animalelor

Se acceptă

Se acceptă

Au fost efectuate redactările necesare.

terestre și a ouălor pentru incubatie”, astfel cum este indicat în proiectul cu nr. unic 890/MAIA/2024, care transpune partea 1 punctul 1 din anexa I la Regulamentul delegat (UE) 2020/688.

La sbp. 1.4.1, care transpune pct. 1 lit. (d) diviziunea (i) din Partea 3 Capitolul I la Regulamentul delegat (UE) 2020/686, textul „anexa nr. 1 la Norma sanitară veterinară privind cerințele de sănătate animală pentru circulația animalelor terestre și a ouălor pentru incubatie” se va substitui cu textul „anexa nr.1 Partea 1 la Norma sanitară veterinară privind cerințele de sănătate animală pentru circulația animalelor terestre și a ouălor pentru incubatie”, astfel cum este indicat în proiectul cu nr. unic 890/MAIA/2024, care transpune partea 1 punctul 1 din anexa I la Regulamentul delegat (UE) 2020/688 (obiecție valabilă și la pct. 2 sbp.2.10).

La pct. 3 din Capitolul I Titlul III, reiterăm că tehnica de transpunere prin reformulare presupune că prevederile actelor Uniunii Europene sunt transpuse într-un mod care ar corespunde sistemului juridic național, păstrând esența, semnificația și scopul prevederilor Uniunii Europene. Această modalitate de transpunere protejează ordinea juridică națională și terminologia consacrată.

Ținând cont de regula expusă, cuvintele „la primul paragraf” se vor revizui.

La Capitolul I de la Titlul IV, menționăm că capitolul constituie element de structură complex al actului normativ, prin urmare, nu poate fi constituit dintrun singur punct (obiecție valabilă și la Capitolul IV din Titlul V).

La pct. 1 din Capitolul I Titlul IV:

În sbp. 1.1, care transpune pct. 1 lit. (a) din Partea 4 Capitolul I la Regulamentul delegat (UE) 2020/686, textul „pct. 1” se va substitui cu textul „sbp.1.3”, or, sbp. 1.3 transpune lit. (b), la care se face referință la pct. 1 lit. (a).

La sbp. 1.3.3, care transpune pct. 1 lit. (b) diviziunea (iii) din Capitolul I Partea 4 la Regulamentul delegat (UE) 2020/686, textul „pct.1.1 și 1.2” se va substitui cu textul „sbp. 1.3.1 și 1.3.2”, or, sbp. 1.3.1 și 1.3.2 transpun diviziunile (i) și (ii), la care se face referință la pct. 1 lit. (b) diviziunea (iii).

Se acceptă

Au fost efectuate redactările necesare.

		La pct. 2 sbp. 2.4 din Capitolul II Titlul IV, cuvintele „de mai jos” se vor exclude ca fiind excedente. La pct. 2 sbp. 2.2.2 din Capitolul I Titlul V, care transpune pct. 2 lit. (b) diviziunea (ii) din capitolul I Partea 5 la Anexa II la Regulamentul delegat (UE) 2020/68, cuvintele „către altă țară” se vor substitui cu cuvintele „către un alt stat al Uniunii Europene”. La pct. 3 din Capitolul I Titlul V, care transpune pct. 3 din Capitolul I Partea 5 din Anexa II la Regulamentul delegat (UE) 2020/68, textul „pct. 1.1.2” se va substitui cu textul „sbp. 1.2”, care transpune pct. 1 lit. (b), la care se face referință la pct. 3 (obiecție similară și la pct. 4 alineatul întâi, sbp. 4.2). La pct. 1 sbp. 1.5 din Capitolul IV Titlul V, liniile se vor exclude.	
	55.	La Anexa nr. 3 la Norma sanitară veterinară: Reiterăm că punctele urmează a fi numerotate în ordine consecutivă. La pct. 2 din Titlul II, care transpune pct. 2 din Partea 2 din Anexa III la Regulamentul delegat (UE) 2020/686, cuvântul „unității” se va substitui cu cuvântul „exploatației”, astfel cum este indicat la pct. 2 enunțat. La pct. 11 din Titlul II, care transpune pct. 11 din Partea 2 la Anexa III la Regulamentul delegat (UE) 2020/686, textul „pct. 21 și pct. 22-25” se va substitui cu textul „pct. 21 și 25”, or, pct. 21 și 25 transpun articolul 10 alineatele (1) și (5) din Regulamentul delegat (UE) 2020/686, la care se face referință la pct. 11.	Se acceptă Au fost efectuate redactările necesare.
	56.	La Anexa nr. 4 la Norma sanitară veterinară: La pct. 1 sbp. 1.6.1, care transpune pct. 1 lit. (f) diviziunea (i) din Anexa IV la Regulamentul delegat (UE) 2020/686, textul „capitolele V, VI și VIII” se vor substitui cu textul „Capitolele V, VI, VII și VIII”, care transpun partea III titlurile I, II, III sau IV din Regulamentul delegat (UE) 2019/2035, la care se face referință la pct. 1 lit. (f) diviziunea (i). La pct. 2: În sbp. 2.6.1.1, care transpune pct. 2 lit. (f) diviziunea (i) liniuța întâia din Anexa IV la Regulamentul delegat (UE) 2020/686, textul „pct. 12” se va substitui cu textul „pct. 11 și 12”,	Se acceptă Au fost efectuate redactările necesare.

	or, pct. 11 și 12 transpun art. 17 alin. (1) din Regulamentul (UE) nr. 576/2013, la care se face referință la lit. (f) diviziunea (i) liniuța întâia. Cu referire la Norma sanitară veterinară privind unitățile care dețin animale terestre și incubatoare, precum și pentru trasabilitatea anumitor animale terestre deținute și a ouălor pentru incubatie se va indica elementul structural care transpune art. 70 din Regulamentul (UE) 2019/2035, la care se face referință la pct. 2 lit. (f) diviziunea (i) din Anexa IV la Regulamentul delegat (UE) 2020/686, și anume pct. 131 din Norma sanitară veterinară. La sbp. 2.6.1.3, care transpune pct. 2 lit. (f) diviziunea (i) liniuța a treia din Anexa IV la Regulamentul delegat (UE) 2020/686, textul „pct. 136 sau 137 sau pct. 139” se va substitui cu textul „pct. 134 sau 135 sau 137”, or, elementele structurale enunțate transpun „articolul 73 alineatul (1) sau (2) sau articolul 74 din Regulamentul (UE) 2019/2035”, la care se face referință la pct. 2 lit. (f) diviziunea (i) liniuța a treia. Textul „Norma sanitară veterinară privind unitățile care dețin animale terestre și incubatoare, precum și pentru trasabilitatea anumitor animale terestre 10 deținute și a ouălor pentru incubatie” se va substitui cu textul „Norma sanitară veterinară privind unitățile care dețin animale terestre și incubatoare, și trasabilitatea anumitor animale terestre deținute și a ouălor pentru incubatie” astfel cum este indicat la proiectul cu nr. unic 891/MAIA/2024 (obiecție valabilă și la sbp. 2.6.1.3).	Se acceptă Au fost efectuate redactările necesare.
	La Anexa nr. 5 la Norma sanitară veterinară: Ținând cont de prevederile art. 52 alin. (2) din Legea nr. 100/2017, elementele structurale se vor numerota în ordine consecutivă. La pct. 2 de la Capitolul II, sintagma „autoritatea competentă” fi succedată de cuvântul „care”. La Capitolul III, menționăm că capitolul constituie element de structură complex al actului normativ, prin urmare, nu poate fi constituit dintr-un singur punct. La pct. 1 sbp. 1.1 din Capitolul III se va preciza de către cine urmează să fie aprobată adresa și coordonatele geografice.	Se acceptă Au fost efectuate redactările necesare.

	57.	Cu titlu de obiecție generală, menționăm că deși, potrivit Notei de fundamentare, în prezent Republica Moldova nu dispune de o infrastructură dezvoltată pentru ameliorarea animalelor și gestionarea materialului germinativ, este de menționat că în Republica Moldova activează Instituția Publică „Centrul pentru Ameliorarea și Reproducția animalelor”. În acest sens, la compartimentul 2.2 din Nota de fundamentare, se va revizui referința la lipsa structurilor esențiale, cum ar fi societăți de prăsilă și ferme de reproducție pentru prăsilă, centre de colectare și prelucrare a materialului seminal. Totodată, se va examina care sunt atribuțiile Centrului pentru Ameliorarea și Reproducția Animalelor și dacă nu se dublează obiectivele propuse ca elemente noi prin proiect cu cele ale instituției deja existente. La compartimentul 4.3 din Nota de fundamentare este necesară descrierea detaliată a echipamentelor pentru monitorizare (numărul de ferme, numărul de animale, specii), tipul echipamentului. La compartimentul 4.5 din Nota de fundamentare, este necesar să fie descrise practicile sustenabile pe care fermierii sunt încurajați să le adopte.	Se acceptă Au fost efectuate redactările necesare în Nota de Fundamentare. În urma reorganizărilor recente, Instituția Publică „Centrul pentru Ameliorarea și Reproducția Animalelor” (IP CARA) a fost absorbită de o altă instituție, conform deciziei de reorganizare inițiate în octombrie 2024. Astfel, la momentul actual, Republica Moldova nu dispune de structuri esențiale precum societăți de prăsilă și ferme de reproducție pentru prăsilă, centre de colectare și prelucrare a materialului seminal. Prin urmare, obiectivele propuse în proiect nu dublează atribuțiile unei instituții existente, ci urmăresc crearea și dezvoltarea acestor structuri necesare pentru ameliorarea și reproducția animalelor în țară. Se acceptă Au fost efectuate redactările necesare.